

ALE KOMMUN

Årsredovisning 2007

Innehållsförteckning

Kommunalråden	4
Sammanfattning	5
Sammandrag fem år, kommunen	6
Organisationen	7
Kommundirektören	8
Vision 2020 - måluppfyllelse	9
Kommunens förvaltningsberättelse	18
Kommunens bolags förvaltningsberättelser	28
Kommunen och dess bolags förvaltningsberättelse	29
Redovisningsprinciper	30
Ekonomisk sammanställning	32
Utfall driftbudget	40
Utfall investeringsbudget 2007	41
Ale kommuns personal	42
Barn- och ungdomsnämnden	47
Vård- och omsorgsnämnden	49
Utbildnings- och kultur nämnden	52
Kommunstyrelsen	55
Tekniska nämnden	58
Miljö- och byggnämnden	61
Överförmyndarnämnden	64
Valnämnden	65
Kommunens bolag	66
Miljöredovisning	67
Jämförelser mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner	71
Ord och begrepp	74
Revisionsberättelse	75

Omslagsbilden visar en bild av masten på Ostindiefararen Götheborg.
Tågverket är tillverkat av Repslagarmuseet i Älvängen.
Foto: Dennis Larsen, föreningen "Bevara Repslagarbanan".

Kommunalråden

Jarl Karlsson, kommunstyrelsens ordförande och Elaine Björkman, tillförordnad ordförande för kommunstyrelsen.

Återigen ett positivt år för Aleborna

Många positiva åtgärder har genomförts för vidareutveckling av verksamheterna i bred delaktighet. Personalen har gjort mycket goda insatser och ger en mycket god service.

Under 2007 har kommunen antagit en ny och tydlig vision till år 2020 som kretsar kring orden nära, nytänkande och naturligt. Visionen genomsyrar allt kommunen gör och står för.

Att vara nära innebär att Ale kommun ska vara lätt att få kontakt med för kommuninvånarna. Ordet nytänkande handlar om att ta tillvara på Alebornas idéer och drömmar. Ordet naturligt fokuserar på Ales stora naturtillgångar och strävan efter ett ekologiskt och miljömedvetet samhälle.

Ale kommuns ekonomiska överskott är drygt 25 Mkr och är i första hand budgeterat för framtida pensionskostnader. Skatteintäkterna har ökat som följd av fler kommuninvånare och att fler har fått arbete. Nämnderna har genom ett omfattande omstruktureringsarbete strävat efter budgetbalans och att begränsa kommunens nettokostnader.

– De verksamhetsmässiga resurserna i Ale kommun används på ett bra sätt, säger Jarl Karlsson, kommunstyrelsens ordförande. Fokus ligger på Alebornas behov, att servicen ska vara bra och att kommunen ska fortsätta växa och attrahera såväl nuvarande som blivande Alebor.

– Nämnderna har uppnått sina verksamhetsmässiga mål. Vi har klarat av att genomföra det vi lovade Aleborna. Det är vi stolta över, säger Elaine Björkman tillförordnad ordförande i kommunstyrelsen.

Betydelsefulla projekt under år 2007: Utbyggnaden av E 45:an

Byggandet av en dubbelspårig järnväg och fyrfältsväg, Bana Väg i Väst, började i maj 2007.

– År 2012 när järnvägen och E 45 är färdigbyggda får vi smidigare kollektivtrafik för Aleborna, säkrare trafikmiljö och ökad attraktivitet för Ale kommun som bostads- och verksamhetsplats, säger Jarl Karlsson

Ale översiktsplan

Översiktsplanen beskriver hur Ale kommun föreslås utvecklas i framtiden när det gäller frågor som framtida boendeyrken, verksamhetsområden och naturområden.

– Bostäderna planeras framförallt med hänsyn till närhet till kollektivtrafik och service, säger Elaine Björkman. Vi vill göra det enkelt att leva i Ale kommun. Du ska känna att det är nära till naturen och att utvecklingen är nytänkande och för dina behov.

Demokratiutvecklingen

Under 2007 träffades ungdomar och politiker och diskuterade Ale kommun ur ett ungdomligt perspektiv. Ungdomarna berättade och politikerna lyssnade.

– Det var intressant, vi fick ut mycket gott av det mötet, säger Jarl Karlsson. Nu undersöker vi hur vi bättre skulle kunna anpassa Ale kommun till målgruppen ungdomar.

Medborgarkontoret

För att tillgängligheten och servicen till Aleborna ska öka har Ale kommun startat ett medborgarkontor.

– Medborgarkontoret underlättar för invånarna att ta kontakt med oss, samtidigt som det ökar våra möjligheter att få veta vad Aleborna förväntar sig för service. Vår verksamhet blir mer kundanpassad på det sättet, säger Elaine Björkman.

– Vi ser fram emot ett 2008 som går i visionens tecken. Nära, nytänkande och naturligt är nyckelorden för våra tjänster och vårt handlande, säger Jarl Karlsson.

Jarl Karlsson

Kommunstyrelsens ordförande

Elaine Björkman,

*Tillförordnad ordförande för kommunstyrelsen**

*Elaine Björkman har vikarierat från oktober till december under Jarls sjukskrivning.

Sammanfattning

Plus 25,3 Mkr i 2007 års bokslut

Ale kommun visar i 2007 års bokslut ett positivt resultat på 25,3 Mkr. Det budgeterade resultatet var 31 Mkr, varav 22,9 Mkr skall reserveras för framtida pensionskostnader. Resultatet är således 5,7 Mkr sämre än budget. Detta beror till största delen på underskott i två stora nämnder, ökade kostnader för kollektivtrafik och ökade kostnader för pensionsutbetalningar och pensionsskuld.

2007 har varit ett år som präglats av omställningsarbete i nämnderna och det ekonomiska resultatet måste mot denna bakgrund betraktas som gott. Resultatet på 25,3 Mkr är emellertid betydligt lägre än 2006 års resultat på 41,7 Mkr och kanske inte fullt ut på den nivå det bör ligga i en kraftig högkonjunktur.

Skatteintäkterna är ca 4,8 Mkr bättre än budgeterat och extra ränteintäkter samt låga kostnadsräntor tillsammans med amortering av låneskulden bidrar till ett finansnetto som är 11,7 Mkr bättre än budgeterat. Dessa faktorer har till viss del uppvägt ovan nämnda kostnadsökningar.

Problem i vissa verksamheter

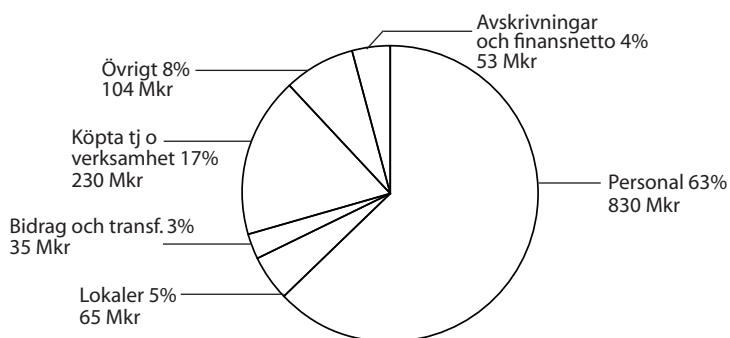
Kommunfullmäktiges beslutade kommunbidrag till nämnderna är en viktig utgångspunkt och förutsättning för en sund kommunal ekonomi. Kommunen hade under 2007 fortsatta ekonomiska problem i några nämnder.

Ale kommun går igenom stora omställningar vilket bland annat beror på en förändrad åldersstruktur bland barn och ungdom. Elevunderlaget har förändrats genom att det finns fler små barn och färre barn i skolåldern, samt genom att en friskola etablerats. Gymnasieeleverna väljer i större utsträckning skola utanför kommunen och sänkta statsbidrag och nya förutsättningar för Komvux medverkar till behovet av omstruktureringar.

Barn- och ungdomsnämnden har klarat sitt omfattande omställningsarbete inom budgetramen medan Utbildnings- och kulturnämnden visar ett ekonomiskt underskott på 7,8 Mkr varav ca 2,5 Mkr är rena omställningskostnader.

Vård- och omsorgsnämnden har under året mött en kraftigt ökad efterfrågan inom äldreomsorgens hemtjänst. Individ- och familjeomsorgens kostnader för institutionsplaceringar har minskat kraftigt i förhållande till föregående år men ryms ändå inte inom budget. Även höga boendekostnader för vuxna samt ökade kostnader för försörjningsstöd bidrar till Vård- och omsorgsnämndens underskott på 4,4 Mkr.

Kommunens kostnader 2007, 1 317 Mkr inkl avskrivningar och finansnetto

Investeringar

Nettoinvesteringarna under året uppgår till 63,2 Mkr, vilket är 6,7 Mkr mer än budgeterat. Detta är en följd av tidigare lagda investeringsutgifter för skol- och förskoleverksamheten samt Vikingagården/AME och strategiska markförvärv. Större investeringar under året har skett i Bohusskolan, den nya förskola Storgården i Nödinge samt lokaler för Vikingagården och AME. Investeringar har även senarelagts och önskemål finns om att dessa investeringsanslag skall överföras till 2008. Med anledning av dessa förskjutningar i investeringsplanen kommer en översyn av 2008 års investeringsbudget att göras.

Kommunens långfristiga låneskuld har under året minskat med 40 Mkr och uppgår nu till 135 Mkr, vilket är positivt men det måste också beaktas att kommunen återlånar betydande belopp från pensionsskulden i stället för att göra finansiella placeringar.

Pensionsskulden

I resultatet bokförs inte hela pensionsskulden. Pensionsförmåner intjänade före 1998 visas endast som ansvarsförbindelse och påverkar inte kommunens resultat och eget kapital. Denna, ej bokförda pensionsskuld ökade under året med 86 Mkr till 554,5 Mkr. Resultatet för 2007 täcker således knappt 30% av denna ökning.

Den främsta orsaken till den kraftiga ökningen är förändrade livslängdsantaganden och ränteberäkningar enligt den nya beräkningsmodellen RIPS 07.

I stort sett hela resultatet för 2007 skall enligt budgeten reserveras för framtida pensionskostnader.

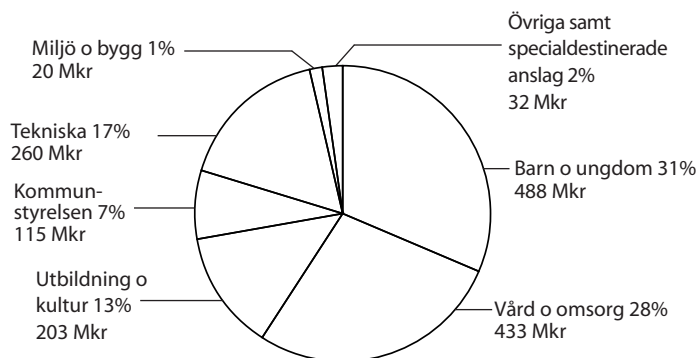
Ale kommun i framtiden

Ale kommun har nu tre ekonomiskt goda år bakom sig vilket ger ett bra utgångsläge inför de utmaningar som kommunen kommer att möta under kommande år. Omställningsarbetet måste drivas vidare så att alla nämnder kommer i balans.

Samtidigt satsar Ale kommun offensivt för att möta nya förutsättningar och den expansion som redan inletts och som kommer att stärkas allt mera när väg och järnväg byggs ut.

2007 var ett starkt år även befolkningsmässigt och Ale ökade med 292 invånare. Det fanns 27 092 alebor vid årets slut.

Nämndernas bruttokostnader 2007, 1 551 Mkr inkl interna transaktioner och kapitalkostnader

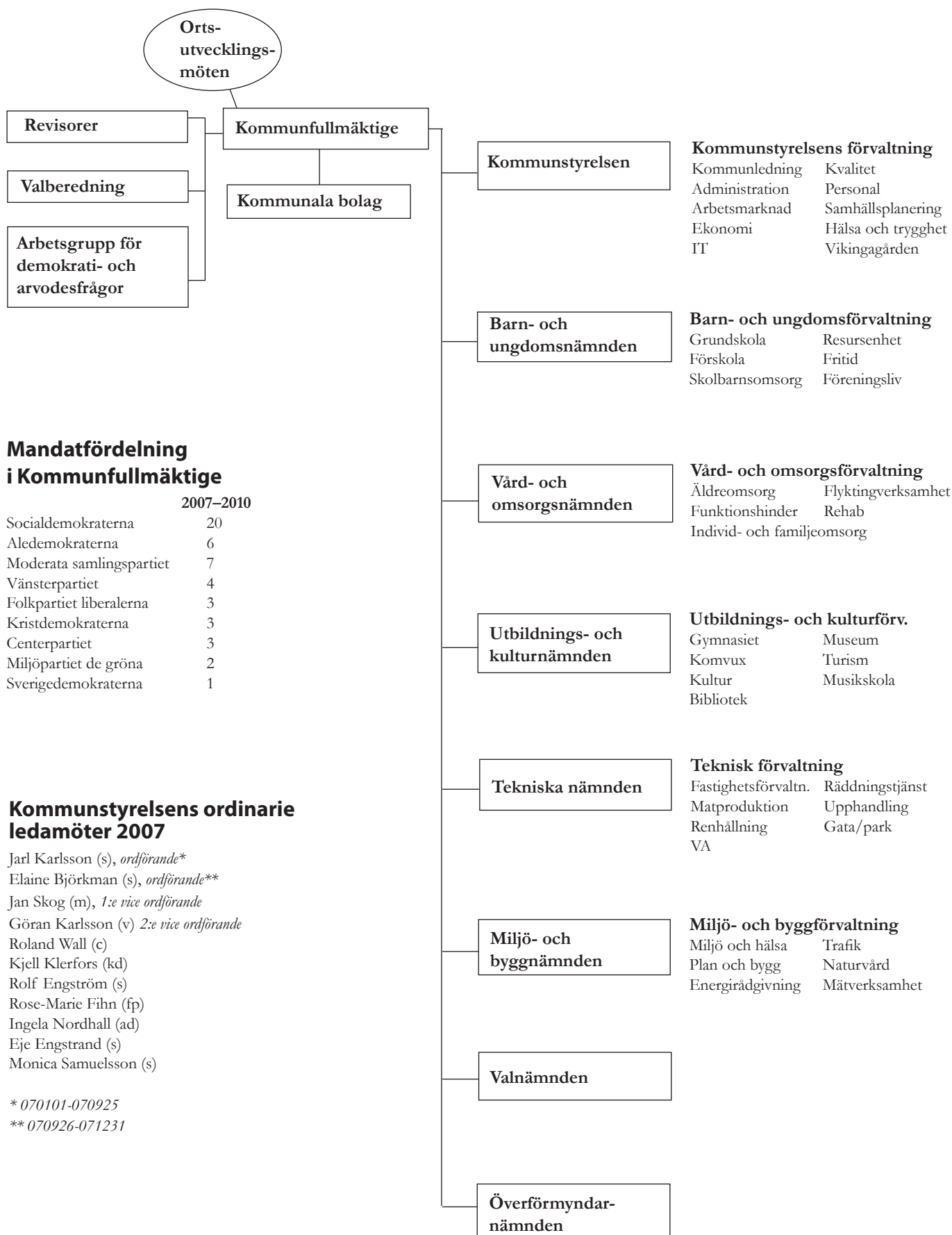

Sammandrag fem år, kommunen

	2003	2004	2005	2006	2007
Allmänt					
Folkmängd 31/12	25 993	26 288	26 405	26 800	27 092
Skattesats, kr	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00
Ekonomiskt resultat					
Årets resultat, Mkr	15,3	0,6	22,2	41,7	25,3
Nettokostnadsandel	98,3%	99,9%	97,7%	96,0%	97,7%
Nettoinvesteringar, Mkr	50,9	70,1	35,5	44,1	63,2
Tillgångar och skulder					
Anläggningstillgångar, Mkr	639,8	667,7	659,2	660,9	679,1
Långfristiga skulder, Mkr	195,0	225,0	205,0	175,0	135,0
Lån som andel av anläggningstillgångar	30%	34%	31%	26%	20%
Eget kapital, Mkr*	383,7	379,7	401,9	443,6	468,9
Soliditet*	51,5%	45,1%	48,5%	52,4%	52,9%
Borgensåtagande, Mkr	784,4	744,6	746,8	698,7	691,1
Pensionsskuld, Mkr	15,8	19,1	21,5	28,4	42,5
Ansvarsförbindelse, pensioner f 1998, Mkr	404,2	417,6	423,6	468,5	554,5
Per invånare					
Anläggningstillgångar, kr	24 614	25 399	24 965	24 660	25 067
Långfristiga skulder, kr	7 502	8 559	7 764	6 530	4 983
Borgensåtagande, kr	30 177	28 325	28 283	26 071	25 511
Pensionsskuld inkl ansvarsförbindelse, kr	16 158	16 612	16 857	18 541	22 036

* Från och med 1998 redovisas pensionsskulden enligt ”blandmodellen” och från och med 2000 redovisas den del, som den anställde själv ska placera som kortfristig skuld.

Organisationen

Mandatfördelning i Kommunfullmäktige

	2007–2010
Socialdemokraterna	20
Aledemokraterna	6
Moderata samlingspartiet	7
Vänsterpartiet	4
Folkpartiet liberalerna	3
Kristdemokraterna	3
Centerpartiet	3
Miljöpartiet de gröna	2
Sverigedemokraterna	1

Kommunstyrelsens ordinarie ledamöter 2007

Jarl Karlsson (s), *ordförande**
 Elaine Björkman (s), *ordförande***
 Jan Skog (m), *1:e vice ordförande*
 Göran Karlsson (v) *2:e vice ordförande*
 Roland Wall (c)
 Kjell Klerfors (kd)
 Rolf Engström (s)
 Rose-Marie Fihn (fp)
 Ingela Nordhall (ad)
 Eje Engstrand (s)
 Monica Samuelsson (s)

* 070101-070925

** 070926-071231

Kommundirektören

Ale kommuns karaktär

Ale präglas i hög grad av småskalighet, närhet till naturen och det faktum att kommunen består av ett antal tätorter där ingen idag är dominerande. Kommunens näringsliv har förändrats i grunden från brukssamhällen med en dominerande arbetsgivare i varje ort till dagens situation där endast en privat arbetsgivare har mer än 100 anställda. Näringslivet består av ett stort antal små och medelstora företag med bland annat ett flertal verkstadsföretag under stark tillväxt.

Tillväxten är även påtaglig bland flera serviceföretag och inom handeln. En kommun med en växande befolkning ger underlag för tillväxt bland företag som inriktar sig på olika former av service till invånarna i närområdet. Nyföretagandet i Ale är dock fortfarande relativt lågt. Kommunen påverkas starkt av närheten till Göteborg och pendlingen till jobb i Göteborg är omfattande och ökar. Skiftet från tidigare förutsättningar och sammanhang till att vara en integrerad del av storstadsregionen är tydligt.

Ales utmaning är att verka i en ny tid utan att tappa den egna identiteten och de kvaliteter som ger profilen idag. Den regionala strukturbild som antagits av Göteborgsregionens Kommunalförbund talar om en tillväxt med 40 000 arbetsplatser och 90 000 boende i stråk och regiondelscentra fram till år 2020. Ales tätorter är pusselbitar i denna struktur som tillsammans ger hela regionen konkurrenskraft på en global arena.

Ale har fått nya tillväxtförutsättningar

Byggstarten för BanaVäg i Väst under 2007 markerar inledningen av en tid som ger Ale helt nya tillväxtförutsättningar. Dubbelspårig järnväg med fem pendeltågstationer och en ny fyrfältsväg betyder en helt ny tillgänglighet från år 2012. Effekterna syns redan i form av ett starkt ökat tryck på etableringar och inom bostadssektorn med bland annat snabbt stigande markpriser och många olika initiativ från bostadsmarknadens aktörer.

Den nya vision 2020 som antogs under året, den nya översiktsplanen, ett nytt bostadsförsörjningsprogram, ett program för ny verksamhetsmark, ett stort antal nya planprogram och detaljplaner mm är exempel på kommunens aktiviteter för att ta vara på möjligheterna.

Det är av stor betydelse att kommunen nu lever upp till ambitionerna i den strategiska planen att vara en långsiktigt arbetande och aktiv bostadspolitisk aktör som verkar i nära samspel med marknaden. Kommunen behöver samtidigt utveckla sin profilering och värna om de kvaliteter som ger attraktivitet för nya invånare. Närhet till naturen och småskalighet är värden som är viktiga att bevara.

Fokus på hållbar utveckling

Tillväxt ger risker för växtvärk och ställer stora krav på styrning och eftertanke i planeringen. Det är viktigt att många olika former av service byggs ut i takt med bostadsområden och att den strategiska planens fokus på hållbar utveckling är vägledande. Samtidigt som Ale växer förändras förutsättningarna för många av kommunens verksamheter.

Tillkomsten av friskola, ökad konkurrens i gymnasieskolan, förändrade statliga förutsättningar för vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitik är exempel på faktorer som ställer stora krav på flexibilitet och omställningar. Allt fler av kommunens verksamheter kan sägas agera på direkt konkurrensutsatta marknader och det är nödvändigt att agera snabbt. Både kort- och långsiktiga perspektiv måste förenas för en framgångsrik verksamhet.

Tydligare styrning och klarare fokus

Den nya vision 2020 som gäller från år 2008 är väsentligt tydligare än den som tidigare gällde men det behövs ett fortsatt omfattande utvecklingsarbete vad gäller målformuleringar, indikatorer och uppföljning. Detta pågår och är en viktig del av den gemensamma verksamhetsutvecklingen. Färre, vassare och mer tydligt uppföljningsbara mål ger tydligare styrning och klarare fokus. Årlig uppföljning av vision 2020 kan därmed visa både om aktiviteterna leder i rätt riktning och i vilken takt detta sker.

Årets resultat

Årets resultat når inte budgeterad nivå. Nämnderna driver ett omfattande omställningsarbete och det är av mycket stor betydelse att detta fortsätter för budgetbalans år 2008.

Många utvecklingsprocesser som inleddes under 2007 kommer att utvecklas vidare under 2008. En gemensam kontinuerlig verksamhetsutveckling, ledarutveckling, utbildning i medarbetarskap, en förnyad budgetprocess med tvåårsbudget för 2009-2010, omfattande fysisk planering med bland annat strukturstudier för Älvängen och Nödinge, utveckling av styrning och stöd i uppföljning av verksamhet och ekonomi, medborgar- och brukarundersökningar är exempel på processer som pågår inom många olika områden.

Kommunikation och dialog externt men också inom Ale kommuns organisation är viktigt. Externt för att profilera Ale och utveckla dialogen med invånare och brukare. Internt för att förankra vision, mål och inriktningar men givetvis också för att öka den delaktighet som är förutsättning för en framgångsrik verksamhet. Ordet nytänkande i vision 2020 är både utmanande och inspirerande för Ale kommuns organisation.

*Stig Fredriksson
Kommundirektör*

Vision 2020 - måluppfyllelse

Kommunens arbete

Kommunens verksamheter har under året arbetat efter intentionerna i vision 2020 samt strategisk plan. Att uppfylla en vision handlar mer om långsiktiga strategier än tillfälliga åtgärder men för att inte tappa riktningen behöver man passera milstolpar under vägen. Konkreta åtgärder och handlingar utpekades i strategisk plan och är viktiga steg mot visionens uppfyllelse. Så här har de kommunala verksamheterna arbetat under året efter strategisk plan och för att uppfylla visionen.

Utbildning – Det livslånga lärandet

Omställningsprocesserna som en följd av färre elever i skolan och fler barn i förskolan har inneburit mycket arbete och påfrestningar i organisationen. Med flexibilitet i grupperna och bland personalen har ambitionen varit att skapa de bästa förutsättningarna för att alla barn ska känna sig trygga och uppleva miljön stimulerande.

Mot bakgrund av tidigare års betygsresultat har ett flertal åtgärder vidtagits för att uppmärksamma barn som behöver extra stöd redan i förskolan, och för att förbättra lärarnas kunskaper om betyg och bedömning. Språk och språkutveckling, läsning och matematik har varit prioriterade områden och där har verksamheterna, från förskola till skolår nio, arbetat med läsutveckling för de små barnen, matematik i vardagen, lovsolor och läxhjälp och tidig uppföljning av barnens/elevernas kunskaper.

En matematiksamordnare har utsetts och ett matematiknätverk bildats med pedagoger från förskola till skolår nio. Fler lärare och elever har fått ta del av NTA (Naturvetenskap och Teknik för Alla) och möjlighet att besöka Universeum. Genom den så kallade innovationspotten har verksamheterna i förskola och skola kunnat söka bidrag för att utveckla nyskapande pedagogiska idéer. 16 olika projekt har arbetat med att utveckla utepedagogik, matematik, språk, internationellt utbyte, samverkansprojekt mm.

Kommunens virtuella lärplattform Aleporten har utvecklats så att fler föräldrar loggar in och följer sitt barns skolarbete via internet. Datasalar ersätts med bärbara datorer och trådlösa nätverk.

Under året har beslut fattats som stärker ett attraktivt programutbud på Ale gymnasium. Skolans framtida entreprenörskapsprofil tillsammans med en pågående internationalisering ger de förutsättningar som Ale gymnasium behöver idag och för att utvecklas väl inför framtiden. Fokus på lärande och eget ansvar tas gemensamt med lärare och andra professioner i skolans värld. Inflytande frågor och värdegrundsarbetet har bidragit till att fler känner trygghet och säkerhet i skolan.

Samtliga biblioteksenheter har jobbat aktivt för att stödja skolan i arbetet med att utveckla elevernas förmåga att självständigt söka information. För att stimulera barns läsning har ett projekt med bidrag från Statens kulturråd bedrivits i kommunens förskolor. För att väcka läslust har information om god litteratur, så kallat "Bokprat", förekommit regelbundet.

Vision 2020

Utbildning – Det livslånga lärandet

"Aleborna har en hög utbildningsnivå."

Befolkning och boende

"Aleborna har blivit fler och nya bostäder byggs."

Arbete och näringsliv

"Ett starkt näringsliv och fler i arbete."

Fritid, kultur och turism

"Närhet till storstad och natur samt ett livaktigt och kreativt kultur- och föreningsliv ger livskvalité."

Infrastruktur

"Ale har en god trafiksäkerhet, en bra kollektivtrafik och tillgängliga samhällen."

Miljö

"Ale - den vackraste delen av Göta älvdalen."

Demokrati

"I Ale är invånarna delaktiga i de gemensamma frågorna."

Välfärd

"Ale kommun är en trygg och stimulerande kommun att leva i."

Omvärldsrelationer

"Ale kommun bidrar till Göteborgsregionens betydelsefulla roll i Europa."

Vuxenutbildningen har anpassats till att i första hand ge grundläggande kompetens på samtliga nivåer från grundskolan till gymnasiet. SFI har inriktats mer på yrkessvenska för att öka möjligheterna till att få jobb för nyanlända. Allt fler Alebor uppnår goda möjligheter att gå vidare i arbetslivet eller till högre studier.

Mål enligt strategisk plan:

- **Så stor andel som möjligt av resurserna ska gå till hög personaltäthet i förskola, grundskola, gymnasieskola. Därför ska lokalkostnaden per barn/elev vara lägre eller högst det samma som snittet i övriga kommuner i Göteborgsregionen.**

Den senast tillgängliga statistiken avser 2006.

Kommunens kostnader för lokaler och inventarier per inskrivet barn i kommunens förskolor är enligt Skolverkets statistik 11 600 kr. Genomsnittet för övriga kommuner i Göteborgsregionen är 15 485 kr.

Kommunens kostnader för lokaler och inventarier per elev i grundskolan är enligt Skolverkets statistik 13 700 kr. Genomsnittet för övriga kommuner i Göteborgsregionen är 14 231 kr.

Kommunens lokalkostnader per gymnasieelev är 14 400 kr enligt statistik till SCB. Genomsnittet för övriga kommuner i Göteborgsregionen är 15 900 kr

- **Andelen elever i grundskolan med betyg i samtliga ämnen ska öka.**

Andelen elever med betyg i samtliga ämnen har ökat från 71% till 76,2%.

- **Alla elever i grundskolan ska ha minst betyget godkänt i kärnämnen.**

89,6% av eleverna i skolår 9 var behöriga till gymnasiet, d.v.s. hade godkända betyg i ämnena svenska, engelska och matematik. Detta är en ökning jämfört med föregående år (86,9%)

- **Minst 50% av eleverna på gymnasiet ska inom en treårsperiod gå vidare till högskolestudier som är mer än två år.**

Den senast tillgängliga statistiken avser de som gick ut gymnasiet 2002/03 och som påbörjat sina högskolestudier senast 2005/06. Den ger vid handen att 43,4% av våra elever som tog studenten 2002/03 har påbörjat högskolestudier mot 43,9% i riket. Målet har således inte uppnåtts. Ny statistik kommer i februari/mars 2008.

- **En integration av studie- och yrkesvägledning i grundskolan och gymnasieskolan ska ge minskade kostnader genom att färre elever byter program i gymnasieskolan.**

Förvaltningen har utrett frågan och redovisat förslag till utvecklat samarbete som skall beredas politiskt under våren 2008.

Befolkning och boende

Befolkningen i Ale kommun är något yngre, 39,0 år (medelålder), än riksgenomsnittet, 41,0. Befolkningsutvecklingen har varit positiv alltsedan 1998 och kommunen hade vid årsskiftet 27 092 invånare, vilket är 20 personer fler än prognosen.

Under året har nya bostäder byggts i framförallt Nödinge och Älvängen. I Vimmersjöområdet har åtskilliga fristående egna hem byggts på tomter som sålts av kommunen. Avtal har tecknats med intressenter för utveckling av Svenstorps handelsområde i Älvängen. För att möjliggöra en fortsatt framtida bostads- och verksamhetsutveckling i kommunen pågår en intensiv fysisk planläggning.

Mål enligt strategisk plan:

- **Nya bostadsområden ska i första hand planeras i och kring befintlig kommunal infrastruktur för ett effektivare resursutnyttjande.**

Ale kommuns nya översiktsplan "Ale ÖP 07" har färdigställt och antagits. Bl a har nya lämpliga bostadsområden utretts. Målet har varit att de nya bostadsområdena skall ansluta till befintlig bebyggelse och redan utbyggd infrastruktur.

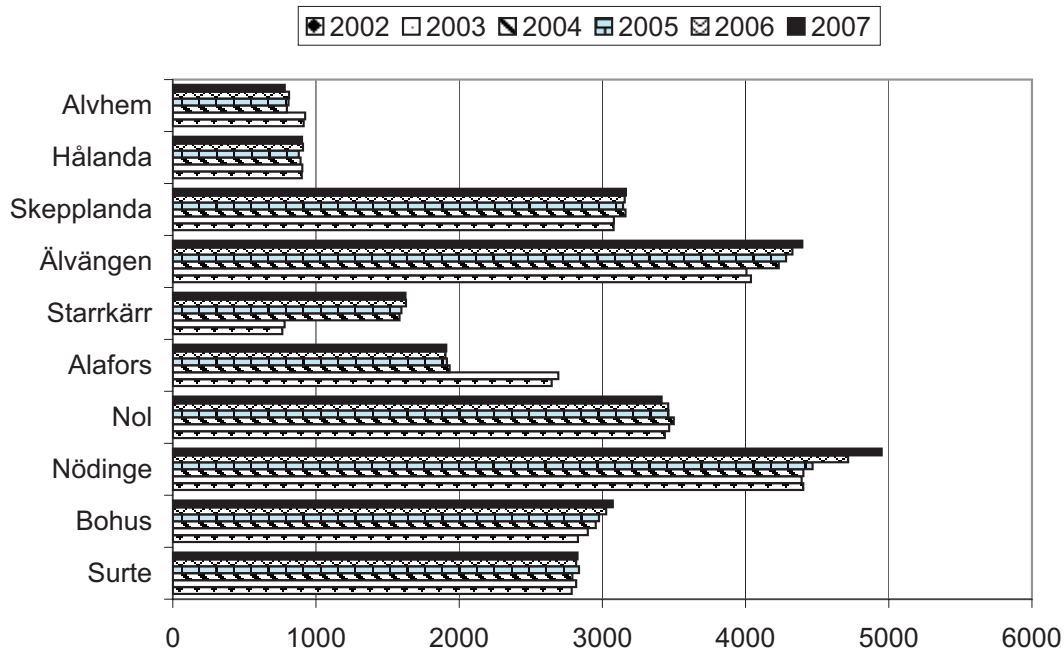
- **Boendemiljöerna i Ale ska präglas av gemenskap, delaktighet och ansvar och därigenom förebygga utanförskap, kriminalitet och otrygghet.**

Ale kommuns bostadsbestånd består till större delen av småhus. Miljön i småhusområdena har en idyllisk karaktär med god trivsel och gemenskap. I vissa områden har samverkan utvecklats för att förebygga inbrott och skadegörelse. För närvarande diskuteras möjligheterna att förtäta bebyggda områden i älv dalen. För Älvängens centrala delar har ett sådant arbete redan påbörjats med uppdraget att skapa nya attraktiva bostadsmiljöer i bra kollektivtrafiklägen med närhet till service och verksamheter. I kommunens nya översiktsplan finns generella rekommendationer hur man kan skapa trygga och gestaltningsmässiga trevliga områden och även väga in den viktiga trivselfaktor som närheten till naturen utgör.

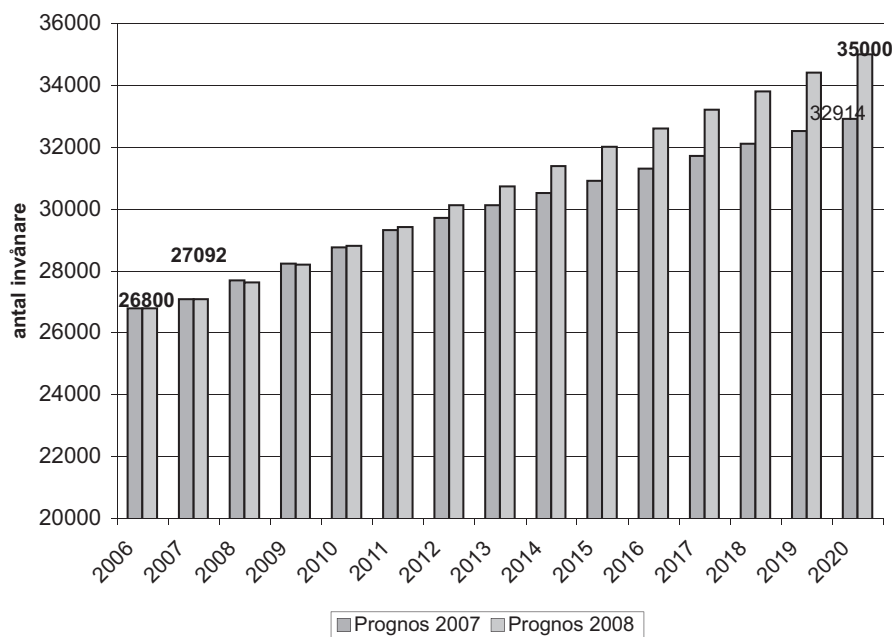
- **Bostadsplaneringen ska anpassas till en förväntad befolkningstillväxt på 1%**

Antalet invånare i Ale kommun uppgick den 31 december till 27 092 personer, en befolkningsökning på 292 personer under 2007, motsvarande 1,07%. Den nya Strategiska planen för Ale innehåller ett nytt mål beträffande befolkningstillväxten på 2% per år. Ett förslag till bostadsförsörjningsprogram har utarbetats som beskriver den bostadsutveckling som krävs för att stödja denna befolkningsökning. Programmet föreslås efter remissbehandling antas som politiskt styrdokument i kommunen.

Delområdenas befolkningsutveckling 2002-2007 Ale kommun

Befolkningsprognos 2006-2020 (2006 och 2007 faktiskt utfall)

Arbete och näringsliv

Näringslivet i Ale kommun domineras av små och mindre företag varav drygt 90% har en årsomsättning på mindre än 5 miljoner kronor. De största branschområdena är handel och kommunikation, företagstjänster och fastigheter samt byggverksamhet och tillverkning. Företagsstrukturen gör Ale kommun mindre sårbar än tidigare då näringslivet dominerades av några få stora företag. Samtidigt ställer det större krav på företagskontakterna i den kommunala organisationen.

Kontakterna mellan kommunen och näringslivet har intensifierats i samband med väg- och järnvägsutbyggnaden. Ale Utveckling AB med flera har under året arbetat med förbättringar av näringslivsklimatet.

Handeln i Ale utvecklas positivt inte minst inom livsmedelshandeln, där Aleborna gör en allt större andel av inköpen på hemmaplan. Däremot bedömer Aleborna sällanköps-handeln som otillräcklig och andelen fortsätter att sjunka. Potentialen inom sällanköpsområdet har upptäckts av flera kvalificerade köpcentrumutvecklare och under året träffade Ale kommun ett avtal med den aktör som kommit med det bästa förslaget för ett nytt handelsområde vid Svenstorp i Älvängen.

Mål enligt strategisk plan:

- **Kommunen ska tillhandahålla attraktiv mark för nyetablering och expansion av företag. En markberedskap på 10 ha planlagd verksamhetsmark ska finnas tillgänglig.**

I den nya översiktsplanen för Ale kommun finns ca 70 ha ny verksamhetsmark utpekad. För vissa av dessa områden har redan planläggning påbörjats och för andra pågår markägardiskussioner. Parallellt med detta har en sammanställning över befintlig planlagd verksamhetsmark gjorts. För närvarande pågår en utgällning av områden som är svårbebyggda.

- **Gymnasieskolan och Komvux ska utveckla lärande för entreprenörskap, egenföretagande, fler i arbete och en kvalificerad efterfrågad arbetskraft.**

Under året har beslut fattats som stärker ett attraktivt programutbud på Ale gymnasium. Skolans framtida entreprenörskapsprofil tillsammans med en pågående internationisering ger de förutsättningar som Ale gymnasium behöver för idag och för att utvecklas väl inför framtiden.

Vuxenutbildningen har anpassats till att i första hand ge grundläggande kompetens på samtliga nivåer från grundskolan till gymnasiet. SFI har inriktats mer på yrkessvenska för att öka möjligheterna till att få jobb för nyanlända. Allt fler Alebor uppnår goda möjligheter att gå vidare i arbetslivet eller till högre studier.

- **Antalet sysselsatta och antalet arbetsplatser i Ale skall öka**

Antalet förvärvsarbetande dagbefolkning ökade med 0,5% under 2006. Under år 2007 ökade antalet verksamma företag i kommunen med 96 företag och uppgick vid årsskiftet till 1 775 (exkl. filialer).

Majoriteten av företagen har färre än 20 anställda. Antalet företagskonkurser minskade med 71% (4 konkurser), jämfört med året före. Merparten av företagen i Ale redovisar god orderingång och lönsamhet i den rådande högkonjunkturen och många, främst inom service, handel och entreprenadområden, får glädje av utbyggnaden av E45 och dubbelspårjärnvägen, men också av produktionen av nya bostäder och offentlig service i samband med kommunens expansion.

- **Kommunen ska särskilt verka för att minska arbetslösheten bland ungdomar och bland medborgare med utländsk bakgrund.**

Arbetslösa ungdomar och ungdomar i program har minskat från 4,8% (jan-07) till 4,6% (dec-07) i Ale. Jämförande siffror är en minskning från 6,5% (jan-07) till 4,7% (dec-07) i länet och en minskning från 7,1% (jan-07) till 5,2% (dec-07) i riket. Minskningen i länet och riket har således varit kraftigare men situationen i Ale är totalt fortfarande något bättre.

Även arbetslösheten bland personer med utländsk bakgrund har minskat jämfört med 2006. I januari 2007 var arbetslösheten 8,7% och i december 2007 var den 7,5%.

Fritid, kultur och turism

Under året svarade Musikskolan för ett 50-tal offentliga spelningar av olika karaktär, runt om i hela kommunen. Det har även varit ett utbyte mellan musikskolorna i Ale och vänorten Bertinoro.

Kulturens arenor utgör en viktig del i både det livslånga lärandet och för fritid, rekreation och turism. För att få en bättre överblick över kommunens historia och förankra vad som är värt att slå vakt om inför framtiden har en ny kulturplan upprättats. Glasbruksmuseet, Repslagarmuseet och Ale gymnasium spelar en viktig roll genom att erbjuda ett omfattande och brett kulturprogram. Ale teaterförening har under året arrangerat/medverkat i 12 föreställningar.

Ale Vikingagård är i en stark utvecklingsfas. Under 2007 har ett besökscenter innehållande reception, café, butik och kontor färdigställts. Dessutom har Vikingabyns och AME:s personallokaler samordnats i nyrenoverade lokaler. Nu planeras för byggstart av hövdingahallen. Projekteringsfasen är avklarad och byggstarten är planerad till 2008.

Ale är känt för sina många sjöar, vidsträckta naturområden och för den golfintresserade finns två golfanläggningar; Ale Golfklubb och Nödinge Golfklubb. Under året har Ale-Surte Bandyklubb fortsatt kommunens satsning i Jennylund med att uppföra en bandyhall över isbanan.

Under 2007 har en satsning gjorts på att iordningställa de områden för odlingslotter som finns i kommunen så att fler ska kunna ha en egen täppa att odla på. Genom ökade anslag till tomtskötsel har det varit möjligt att upgradera lekplatser, staket mm vid kommunens byggnader. Genom inhyrd specialist från Skogsvårdsstyrelsen tas planer fram för en årlig avverkning av kommunens skogsinnehav så att en bärkraftig skog skall bestå. Skogsvårdsförvaltningen är certifierad enligt FSC:s, Forest Stewardship Council, standard.

Mål enligt strategisk plan:

- **Ale rika kultur- och fritidsliv ska engagera fler barn och vuxna till ett kvalitetsmässigt gott liv med förbättrad folkhälsa och minskade sjuktal som följd.**

Under året har kommunens cykelvägar skyltats upp för att underlätta för cyklister och uppmuntra till mer cyklande.

- **Musikskolans musikundervisning ska i större omfattning ske i grupp så att fler elever kan delta utan ökade kostnader.**

Musikskolans verksamhet bedrivs till allra största delen i grupp och kön till musikskolan har arbetats bort.

- **Det ekonomiska föreningsstödet ska främst riktas till barn- och ungdomsverksamhet och särskilt till nya barn- och ungdomsgrupper för att engagera fler medborgare till en god folkhälsa.**

Resurser har satsats på att ta till vara ungdomarnas engagemang för i tiden aktuella arrangemang och populära aktiviteter, som näridrottsplatser med t ex skatepark, streetbasket och annat som intresserar ungdomarna. Ett intensivt arbete bedrivs med ungdomar som instruerar ungdomar i t ex skol-IF, där Ale fritid bidrar med personal och ekonomiskt stöd. Målsättningen är att få ungdomarna intresserade av att engagera sig i det befintliga föreningslivet alternativt att de startar nya föreningar.

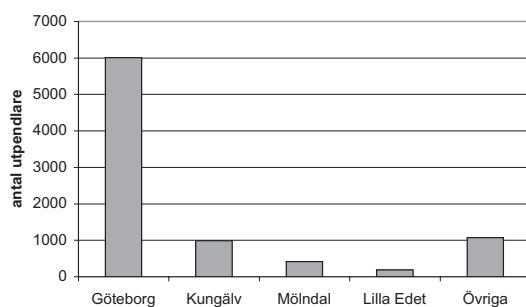
Infrastruktur

Utbyggnaden av E45 och NorgeVänerbanan genom Ale kommun (Projektet Bana Väg i Väst) startades officiellt i maj av infrastrukturminister Åsa Torstensson. Första etapputbyggnaden sker mellan Nödinge och Nol. Denna följs 2008 av etapputbyggnaden mellan Nol och Älvängen samt mellan Bohus och Nödinge. Vägsträckan Älvängen-Trollhättan har ännu ej erhållit regeringens tillåtlighet.

En utredning om den lokala kollektivtrafikens framtida funktion, K2020-lokalt, har genomförts som komplement till regionens K2020-utredning.

Under året har en trafikplan för Ale kommun tagits fram och tillgängligheten för funktionshindrade till kollektivtrafiken har inventerats.

Fördelning av utpendlare från Ale kommun 2006

Pendlingen från Ale kommun är omfattande och ökar år från år. Totalt pendlar ca 8 700 personer till arbete i andra kommuner. Av dessa har 70% sin arbetsplats i Göteborgs

stad. Övriga pendlingskommuner är i fallande storleksordning Kungälv, Mölndal och Lilla Edet. Inpendlingen omfattar ca 2 400 personer som har sin bostad främst i närliggande kommuner. Även här sker det största utbytet med Göteborgs stad, 40%. Andra vanliga bostadskommuner för inpendlarna är Kungälv, Lilla Edet och Stenungsund.

IT-infrastruktur har ytterligare förstärkts genom att 5 telestationer i glesbygd har anpassats för DSL-tjänster. Utbyggnaden har gjorts med statliga stödpengar för IT-infrastruktur i eftersatta områden.

Mål enligt strategisk plan:

- **En utbyggnad av gång och cykelvägar (GC-vägar) ska säkerställa en förbättrad trafiksäkerhet och därigenom minska antalet trafikolycksfall. Denna utbyggnad ska också ske på så sätt att färre skolbarn är i behov av skolskjuts, med minskade skolskjutskostnader och ökad motion som följd.**

Ett långsiktigt arbete pågår med att bygga ut trafiksäkra GC-vägar i enlighet med den av Kommunfullmäktige antagna trafikplanen. I trafikplanen är GC-vägar till skolor högprioriterade. Många av de vägar där det krävs skolskjuts är Vägverkets och för att kunna bygga ut GC-vägar på dessa krävs Vägverkets medverkan både ekonomiskt och utförandemässigt. GC-väg har under 2007 byggts i Nödinge.

- **Resandet med kollektivtrafik ska öka. Kollektivtrafik och nybyggnation ska planeras på så sätt att behovet av ytterligare samhällsinsatser minimeras vid om- eller nyinflyttning.**

Resandet med kollektivtrafik i Ale har under året ökat.

Under 2007 reste varje kommuninnevärdare i snitt 112 resor med Västtrafik.

En ny busslinje mot Vimmersjön/Sandsjödal byggs ut och startar i början av 2008 för att betjäna nybyggnationen i Vimmersjön och skolbarnen i området.

Rabatt för ungdomar 20-24 år för regionala resor är införd i Göteborg och även i Ale.

- **Infrastruktur i vägar, VA, IT etc ska underhållas i en sådan omfattning att nyinvesteringsbehoven minimeras.**

Ale kommun är en långt utsträckt kommun med åtta tätorter med upp till 4 800 invånare i varje. Det är mer resurskrävande än normalt att hålla vägar, gång/cykelstråk och VA i en acceptabel standard. Nuvarande resurser medger inte underhåll på den nivå som krävs för att minimera nyinvesteringsbehoven varför prioriteringar måste göras.

Miljö

Naturen är en av Ale kommuns främsta tillgångar och en naturvårdsplan har tagits fram för att ta vara på denna tillgång. Tillsyn och arbete med förorenad mark är en prioriterad verksamhet.

Projektet ”Attraktiv Älv” är en arbetsgrupp som arbetar med kompensationsåtgärderna i samband med BanaVäg i

Väst. Arbetet har startat med att studera tillgängligheten och användningen av Göta älvs strandområden. Planer finns på att järnvägens nya serviceväg i framtiden ska användas som gång- och cykelväg för friluftslivet.

Ale kommun har också vackra naturreservat bl a. den unika naturen vid Rishedens ängar rymmer många ädla lövträd och har också öppna betesmarker. Fiske och friluftsliv har gagnats genom kalkning av sjöar vilket ska återställa och mildra effekterna av försurningen.

Förskolor och skolor bedriver ett målmedvetet miljöarbete såväl i vardagsarbetet som i undervisningen. Fyra enheter är med i Grön Flagg, vilket innebär att man i den dagliga verksamheten prioriterar ett handlingsinriktat miljöarbete. I förskolors och skolors satsning på friskvård och rörelse sker en tydlig koppling till miljöfrågorna både när det handlar om äventyrspedagogik, utepedagogik och i arbetet med hembygden. Verksamheterna arbetar med kretsloppstänkande, återvinning, medvetna matinköp utifrån miljöperspektivet, ökad medvetenhet runt elförbrukning alltifrån belysning, datorer, kopieringsmaskiner etc. Dessutom pågår arbetet med att engagera eleverna i arbetsmiljöarbetet, i miljöråd och i energikicken.

Kommunens gemensamma bilpool, som består uteslutande av miljöfordon, utvidgades under 2007 med en bil och finns numera i Alafors och Nödinge.

Ale kommun fick 2007 pris för att under 2006 vara den kommun i Sverige som köpte störst andel ekologiska livsmedel, drygt 19%.

Ale kommun har redan idag ett väl utbyggt fjärrvärmesystem och detta har nu anslutits till Göteborgs Energis system i Göteborg. Detta innebär att Ales fastigheter till stor del värms upp av spillvärme från industrin i Göteborg. Under året har en tomt sålts för byggande av så kallat passivhus.

Mål enligt strategisk plan:

- **Energiförbrukningen per kvadratmeter för kommunens fastigheter ska minskas genom energisparande åtgärder.**

Energiåtgången har minskat och uppgår till 157 kwh per m² år 2007 (165 kwh 2006 och 172 kwh 2005).

- **Kommunens vatten- och avloppsnät ska underhållas i en sådan takt att akuta åtgärder minimeras och att renvattenförlusterna hålls på en låg nivå.**

Renvattenförlusterna i kommunen ligger något över riksgenomsnittet vilket är logiskt eftersom ledningsnätet i förhållande till invånarantalet är ovanligt långt. Renvattenförlust i procent av inköpt mängd har ökat till 20% 2007 (18% 2006 och 16% 2005).

- **Kommunens handlingsplan för förorenad mark ska successivt genomföras i syfte att skapa rena miljöer och möjliggöra användningen av nya markområden. Åtgärderna ska så långt möjligt medfinansieras med statliga medel.**

Kommunstyrelsen tillstyrkte 2007-06-05 förslaget till handlingsplan för förorenade områden i Ale kommun 2007-2008, förutom i de delar som berör de ekonomiska konsekven-

serna och därmed även tidplanen för genomförandet. Detta får enligt kommunstyrelsens beslut prövas i den ordinarie budgetprocessen. Då genomförandet av flera av målen är beroende av att ekonomiska resurser tillsätts, får den första uppföljningen 2008 visa om målen kommer att kunna nås inom tidsperioden. Statliga bidrag har erhållits för sanering av Bohus Varv och Surte Glasbruk. Ansökan om bidrag för Tidermans utfyllnadsområde i Surte har ännu ej behandlats av Naturvårdsverket. Projektering med pilotprojektet har påbörjats för Bohus varv.

Miljö- och byggnämnden har arbetat mycket med saneringsåtgärder i samband med väg- och järnvägsprojektet, för vilken nämnden har tilldelats extra personalresurser. Planerade saneringsåtgärder i f.d. ”Tudorområdet” har avslutats.

Demokrati

Kommunen har arbetat med att utveckla inflytande och delaktighet på både kort och lång sikt. Bland annat sker en utveckling i processerna kring samråd i den fysiska planeringen och handläggningsrutiner för en korrekt och likvärdig handläggning till medborgarna. Exempel på detta är en genomlysning av bygglovsprocessen med LEAN-metoden och samrådet om strukturstudien i Älvängen. Förskolan fångar upp barnens intresse, idéer och förslag i samlingarna. Genom barnintervjuer enskilt och i grupp har barnen i större utsträckning fått bestämma hur deras dag skall se ut.

Genom skolornas klassråd, elevråd, matråd och miljöråd tillvaratas elevernas egna idéer och funderingar. Modellen för elevernas formella inflytande har utvecklats och det finns planer på att ytterligare stärka det arbetet.

Föräldrainflytande finns bland annat i skolråden. Inflytande och delaktighet i förskolan sker också i den dagliga kontakten vid lämning och hämtning.

Fritidsgårdsråden utser ledamöter till Ale Ungdomsråd (AUR). Under året arrangerades i AUR:s regi ett påverkansstorg med politiker och ungdomar från olika håll i kommunen.

Inom äldreomsorgen har det genomförts brukarenkäter, vilka visar på att verksamheten har en god kvalitet. Undersökningarna ligger till grund för enheternas kontinuerliga förbättringsarbete. Inom äldreomsorgen tillämpas nu förenklad biståndsbedömning för insatserna matleveranser, trygghetslarm och servicetjänster inom hemtjänsten. Detta gör det enklare för den enskilde att söka hjälp samt minskar administrationen kring biståndsbedömningen.

Mål enligt strategisk plan:

- **E-servicen och antalet besökare på kommunens hemsida ska öka med befintliga personella och tekniska resurser.**

Antalet besökare på Ale kommuns hemsida (ale.se) mätt under året 2007 har ökat med 360 000 besök eller 47% i förhållande till 2006.

En ny e-tjänst ”Barnomsorgsansökan” har införts fr o m oktober 2007. 35 ansökningar har skickats in

elektroniskt vilket motsvarar en tredjedel av totala antalet ansökningar motsvarande period. En säkerhetsplattform har införts som gör att Aleborna kan komma åt kommande e-tjänster via ett e-ID.

• Antalet deltagare på ortsutvecklingsmötena skall öka

Intresset för ortsutvecklingsmötena är fortsatt stort och antalet besökare uppgick till ca 1 000 under 2007.

• Ungdomsfullmäktige ska utvecklas så att intresset och kunskapen om den demokratiska processen ökar.

Ungdomsfullmäktige har under året genomfört två sammanträden och ett utbildningsstillfälle samt olika lokala mötesaktiviteter inför sammanträdena.

Välfärd

Kommunen har starkt fokus på hälsa och trygghet och har samlat det förebyggande arbetet under Kommunstyrelsen. Arbetet med organisationer och föreningar har skett utifrån ett medborgarperspektiv och lett fram till aktiviteter som granssamverkan, nattvandrare, kvinnofrid, Vaknaprojektet, Friska Tag, stöd till brottsofferjouren samt utbildnings- och informationsinsatser. Kommunen har haft en bred samverkan med bland andra livsmedelshandeln, bostadsbolag och polisen.

Skolorna ger ANT-undervisning för att motverka bruket av alkohol, narkotika och tobak. No Smoking Generation har årliga besök. I de lägre åldrarna koncentreras arbetet kring att motverka rökning och snusning. Kommunen har beviljats pengar från Myndigheten för skolutveckling för att satsa bättre på samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och BUP.

Under de senaste åren har det successivt skett en förstärkning av hemmaplansinsatserna inom individ- och familjeomsorgen. Detta bedöms ha bidragit till att minska kostnaderna för institutionsplaceringar.

Under 2007 har det etablerats ett tydligare samarbete med Kungälv kommun kring kvinnofridsfrågorna och det har bland annat resulterat i att kommunerna under två år kan ge ett utökat ekonomiskt bidrag till den gemensamma kvinnojouren då kommunerna erhållit statliga stimulansmedel för utveckling av verksamheten.

Grunden för samarbetet mellan sjukhusen, vårdcentralerna och kommunen är den Närsjukvårdsplan som hösten 2006 utarbetades inom ramen för SIMBA-arbetet (Samverkan i vården i mellersta Bohuslän och Ale). Närsjukvårdens grundidé är att utveckla den basala hälso- och sjukvården. En väl fungerande närsjukvård förutsätter ett nära samarbete och aktiv medverkan från såväl primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården som den öppna och slutna specialiserade vården på länssjukvårdsnivå. Under hösten 2007 har Närvårdsplanens genomförandedel reviderats och utvecklats i syfte att ytterligare utveckla samarbetet mellan de olika huvudmännen.

Inventering av kommunens fysiska tillgänglighet för

människor med funktionshinder har genomförts genom projektet "Ett tillgängligare Ale".

Bibliotekens service till funktionshindrade har stärkts under året med tillgång till ny teknik som gjort att digitalt material kommer människor till godo i betydligt större utsträckning.

Tekniska nämnden är kommunens räddningsnämnd och har ansvaret för Räddningstjänstens utryckande verksamhet. Inriktningen är framförallt mot småbränder, trafikolyckor och kemolyckor. Dessa händelser upplever allmänheten som mest hotande och följaktligen övas och utrustas Räddningstjänsten speciellt för att möta dem. Under året har en ny Risk- och sårbarhetsanalys tagits fram som underlag för fortsatta handlingsprogram och planer.

Mål enligt strategisk plan:

• Kommunens förebyggande insatser ska syfta till minskade kostnader för placeringar, ohälsotal och kriminalitet.

Kommunens kostnader för institutionsplaceringar har minskat med 7,8 Mkr eller nästan 30% 2007 jämfört med 2006. Enligt uppgift från Västra Götalandsregionens folkhälsostatistik har inga förbättringar skett inom områdena rökning (ungdom), övervikt och fetma samt fysisk inaktivitet. Däremot avviker Ale kommuns invånare positivt avseende den självupplevda hälsan.

Trots kommunens förebyggande insatser har antalet anmälda brott ökat. Den anmälda brottligheten i Ale kommun har enligt polisregistret ökat mellan 2006 och 2007.

Anmälda brott	2006	2007	ökning
Allvarliga brott	1 643	2 094	27%
Förmögenhetsbrott	1 203	1 635	36%
Bilbrott	425	519	22%
Ungdomsbrott	53	76	43%

• Pensionärs- och frivilligorganisationernas andel av stödarbete för enskilda uppmuntras för att öka.

Genom ett gott samarbete med och genom att på olika sätt stödja frivilligorganisationerna bidrar dessa liksom anhöriga till att skapa mervärde för enskilda. Pensionärsföreningarnas, handikappföreningarnas och Ale-kontakt och stödverksamhetens insatser inom äldre- och handikappomsorgen ger möjligheter till promenader, besök, bingo, caféverksamhet mm som blir viktiga i den enskildes vardag. Under 2007 har Vård- och omsorgsnämnden påbörjat ett strukturerat arbete för att ge ökat stöd till anhöriga.

• Äldre skall bo kvar hemma så länge som de vill och kan. Möjligheten till alternativt boende ska finnas då behov uppstår.

Den viktigaste förutsättningen för att äldre ska kunna bo kvar hemma är att kommunen har en väl fungerande hemtjänst och hemsjukvård. Den senaste kvalitetsmätningen inom hemtjänsten gjordes hösten 2006 och visade ett gott betyg för verksamheten. Äldre alebor har erbjudits hjälp med vissa mindre jobb i hemmet via fixartjänsterna, en

satsning som i första hand avser att förebygga fallolyckor. Alebor som under året fyllt 80 år har erbjudits möjlighet till kontakt med personal från äldreomsorgens uppsökande verksamhet. Kommunen erbjuder även yttre hemtjänst. Kommunen lämnar också bidrag till äldre och funktionshindrade för anpassning av bostaden.

Vård- och omsorgsnämnden har under 2007 kunnat tillgodose behoven av särskilt boende inom den tidsram som anses skälig enligt gällande lagstiftning.

• Andelen grundskoleelever som konsumerar alkohol ska halveras under planperioden. Nolltolerans gäller beträffande narkotiska preparat.

Drogvaneundersökningen genomfördes under våren bland elever i skolår åtta och visade på att en mycket liten andel av eleverna använder alkohol, röker eller snusar regelbundet. Ytterst få har prövat andra droger eller regelbunden användning förekommer inte enligt undersökningen.

• En förstärkt samverkan mellan kommunen, primärvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen och näringslivet ska ge minskade kostnader för sjukskrivning och arbetslöshet.

Ale kommun kommer att fr o m 20080401 ingå i Samordningsförbundet Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn. Förbundets ändamål är att inom kommunens geografiska område svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan arbetsförmedling, försäkringskassa, region och kommunerna i syfte att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. De samordnade resurserna skall användas för samordnade bedömningar och insatser i syfte att den enskilde skall uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete. Målgruppen utgörs av personer i förvärvsaktiv ålder (20-64 år). Verksamheten ska följas upp och utvärderas ur olika perspektiv både på lokal och på regional nivå.

Omvärldsrelationer

Mål enligt strategisk plan:

• Utgångspunkten för allt internationellt arbete är ökad förståelse för att lära av andra till gagn för kommunens utveckling, dess invånare och näringsliv. Finansiering av dess kontakter ska i så stor omfattning som möjligt ske med EU-medel.

Göteborgsregionens tillväxtstrategi pekar tydligt på behovet och möjligheterna till en stark utveckling av Ale och infrastruktursatsningarna understryker möjligheterna ytterligare. Ale deltar mycket aktivt i ett antal processer inom GR. Ale är medlem i SERN, Sweden Emilia Romagna Network, ett samarbete för samhällsutvecklingen mellan Sverige och Italien.

Tillsammans med Vänersborg, Trollhättan och Lilla Edets kommuner håller Ale på att bilda ett Leader+ område. Leader+ är ett EU-program som omfattar de fyra kommunerna och syftar till att stimulera till fler arbetstillfällen, skapa samarbete mellan offentliga verksamheter, företag och föreningsaktörer. Leader+ kommer att ge kommuninvånarna

goda möjligheter att påverka samhällsutvecklingen.

Ale kommun samverkar med sina tre vänorter (Bertinoro, Kaufungen, Rukki) och har samarbeten med dessa på flera nivåer. Med stöd av EU-medel pågår planering för att personal och brukare på funktionshinderområdet ska kunna göra studiebesök i Ales vänort Bertinoro i Italien och dess grannkommuner.

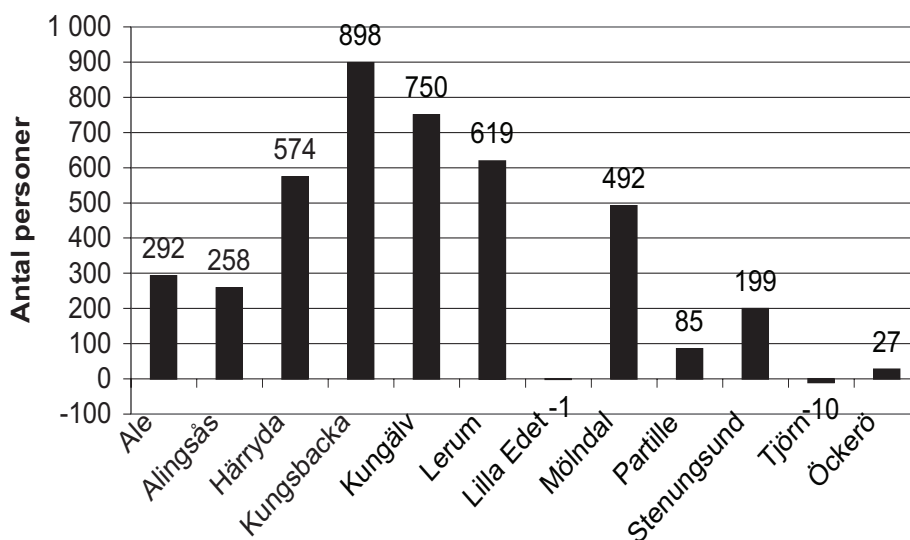
Inom ramen för det europeiska volontärprogrammet finns sedan september 2007 en volontär från Italien inom verksamhetsområdet funktionshinder. Projektet är helfinansierat genom EU-medel.

Inom skola och utbildning pågår också flera EU-projekt och internationellt utbyte.

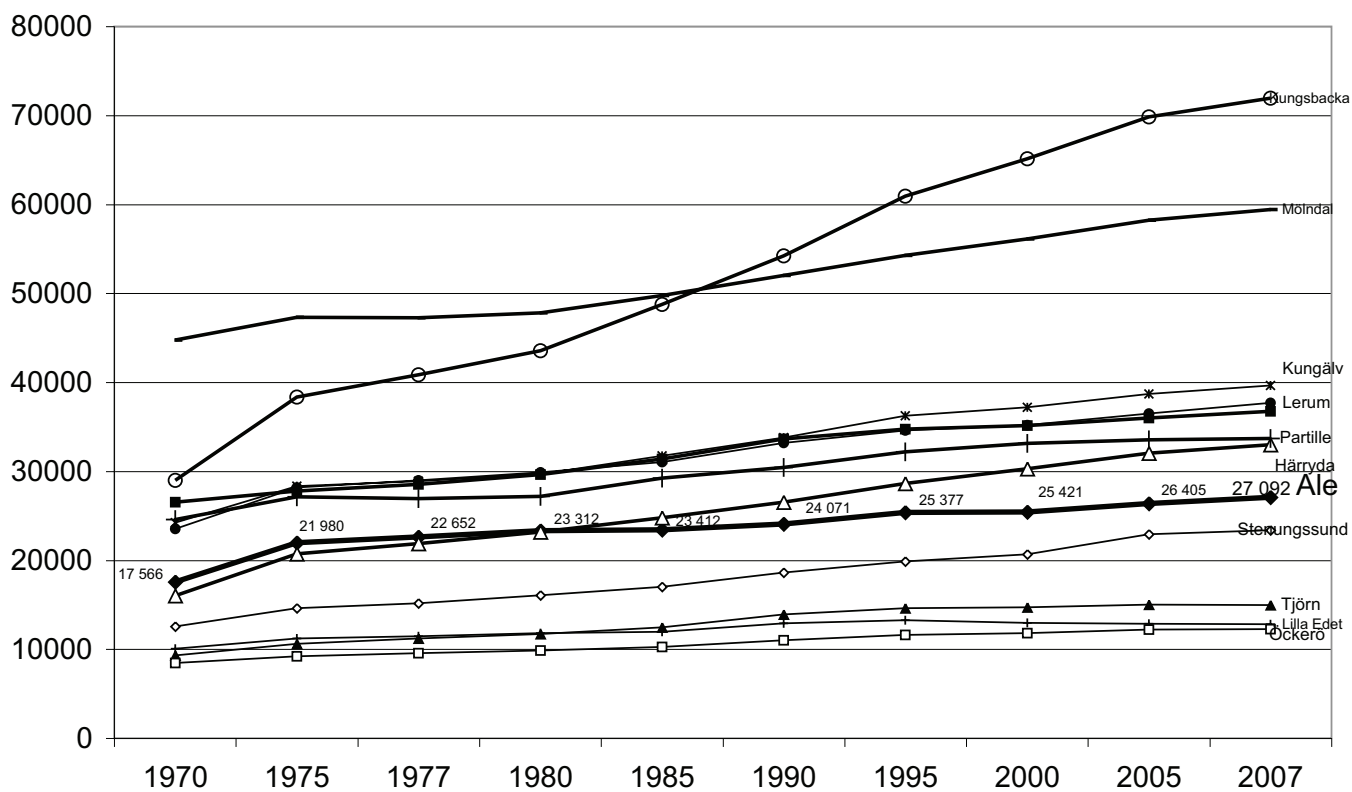
Tillsammans med två andra nordiska anläggningar pågår arbetet med att ansöka om EU-medel för byggandet av hövdingahallen vid Ale Vikingagård. Projektet kallas Tre Kungar möts och innehåller dels en byggnadsfas men även utveckling av verksamhet och samarbetsformer för att bli bättre på den publika delen.

För att möta samhällsutvecklingen och hur en kulturanläggning kan ingå i denna del utvecklas ett projekt kallat Code:XT tillsammans med kommuner runt Nordsjön från Norge, England, Skottland, Holland och Sverige.

Befolkningsförändring 2007 i GR exkl Göteborg

Invånarantal i Ale och vissa kommuner i GR 1970-2007

Kommunens förvaltningsberättelse

Ekonomisk analys

Sammanfattning

Årets resultat är 25,3 Mkr. I budgeten för 2007 reserverades 22,9 Mkr för framtida pensionskostnader. Efter denna reservation återstår 2,4 Mkr, vilket är 5,7 Mkr sämre än budget. Orsaken till att budgeten inte uppnåtts är underskott i två stora nämnder och kraftigt ökade kostnader för pensioner och kollektivtrafik. Detta kompenseras till viss del av i förhållande till budget något ökade skatteintäkter och positivare finansnetto. Nettokostnadsandelen exklusive pensionsreservationen uppgår till 97,7%.

Enligt lagstadgade redovisningsprinciper bokförs inte hela pensionsskulden. Pensionsförmåner intjänade före 1998 visas endast som ansvarsförbindelse och påverkar ej resultat och eget kapital. Denna, ej bokförda pensionsskuld, ökade under året med 86 Mkr till 554,5 Mkr. Ökningen är således betydligt större än årets resultat och ansvarsförbindelsen är större än kommunens hela egna kapital som nu uppgår till 468,9 Mkr. Årets kraftiga ökning förklaras till största delen av att en ny beräkningsmodell, RIPS 07, används.

Årets nettoinvesteringar blev 63,2 Mkr, vilket är 6,7 Mkr mer än budgeterat men beror till största delen på tidsförskjutning av vissa projekt. Investeringarna har kunnat direktfinansieras med skattemedel.

Kommunens långfristiga låneskuld har under året minskat med 40 Mkr och uppgår nu till 135 Mkr.

Kommunens budget

I den av fullmäktige antagna budgeten för år 2007 uppgick årets resultat till 10,6 Mkr. Barn- och ungdomsnämnden beviljades i januari 2007 ett tilläggsanslag på 3,0 Mkr. Fullmäktige har också beslutat att till 2007 överföra ett tidigare oreglerat underskott på 0,5 Mkr till Tekniska nämnden avseende internhyresperioden 2002-2006. Sammantaget innebär dessa beslut att det budgeterade resultatet är 8,1 Mkr.

I budgeten reserverades också 22,9 Mkr för framtida pensionskostnader. Enligt gällande lagstiftning skall en sådan reservering inte minska årets resultat utan istället överförs till eget kapital. Sammantaget är således kommunens budgeterade resultat 31,0 Mkr.

Årets resultat sämre än budget

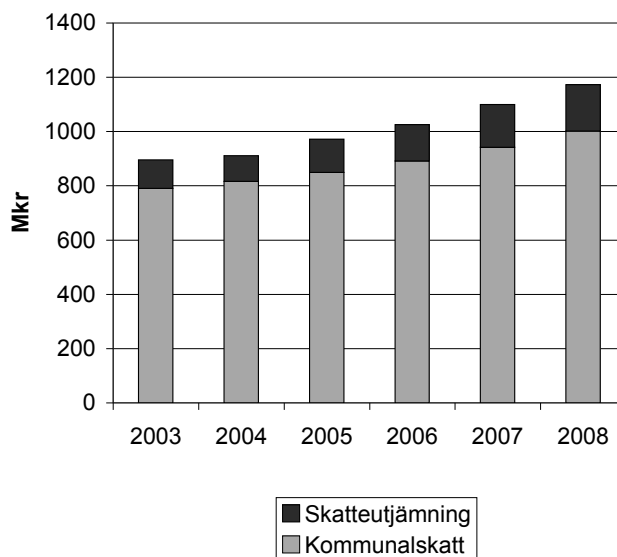
Årets resultat 25,3 Mkr är 5,7 Mkr sämre än det budgeterade resultatet. Föregående års resultat uppgick till 41,7 Mkr.

Kommunens sämre resultat i förhållande till budget kan till största delen tillskrivas underskott i Utbildnings- och kultur-nämnden, -7,8 Mkr och Vård- och omsorgsnämnden, -4,4 Mkr samt ökade kostnader för pensioner m m -8,3 Mkr och kollektivtrafik m m -2,3 Mkr.

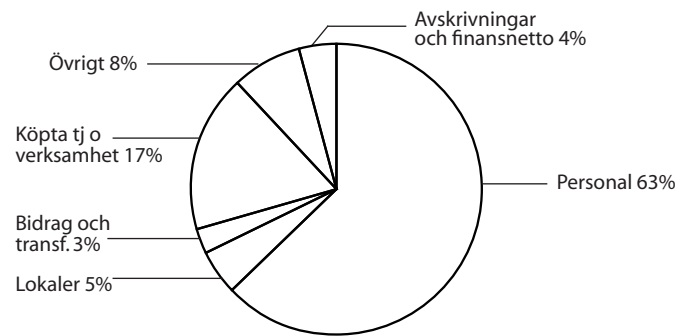
Skatteintäkter något bättre än budgeterat

Skatteintäkterna i bokslutet baseras på SKL:s prognos. Skatteintäkter/generella statsbidrag uppgår till 1 096,3 Mkr vilket är 4,8 Mkr bättre än vad som beräknades i budget 2007. I förhållande till föregående år är det en ökning på 55,7 Mkr, vilket motsvarar knappt 5,4%. Fr om 2007 redovisas den återsökta momsen under nämnderna och ingår således inte under skatteintäkter/statsbidrag. I nedanstående tabell visas utvecklingen av kommunalskatten inkl skatteutjämningen de senaste åren. I 2008 års prognos ingår den kommunala fastighetsavgiften.

**Kommunalskatt och skatteutjämning
Ale 2003-2008**

Kommunens kostnader 2007, 1317 Mkr inkl avskrivningar och finansnetto

Fortsatt lågt finansnetto

Årets finansiella kostnader, räntekostnader på upptagna lån och ränta på pensionskulden uppgår till 7,7 Mkr. Det är 0,7 Mkr lägre än föregående år och betydligt lägre än budgeten på 15 Mkr. Detta beror på att den långfristiga låneskulden minskat med 40 Mkr till 135 Mkr på grund av "återlån" av pensionsmedel. Någon ränta på "återlånade pensionsmedel" beräknas inte. Räntenivån har kraftigt höjts under året men detta har inte påverkat Ale kommun i någon större omfattning på grund av en gynnsam kombination av lån med bundna och rörliga räntor. Lånen är tagna hos Kommuninvest i Sverige AB och Nordea. Den genomsnittliga räntekostnaden för lånen har under året varit 3,76%.

De finansiella intäkterna uppgår till 5,4 Mkr vilket är 3,2 Mkr högre än föregående år och 4,4 Mkr bättre än budgeten. Kommunen har under året haft en god likviditet som tillsammans med räntehöjningar gett ökade ränteintäkter. Här till kommer också en räntekompensation från Vägverket på 2 Mkr för inlösen av mark i samband med projektet Bana Väg i Väst.

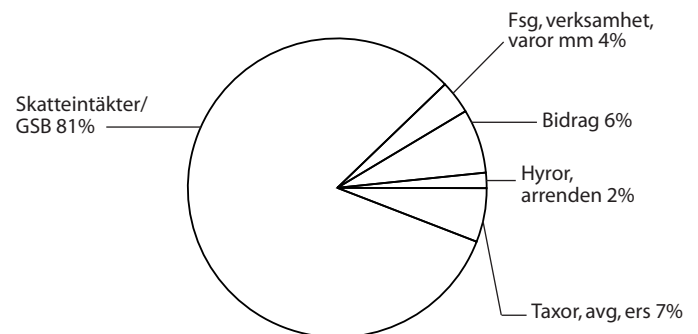
Nettokostnaderna ökade med 8,0%

Med nettokostnader menas samtliga driftkostnader efter avdrag för avgifter och ersättningar samt specialdestinerade statsbidrag. Årets nettokostnader, efter justering för interna kapitalkostnader och avskrivningar, uppgår till 1 068,7 Mkr, vilket är en ökning med 79,4 Mkr eller 8,0%. Motsvarande siffror 2006 var 48,4 Mkr och 5,1%. Detta är en kraftig ökning och en tydlig indikation på att kostnadsutvecklingen måste begränsas.

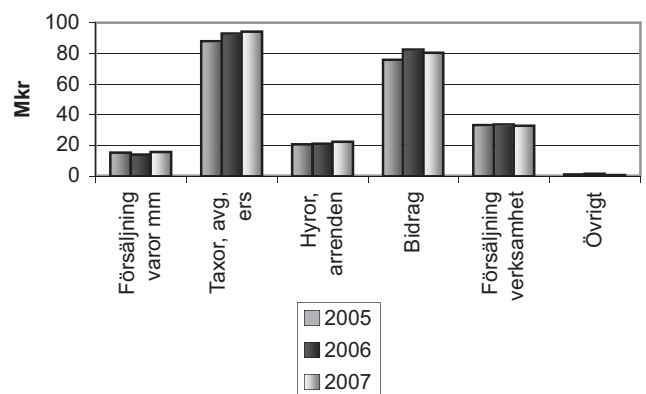
Verksamhetens intäkter uppgår till 245,7 Mkr. Det är en ökning på endast knappt 0,5% från år 2006. Lägre statsbidrag/ersättningar för Komvux, förskola/grundskola/gymnasieskola och arbetsmarknadsåtgärder samt färre sålda gymnasieplatser är de främsta orsakerna till den låga intäktsökningen totalt.

Verksamhetens kostnader exkl avskrivningar har ökat till 1 263,1 Mkr från 1 191,5 Mkr år 2006, vilket motsvarar 6%. Den största ökningen ligger på entreprenader och konsulttjänster samt bidrag och transfereringar och avser ökade kostnader för interkommunala ersättningar, kollektivtrafik, färdtjänst och försörjningsstöd. Personalkostnaderna har ökat med 4,2%. Inom personalkostnader redovisas även kostnader för pensionsutbetalningar och pensionsskuldökning.

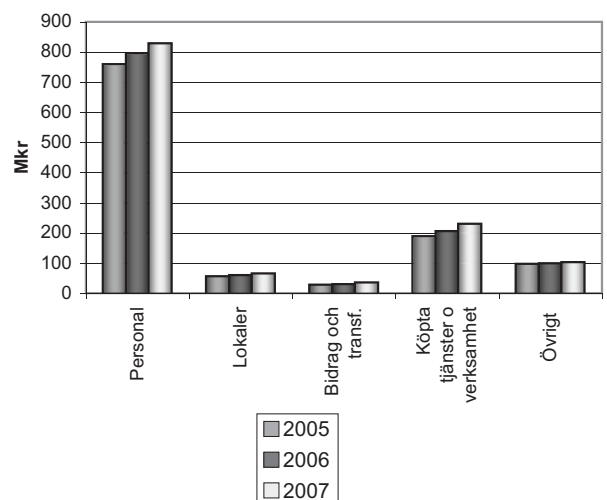
Kommunens intäkter 2007, 1 342 Mkr exkl finansnetto

Verksamhetens intäkter 2005-2007

Verksamhetens kostnader 2005-2007

Pensionskostnader

I driftsammanställningen finns en rad med texten ”Pensionsutbetalningar mm, ej finansierade” med en negativ avvikelse på 8,3 Mkr. Posten har uppkommit genom en avstämning av det generella personalomkostnadspåslaget och särskilt budgeterade medel för pensionsutbetalningar mot de faktiska kostnader som skall täckas av påslaget och budget.

Pensionskuldberäkningarna har baserats på uppgifter från KPA enligt det nya pensionsavtalet KAP-KL. Beräkningarna har gjorts enligt den nya rekommenderade modellen RIPS 07 med förändrade antaganden om livslängd och ränta.

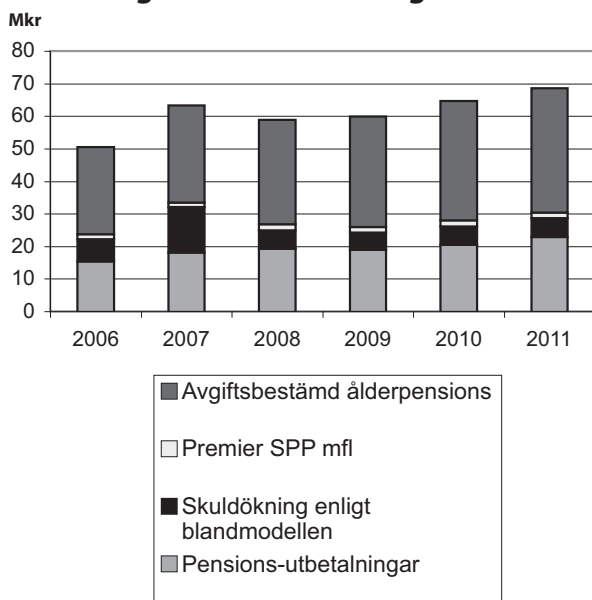
Årets pensionskostnader/avsättningar inkl löneskatt kan i jämförelse med föregående år sammanfattas enligt följande:

Pensionskostnader inkl löneskatt, belopp i Mkr

	2006	2007
Avgiftsbestämd ålderspension (individuell del, kortfristig skuld)	26,8	29,7
Ökad avsättning pensioner KPA inkl förtroendevalda	6,9	14,1
Årets nettopremie till SPP mfl	1,5	1,4
Pensionsutbetalningar, KPA	15,3	18,0
Summa pensionskostnad	50,5	63,2

Kommunens kostnader för pensioner och skuldökning har ökat med 12,7 Mkr i förhållande till 2006. Då har ändå ett tillgodohavande hos SPP på ca 0,6 Mkr nyttjats. Förklaringen till den kraftiga ökningen ligger i övergången till det nya pensionsavtalet KAP-KL. Härtill kommer den nya beräkningsmodellen RIPS 07. Premierna till SPP har ännu inte samordnats enligt det nya avtalet vilket medför att det kan komma att ske en kraftig kostnadsökning 2008. Exklusive denna ökning ser prognosen för kommunens årliga pensionskostnader de kommande fyra åren ut enligt nedanstående tabell.

Kommunens årliga kostnad för pensionsutbetalningar och skuldökning inkl löneskatt

Pensionskulden

Årets resultat på 25,3 Mkr är lägre än ökningen av pensionskulden inklusive ansvarsförbindelsen.

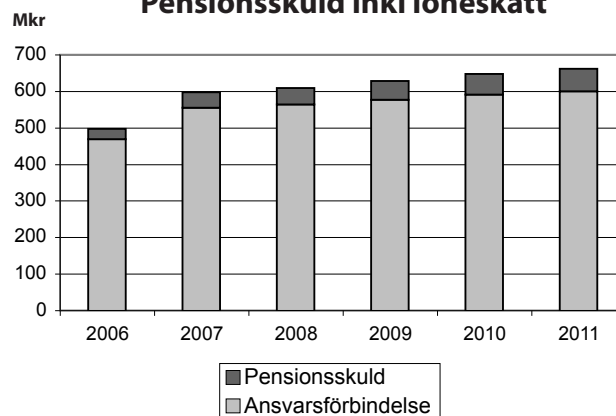
Kommunens beräknade pensionskuld inklusive ansvarsförbindelsen har ökat med 100,1 Mkr varav 84,6 Mkr (2,9 Mkr+ 81,7 Mkr) är en konsekvens av RIPS 07 (sänkt kalkylränta och förändrade livslängdsantaganden) och är därmed en jämförelsestörande post. Den reella ökningen är således 15,5 Mkr. Ökningen av ansvarsförbindelsen för pensionsförmåner intjänade före 1998 är 86,0 Mkr och har enligt gällande redovisningsprinciper ej resultatförts.

Pensionskuld inkl löneskatt, belopp i Mkr

	2006	2007
Avsättning för pensionskuld	28,4	42,5
varav förändrad kalkylmodell	1,6	2,9
Ansvarsförbindelse	468,5	554,5
varav förändrad kalkylmodell	30,6	81,7
Summa pensionskuld	496,9	597,0
Antal individer, enl KPA	6 737	7 170

I budget 2007 finns 22,9 Mkr reserverade för att möta framtida pensionskostnader. Dessa medel reserveras i eget kapital. I bokslut 2006 reserverades 30 Mkr i det egna kapitalet för framtida pensionskostnader. Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar avseende pensionsmedel utan använder istället avsatta medel för att minska den externa låneskulden. Under året har en amortering på den externa låneskulden gjorts med 40 Mkr. Kommunens kostnader för pensionsutbetalningar/skuld kommer att fortsätta att öka kraftigt de kommande åren. Prognosen för de kommande fyra åren ser ut enligt nedanstående tabell.

Pensionskuld inkl löneskatt

Avsättning till deponi

2003 gjordes en avsättning på 8,9 Mkr för avslutningsarbeten vid Sörmossens avfallsupplag. Under 2007 har omfattande arbeten genomförts. Den kraftiga kostnadsutvecklingen inom entreprenörsbranschen medför att avsättningen behöver indexjusteras. När Länsstyrelsen 2007 lämnade det slutliga godkännandet av avslutningsplanen ställdes krav på omhändertagande av deponigas. Med den stora mängd av transporter som avslutningsarbetena leder till kommer det att krävas omasfaltering av vägen till deponin. I årets bokslut avsätts därför 4,7 Mkr för ovan nämnda åtgärder.

Ett positivt resultat ökar det egna kapitalet

Årets resultat på 25,3 Mkr ökar det egna kapitalet till 468,9 Mkr. Detta bör ställas i relation till att ansvarsförbindelsen avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 uppgår till 554,5 Mkr. Fr o m 2006 års budget/bokslut reserveras medel för en årlig uppbyggnad av en pensionsreserv för att möta dessa framtida kostnader. I bokslut 2006 reserverades 30 Mkr och årets reserv är budgeterad till 22,9 Mkr. Om ansvarsförbindelsen läggs in i balansräkningen uppstår ett negativt eget kapital på -85,6 Mkr.

Nettokostnadsandelen 97,7%

Förhållandet mellan nettokostnaderna inklusive finansnettot och skatteintäkter/generella statsbidrag visar hur stor del av skatteintäkter/generella statsbidrag som åtgår för att täcka den löpande driften. Årets nettokostnadsandel blev 97,7% vilket är betydligt högre än föregående års 96,0%.

Exploateringsfastigheter

Det bokförda värdet av kommunens exploateringsfastigheter har minskat kraftigt under året dels pga av tomtförsäljningen i Vimmersjöområdet och dels genom att Vägverket börjat betala tillbaka ersättning till kommunen för inlösta fastigheter i samband med vägprojektet. Av det bokförda värdet avser 33,3 Mkr fastigheter inom vägprojektet och 13,5 Mkr övriga exploateringar. En värdering av kommunens industrimark vid Stora Viken har genomförts och medfört att en betydande nedskrivning gjorts i bokslutet.

Betalningsberedskapen på kort och lång sikt

Kommunens likvida medel uppgick vid årsskiftet till 88,7 Mkr, vilket är 23,3 Mkr bättre än föregående år. Kommunen och dess bolag har en checkräkningslimit på 30 Mkr vilken ej behövt nyttjas. Trots en amortering på 40 Mkr av de långfristiga skulderna under året har således likviditeten ökat. Detta förklaras av det positiva resultatet samt att Vägverket under året återbetalat 48,7 Mkr för av kommunen inlöst mark i samband med BanaVäg i Väst projektet.

Soliditeten, som mäts genom att ställa eget kapital i relation till totala tillgångar, är i stort sett oförändrad och uppgår nu till 52,9% mot förra årets 52,4%. Om hänsyn tas till ansvarsförbindelsen för pensioner är dock kommunens

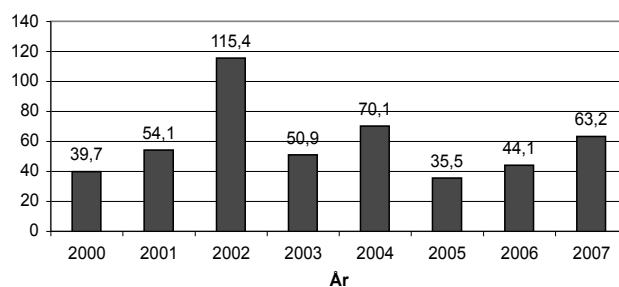
soliditet negativ -9,7% mot förra årets -2,9%. Det är den nya beräkningsmodellen RIPS 07 som bidragit till denna försämring.

Kommunens kapitalbindning i exploateringsfastigheter har minskat kraftigt under året på grund av inkomster från tomtförsäljning samt ersättning från staten för inlösen av fastigheter i samband med förberedelsearbetet för väg- och järnvägsprojektet. Trots amorteringen med 40 Mkr av de långfristiga externa skulderna ökar skuldsidan genom att de kortfristiga skulderna ökar med 42,8 Mkr och avsättningen för pensioner ökar med 14,1 Mkr. Detta förklarar den i stort sett oförändrade soliditeten.

Förskjutning i investeringsplanen

Årets beviljade investeringsanslag, inklusive ombudgeteringar från 2006 var 56,5 Mkr. Nettoinvesteringarna under året uppgår till 63,2, vilket är 6,7 Mkr mer än budgeterat som en följd av tidigare lagda investeringsutgifter för skol- och förskoleverksamheten samt Vikingagården/AME och strategiska markförvärv. Större investeringar under året har skett i Bohusskolan, den nya förskolan Storgården i Nödinge samt lokaler för Vikingagården och AME. Investeringar har även senarelagts och önskemål finns om att dessa investeringsanslag skall överföras till 2008. Med anledning av dessa förskjutningar i investeringsplanen kommer en översyn av 2008 års investeringsbudget att göras.

Mkr Nettoinvesteringar

Finansiering infrastruktur

En överenskommelse har träffats mellan Ale kommun och Vägverket som grund för detaljplanarbetet och fortsatt projektering som innebär att parterna samfinansierar en fullständig trafikplats vid Stora Viken. Överenskommelsen följs av ett genomförandeavtal kopplat till detaljplanen där överenskommelsen behandlas av Kommunfullmäktige och fastställs slutligt. Enligt överenskommelsen skall Ale kommun delfinansiera trafikplatsen med ett fast belopp på totalt 25 Mkr fördelat på år 2008 och 2009. Parterna har redan tidigare överenskommit att kommunen skall delfinansiera projekteringen av trafikplatsen med 1,5 Mkr. Under 2007 har 0,5 Mkr av dessa betalats. I strategisk plan 2008-2010 har medel reserverats för ovanstående överenskommelse. Någon avsättning har inte gjorts i kommunens räkenskaper eftersom projektet ännu inte påbörjats och någon ”nytta” ej heller uppstått.

Kommunen har stora borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden är höga och aktuell skuld uppgår vid årsskiftet till 691,1 Mkr. I förhållande till föregående årsskifte är det en minskning med 7,6 Mkr. Kommunens åtagande gentemot AB Alebyggen är det största och uppgår till 669,8 Mkr. Kommunfullmäktige har under året beslutat om en sänkning av gränsen för borgensåtagande för AB Alebyggen med 155 Mkr till totalt 700 Mkr p.g.a. att byggande av kooperativa hyresrätter i kommunen inte i dagsläget kommer att ske i den omfattning som tidigare planerades. Situationen på bostadsmarknaden är idag gynnsam men oron på finansmarknaden med höjda räntor och en eventuell avmattning i konjunkturen kan förändra situationen. Då kan detta borgensåtagande bli tungt för kommunen.

Kommunen har under året gått i borgen för Ale-Surte Bandyklubb med 12 Mkr avseende bandyhallen i Bohus. Klubben har redan aviserat stora svårigheter att klara finansieringen av bygget samt även svårigheter med att klara de löpande kostnaderna för hallen. Detta har medfört att diskussioner förs med klubben om hur situationen skall lösas.

Avstämning av kommunens finansiella mål

Ale kommun har följande finansiella mål:

- 1. Nettokostnadsandelen skall över tiden inte överstiga 98%.** Årets nettokostnadsandel är 97,7%.
- 2. Investeringarna skall direktfinansieras med skattemedel.** Årets nettoinvesteringar uppgick till 63,2 Mkr och ryms inom årets avskrivningar på 51,3 Mkr och årets resultat på 25,3 Mkr.
- 3. Återbetalning av låneskulden ska påbörjas och kommunens låneskuld får vid årsskiftet 2007/2008 uppgå till högst 275 Mkr.** Låneskulden har amorterats med 40 Mkr under året och uppgår nu till 135 Mkr. Kommunens totala skulder inklusive ej bokförd pensionsskuld uppgår till 972 Mkr och har under året ökat med 101 Mkr.
- 4. Av kommunens lånestock skall 60% ha en längre räntebindningstid än 6 månader.** Av kommunens låneskuld på 135 Mkr ligger 60 Mkr med rörlig ränta (44%) och 75 Mkr (56%) har bunden ränta på hela lånetiden. Denna situation har uppstått först i december då ett lån på 30 Mkr med bunden ränta avslutades. I februari 2008 skall ett lån på 40 Mkr med rörlig ränta omsättas och då kan fördelningen mellan bunden och rörlig ränta korrigeras. För närvarande ligger den bundna respektive rörliga räntan på kommunens lån på i stort sett samma nivå. Kommunens genomsnittliga räntekostnad under året var 3,76%.
- 5. Soliditeten skall uppgå till lägst 40%.** Soliditeten uppgår nu till 52,9%. Inklusivt ansvarsförbindelsen för ej bokförd pensionsskuld är dock soliditeten negativ, -9,7%.

Balanskravet – ett minimikrav

Balanskravet, som gäller fr. o m år 2000, innebär att ”Årets resultat”, med avdrag för realisationsvinster, skall vara större än noll kronor. Ale kommun har samtliga år uppfyllt balans-

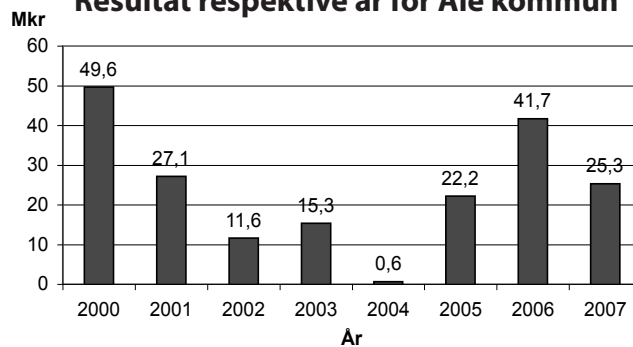
kravet även om det för år 2004 var knappt. Årets resultat på 25,3 Mkr med avdrag ca 0,6 Mkr i realisationsvinster ger ett resultat på 24,7 Mkr som med god marginal uppfyller balanskravet.

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett minimikrav och kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning sträcker sig längre. Det är inte bara det ekonomiska resultatet i resultaträkningen som skall uppfyllas utan värdet på kommunens tillgångar skall bevaras, resursinsatser i förhållande till utförda prestationer skall mätas och kvalitén på verksamheten värderas. Nämndernas ekonomiska resultat ställt i förhållande till verksamhetsmåtten ger följande aspekter på begreppet god ekonomisk hushållning:

Barn- och ungdomsnämndens verksamhet har under året präglats av anpassning till minskade elevtal och ökat behov av förskoleplatser. Året startade i ett ansträngt ekonomiskt

Resultat respektive år för Ale kommun

läge där en omfattande omställningsprocess pågick. Mycket kraft har lagts på effektiviseringar och organisationsförändringar inom de flesta verksamheterna för att klara de förändrade behoven. Trycket mot förskolan har varit stort men situationen har i stort sett kunnat lösas med platserbjudande inom fyra månader.

Två skolor har omvandlats till förskola, en skola har lagts ner och en förskola har övergått till enskild verksamhet. Älvskolans elever har integrerats i befintliga skolor.

Under året har mycket arbete lagts på anpassning av personalvolymen till de förändrade förutsättningarna. Antalet anställda har minskat betydligt men genom naturliga avgångar, pensionsavgångar och genom att nyttja uppkomna vikariat till de personer vars tjänster försvunnit, har arbetet kunnat genomföras utan uppsägningar. Sjukfrånvaron har minskat med en procentenhet sedan 2005.

Betygsresultaten för skolår 06/07 visar att fler elever är behöriga till gymnasiet och att andelen elever med betyg i alla ämnen ökat. Det genomsnittliga meritvärdet har minskat något.

Nämnden har visat god ekonomisk hushållning då denna omfattande omställningsprocess av lokaler och personal skett inom den ekonomiska ramen samtidigt som efterfrågebehov och betygsnivå kunna tillgodoses.

Vård- och omsorgsnämnden visar ett underskott på 4,4 Mkr varav 3,4 Mkr avser nämndverksamheten och 1,0 Mkr avser det bundna kontot för institutionsvård.

Äldreomsorgens underskott på 2,8 Mkr är främst beroende på kraftigt ökade behov av hemtjänst och boendestöd. Det har varit både en generell ökning och några enskilda ärenden med omfattande behov som föranlett ökningen. Den nya arbetstidslagen har medfört ökade kostnader i början av året. Kostnaderna för utskrivningsklara patienter både inom äldre- och funktionshinderområdet, har genom god planering och utnyttjande av platserna på korttidsboendet kunnat hållas på en fortsatt låg nivå. Det har funnits ett ökat tryck på somatiska boendeplatser medan det funnits lediga platser på demensboendena. Efterfrågade behov av hemtjänst, hemsjukvård och boende har i de allra flesta fallen tillgodosetts inom skälig tid. Nämnden har vidtagit åtgärder för att förbättra kvalitén i verksamheten. En förenklad biståndsbedömning har genomförts för vissa tjänster inom hemtjänsten för att göra det enklare för den enskilde och samtidigt minska administrationen kring biståndsbedömningen.

Underskottet på 2,6 Mkr för individ- och familjeomsorg ligger förutom på det bundna kontot även på försörjningsstöd och köpta boenden för vuxna. Antalet anmälningar som gäller barn och unga fortsätter att öka kraftigt. Under de senaste åren har det successivt skett en förstärkning av hemmaplansinsatserna inom individ- och familjeomsorg. Detta bedöms ha bidragit till att kostnaderna för institutionsplaceringar har minskat med 7,8 Mkr eller nästan 30% 2007 jämfört med 2006. Kostnaderna för försörjningsstödet har ökat på grund av att fler har längre bidragsperioder och att fler blir kvar i systemet då de är långt från arbetsmarknaden.

Verksamheterna för funktionshindrade har bedrivits inom den ekonomiska ramen och ett nytt serviceboende har tagits i bruk under året. I de allra flesta fall har efterfrågade behov kunnat tillgodoses med undantag av några beslut om kontaktpersoner där verksamheten inte levt upp till lagens krav. Inför årsskiftet var dock alla beslut om insatser verkställda.

Vård- och omsorgsnämnden har haft en kraftig personalökning under året, ca 35 årsarbetare. Detta förklaras av det nya boendet samt utökningar inom hemtjänsten och personlig assistansområdet. Sjukfrånvaron har sänkts med en procentenhet bland tillsvidareanställd personal.

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet baseras i mycket hög grad på biståndsbedömningen. Under året har några extremt tunga ärenden varit aktuella vilket medfört att personalvolymen ökat och därmed kostnaderna. Nämnden arbetar aktivt med att erbjuda insatser inom den egna verksamheten samt tillmötesgå de behov som uppstår och förbättra kvaliteten i verksamheten. Årets underskott är beklagligt men måste ändå ses mot bakgrunden av att nämnden de två föregående åren visat betydande överskott. Nämnden deklarerar att arbetet inför 2008 ytterligare fokuseras på ett effektivt resursutnyttjande, hög professionalitet bland de anställda och en förändrad baskompetens.

Utbildnings- och kulturnämnden har under en följd av år visat ekonomiska underskott. Ett arbete har inletts med syfte att motverka kostnadsökningar både på kort och på lång sikt. Bland annat har lokalbeståndet setts över för att uppnå ett effektivt och flexibelt användande och för att minska underhållskostnader och framtida investeringsbehov. Gymnasieskolan genomgår och kommer även framöver att fokusera på ett viktigt förändringsarbete där Ale gymnasium möter konkurrenssituationen i regionen, ny gymnasiereform samt minskande elevkullar. Detta arbete, som påverkar organisation och programutbud, har ägnats mycken tid under 2007 och kommer att intensifieras under 2008. Under året har även en anpassning av verksamheten vid Lärcentrum Komvux skett på grund av ändrade ekonomiska förutsättningar. Detta har lett till en övertalighet som åtgärdas dels genom överflyttning av personal till gymnasieskolan och dels en omfattande omställningsprocess som fortsätter under 2008.

Elevantalet vid Ale gymnasium sjunker och uppgick under höstterminen till 877 elever varav 627 var från Ale kommun. 771 elever har sökt sig till andra gymnasieskolor utanför kommunen, vilket medfört en ökning av de interkommunala ersättningarna. Antalet besökare på huvudbiblioteket och andelen aktiva läntagare i Ale har sjunkit något. Musikskolans elevantal har ökat till följd av gruppundervisning under hösten 2007. Antalet besökare på de av allmänkulturen genomförda arrangemangen är något lägre än tidigare. Repslagarmuseet har i stort sett oförändrade besökstal.

Den totala personalvolymen har minskat med ca 5 årsarbetare. Utvecklingen av sjuktalet mot fler långtidssjukskrivningar har bromsats upp.

Av nämndens ekonomiska resultat, -7,8 Mkr, kan ca 2,5 Mkr härledas till omstruktureringskostnader som av redovisningstekniska skäl skall belasta årets resultat. Under 2007 har orsakerna till nämndens underskott gentemot budget åtgärdats i form av ett förändrat budgetarbete för 2008. Nämnden uppger dock att det fortfarande kvarstår en alltför stor verksamhet inom samtliga områden.

Nämndens underskott ligger på en oacceptabelt hög nivå. Under 2007 har dock en mycket omfattande omställning och anpassning inletts som gör att ett flertal viktiga indikationer pekar i rätt riktning.

Miljö- och byggnämnden visar ett ekonomiskt positivt resultat på 0,2 Mkr. Under året har förvaltningen haft en hög personalomsättning vilket bidragit till att personalkostnaderna är något lägre än beräknat. Den höga personalomsättningen har detta år varit den största bidragande faktorn till att nämndplanen inte kunnat genomföras i den omfattning som planerades. Projektet Bana Väg i Väst har inneburit mycket arbete för i stort sett samtliga funktioner på förvaltningen. Prioriterade uppgifter under året har dessutom varit behovsutredning och tillsynsplan för miljöenheten och förebyggande räddningstjänst, riktlinjer för byggnation på landsbygden, genomlysning av bygglovsprocessen, strukturstudie för Älvängen samt inventering av tillgängligheten för funktionshindrade i kollektivtrafiken.

Personalsituationen har varit mycket turbulent. Personal-

styrkan består av totalt 30 personer och under året har 10 personer rekryterats. Därutöver har personal som rekryterats i slutet av 2006 påbörjat sin anställning 2007, varför ca hälften av personalen på förvaltningen under året är nyanställda. Den totala sjukfrånvaron på förvaltningen visar en knapp ökning. Årets medarbetarenkät visar dock på en förbättrad situation jämfört med 2005 men missnöje finns med lokaler och allt för hög stress i arbetet. De åtgärder som nämnden vidtagit genom att stärka personalresurserna och organisationsstrukturen samt ökad lokalyta är några steg på vägen mot minskad sjukfrånvaro och ökad arbetstrivsel på förvaltningen. En ergonomisk undersökning med åtgärder genomfördes under 2007.

En förutsättning för att på lång sikt kunna bibehålla en god ekonomisk hushållning är en stabil personalsituation. Nämnden har under rådande omständigheter gjort det bästa av situationen och också vidtagit ett antal åtgärder för att skapa en stabilare arbetssituation. Verksamheten driver ett mycket omfattande utvecklingsarbete för att höja effektivitet och kvalitet.

Tekniska nämnden visar för den skattefinansierade verksamheten ett överskott på 0,1 Mkr och den internfinansierade delen med fastighetsförvaltning och kostnhet redovisar ett överskott på sammanlagt 0,3 Mkr. Genom den höjda internhyran har ekonomiska resurser tillförts både fastighets- och tomtskötsel och planerat underhåll. Eftersläpande arbeten har till viss del kunnat åtgärdas men den heta byggmarknaden har motverkat resurstillskottet genom att priserna stigit betydligt mer än normalt. Räddningstjänsten har under hösten bearbetat en orimligt stor kostnadsökning och detta arbete kommer att fortsätta in i 2008.

Affärsverksamheten, VA och renhållning, har ett positivt resultat som balanseras över till nästkommande år. Den främsta orsaken till överskottet är intäkter från anslutningsavgifter.

Nämndens verksamheter har under året starkt präglats av den utvecklingsfas kommunen befinner sig i och starten av de första etapperna i Bana Väg i Västprojektet. VA-enheten har inte hunnit med utbytet av ledningsnät i den takt som varit önskvärd. Högtrycket på entreprenadmarknaden liksom den höga kostnadsnivån har reducerat utbytestakten.

Kommunstyrelsen har styrnings- och uppsiktsansvaret över övriga nämnders verksamheter. Utöver detta finns under kommunstyrelsen även uppdragen för arbetsmarknadsåtgärder, det förebyggande arbetet för hälsa och trygghet och Vikingagården. När det gäller den administrativa delen har fokus riktats på kvalitetsarbete, ekonomisk kontroll och styrning, information, demokrati och personalfrågor. Arbetsmarknadsfrågorna har ställts inför en ny ekonomisk och verksamhetsmässig situation, där grunden för uppdragen har förändrats. Kommunen står nu inför det svåra valet att avgöra hur stor beredskap för kommande uppdrag som skall behållas. En överdimensionering kan leda till dålig ekonomisk hushållning. Det förebyggande arbetet inom hälsa och trygghet är svårt att utvärdera i förhållande till kriminalitet

och folkhälsa då det är så många andra faktorer som också har avgörande betydelse för utvecklingen. Verksamheten vid Vikingagården är under uppbyggnad, vilket gör att det ännu är för tidigt att utvärdera denna.

Ale kommun som helhet lägger i sin vision en stor vikt vid en god ekonomisk hushållning. Önskemål finns att kommunen skall expandera och dra nytta av den förändrade infrastruktur som väg- och järnvägsbygget för med sig. Ekonomin har baserats på en konsolidering genom minskad låneskuld och att nämnderna förändrar och anpassar sin verksamhet efter de behov som såväl nuvarande som kommande medborgare kommer att ställa. Kommunen skall ha bra kvalitet på sina tjänster till invånarna samt vara attraktiv för såväl näringsliv, turister och som arbetsgivare för kommunens anställda. Det sammanfattande omdömet blir att 2007 års verksamhet bedrivits med denna inriktning men att omställningsarbetena måste fortsätta under 2008 för att bibehålla en god ekonomisk hushållning.

Personal

Utvecklingen av personalmåtten och de insatser som gjorts för personalen redovisas under avsnittet "Ale kommuns personal".

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått har kommenterats i avsnittet god ekonomisk hushållning och utvecklingen av mått framgår under respektive nämnd.

Miljö

Miljöredovisning lämnas i särskilt avsnitt i årsredovisningen.

Skattesats	2007	2008
Lilla Edet	22,80	22,80
Stenungsund	22,07	22,07
Ale	22,00	22,00
Kungälv	21,87	21,87
Alingsås	21,79	21,79
Tjörn	21,64	21,64
Kungsbacka	21,53	21,53
Öckerö	21,19	21,19
Lerum	21,18	21,08
Härryda	21,15	21,05
Mölnadal	20,94	20,84
Partille	20,49	20,49

Finansiell utveckling

KommunForskning i Västsverige (KFi) utför årligen en studie av den finansiella utvecklingen och ställningen bland de 49 kommuner som ingår i Västra Götalands län. Den senaste rapporten avser åren 2004-2006. De finansiella nyckeltal som används i analysen är ovägda. Det innebär att alla de 49 kommuner som ingår i Västra Götalands län väger lika tungt avseende medelvärde oavsett storlek. Den finansiella profil i form av ett sk spindeldiagram som används för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv.

Den streckade cirkeln är genomsnittet för samtliga ingående kommuner medan den heldragna cirkeln visar värden för Ale kommun. Ales relativa finansiella ställning 2006 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götalands län är i stort sett oförändrad mellan 2006 och 2005.

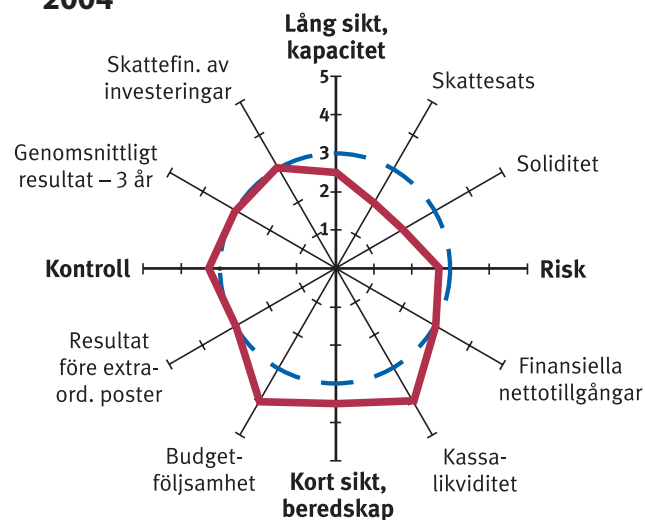
Kfi:s avslutande kommentarer angående Ale kommun är följande: *Ale har en god kontroll på sin resultatutveckling. Kommunen har de senaste två åren redovisat en resultatnivå som ligger i nivå med vad som i normalfallet är att betrakta som god ekonomisk hushållning. Kan kommunen bibehålla den goda resultatnivån och kombinera den med en balanserad investeringsvolym, kommer Ales långsiktiga finansiella handlingsutrymme att stärkas och ge utrymme för framtida satsningar om sådana skulle behöva genomföras. Detta förutsätter dock en fortsatt god aktiv styrning, där ekonomin hela tiden ställs mot de ökade verksamhetsbehoven.*

Bokslutet för år 2007 kan något förändra ovanstående bild av Ale kommuns finansiella situation. Årets resultat på 25,3 Mkr är betydligt lägre än föregående års. I jämförelse med övriga kommuner kan det vara lågt. På grund av högkonjunktur och goda skatteintäkter har kommunerna haft goda resultat.

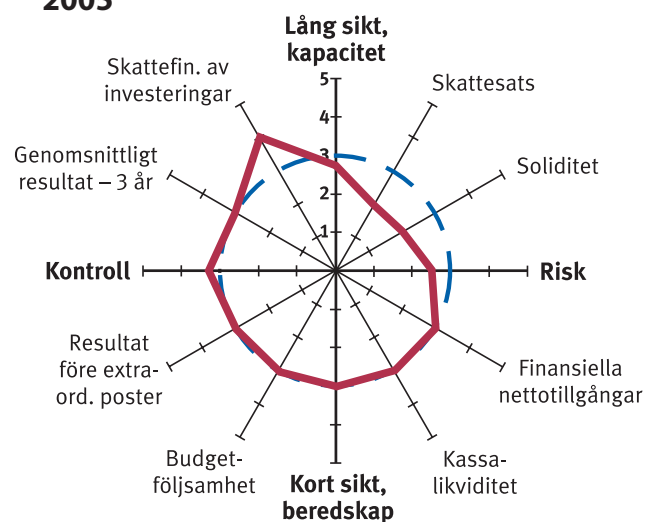
Kommunernas ansvarsförbindelse för pensioner har ökat kraftigt 2007 till största delen beroende på övergång till ny beräkningsmodell. För Ale kommun är ökningen med 86 Mkr av ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade för 1998 större än årets resultat. Årets investeringar har kunnat rymmas inom avskrivningsunderlaget och resultatet. Likviditet har frigjorts för att betala av de långsiktiga skulderna med 40 Mkr. Kommunens borgensåtaganden vid årsskiftet har minskat med 7,6 Mkr i förhållande till föregående år men är fortfarande högt och i vissa fall finns det en hög risk. När det gäller budgetfölsamhet är det glädjande att Barn- och ungdomsnämnden klarat sitt omställningsarbete inom budgetramen. Utbildnings- och kulturnämnden och Vård- och omsorgsnämnden arbetar intensivt med sina anpassningsåtgärder för att eliminera underskotten i sina verksamheter.

Inför 2008 är skattesatsen oförändrad 22 kr och är i jämförelse med GR-kommunerna bland de högsta.

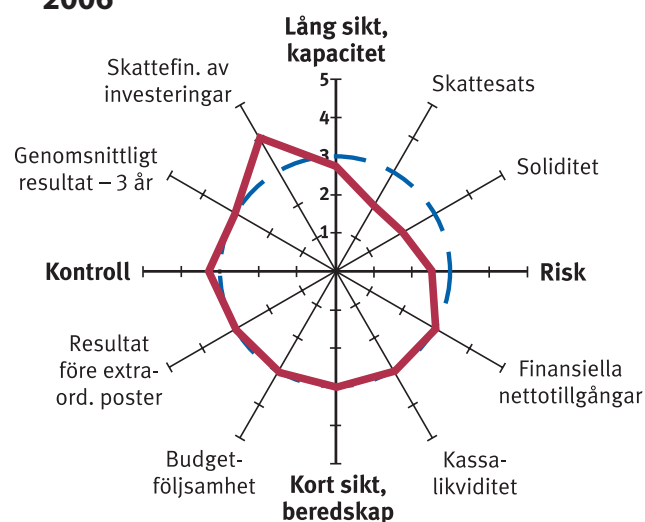
2004

2005

2006

Framtida hot och möjligheter

2007 har varit ett finansiellt positivt år för Ale kommun även om resultatet är något sämre än budget. Nämnderna har arbetat intensivt med omställningsåtgärder som förhoppningsvis skall skapa en mer ekonomisk stabil situation inför 2008. Högkonjunkturen ser ut att mattas av inför 2008 och den finansiella oron är påtaglig. Kraftiga räntehöjningar har skett under 2007 och osäkerheten är stor huruvida det kommer att ske ytterligare höjningar under 2008. Kommunens strategi är att minska låneskulden så mycket som möjligt för att minska riskexponeringen.

Kommunen står inför en önskad expansion samt en förändring av samhällsstrukturen i samband med den stora satsning som sker i samband med väg- och järnvägsprojektet. Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter är stor i Ale kommun. För att kunna utnyttja befintlig kommunal infrastruktur optimalt utarbetas en strategi som visar hur och var den framtida byggnationen skall ske. Under de senaste åren har det skett en kraftig ökning av antalet bygglov och försäljning av tomter för villabyggnation. Dessutom pågår det produktion av lägenheter bl a i form av kooperativ hyresrätt. Den expansion som nu har startat, ställer krav på kommunens omställningsförmåga. Kommuninvånarnas behov av kommunala tjänster måste tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt så att den kommunala ekonomin inte äventyras. Samtidigt måste medel reserveras för investeringar och stigande pensionskostnader. De senaste årens goda resultat i kommunerna leder till krav på ökad verksamhet och kraftiga löneökningar. När dessa krav får genomslag kan kommunen få stora problem om konjunkturen vänder nedåt samtidigt som en befolkningsökning ställer krav på ökade kommunala tjänster. Det är ytterst viktigt att i goda år konsolidera ekonomin för att ha en långsiktig uthållighet.

Ale kommun samlar kraft för att genomföra Vision 2020. Det finns många faktorer och förändringar i omvärlden som kan få stor betydelse för utvecklingen av den kommunala verksamheten t ex:

- Konjunkturutvecklingen
- Lönekostnadsutvecklingen
- Expansionstakten i kommunen
- Utveckling av social struktur
- Förändrad arbetsmarknadspolitik och omstrukturering av socialförsäkringssystemen
- Investeringstakt, lån och ränteutveckling
- Borgensåtaganden, bostadsmarknaden
- Etablering av fristående skolor i kommunen och val av skola i annan kommun/enskild regi
- Klimatförändringens påverkan på den fysiska miljön
- Pensionskostnadernas utveckling

Med koppling till vision 2020 planeras följande verksamheter inför kommande år:

- Det omfattande genomförandet av projekt Bana Väg i Väst fortsätter 2008. Planering och projektering kring utbyggnaden kommer att pågå i kommunen ända fram till färdigställandet 2012. Fem pendeltågstationer planeras i Ale vilket kommer att innebära en mycket god kollektivtrafik.

- Den kommunövergripande översiktsplanen kommer att styra arbetet med nya planprogram för att möta efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter.
- Gestaltungsfrågorna kommer att få större betydelse i planeringen av den yttre miljön.
- Ytterligare några frågeställningar som kommunen står inför är de ökade skredriskerna i Götaälvdalen och det ökade fokus på trafikfrågor som skapas i samband med bostadsbebyggelse och väg- och järnvägsutbyggnaden.
- När det gäller särskilt boende kommer åtgärder enligt i boendeutredningen att genomföras.
- Utbyggnadsbehovet av barnomsorgsplatser kommer att vara stort fram till 2020 eftersom antalet barn 1-5 år kommer att fortsatt öka. Antalet elever minskar mest i de högre åldrarna.
- Behovet av fler mötesplatser är stort och trycket kommer att öka både på anläggningar och på föreningar.
- En förändring pågår av program och programriktningar på Ale gymnasium och förändringar kommer att ske av service och utbud inom Lärcentrum Komvux.
- Kulturverksamheterna skall samlokaliseras där det bedöms som möjligt och musikskolan skall utvecklas till en attraktiv Kulturskola.
- Genom att satsa på ett utökat tillsynsarbete undanröjer man risker för miljö, hälsa och säkerhet och skapar också förutsättningar för lika konkurrensvillkor för näringslivet.
- Vid Vikingagården kommer arbetet med att bygga en hövdingahall att starta.
- Dialogen med medborgare och brukare är viktig och ska utvecklas och stärkas till exempel genom tjänster via hemsidan, ortsutvecklingsmöten, medborgarkontor mm.
- För kommunen som arbetsgivare är en långsiktig personalförsörjningsplan viktig eftersom ca 600 av kommunens anställda kommer att uppnå pensionsålder inom den närmaste 10-årsperioden.
- Med utgångspunkt bland annat från den utvärdering enligt Kommunkompassen som genomfördes i november 2006 kommer hela den kommunala organisationen att förstärka arbetet med systematisk verksamhetsutveckling. Genom kontinuerliga förbättringar, bättre uppföljningar, jämförelser och lärande av andra samt en tydlig fokusering på kommuninvånare och brukare av de offentliga tjänsterna kommer kvaliteten och effektiviteten i Ale kommuns organisation att stärkas.

Budget 2008

I budgeten 2008 har samtliga medel fördelats och resultatet är därmed = 0. Detta förutsätter att samtliga nämnder bedriver sin verksamhet inom de tilldelade ekonomiska ramarna. 25 Mkr har reserverats för framtida pensionskostnader och budgeten för pensionsutbetalningar har stärkts för att undvika tidigare års underskott. De budgeterade medlen för särskilda insatser är redan reserverade för aviserade kostnadshöjningar för bl a kollektivtrafiken.

I den osäkerhet som för närvarande råder om en konjunkturdämpning finns det också en risk för att skatteprognoserna under 2008 kan komma att skrivas ned.

Utbildnings- och kulturnämnden samt Vård- och omsorgsnämndens underskott måste åtgärdas genom ett omfattande omställningsarbete. Samtidigt ökar efterfrågan på barnomsorgsplatser i takt med ökad inflyttning.

Utmaningen blir nu att fortsätta på den inslagna vägen med att se långsiktigt, vara medveten om riskerna och göra nödvändiga prioriteringar.

Kommunens bolags förvaltningsberättelser

AB Alebyggen

Bolaget, med en omsättning på 155,9 Mkr, redovisar ett resultat efter finansiella poster på 10,0 Mkr. Efter avsättning till periodiseringsfond och skattekostnader är årets redovisade resultat 5,1 Mkr. Det budgeterade resultatet var 10,2 Mkr

Bolagets totala låneskuld till kreditinstitut har minskat med 17,5 Mkr, trots en omfattande nyproduktion. Stora delar av nyproduktionen har således finansierats med egna medel. Nyproduktion i kooperativ hyresrätt finansieras delvis också av lån från de kooperativa föreningarnas medlemsinsatser, vilket vid årsskiftet uppgick till 11,6 Mkr.

Bolagets synliga likviditet (eget kapital + 72% av obeskattade reserver/balansomslutningen) uppgår till 19,1%. Motsvarande siffra för år 2006 var 18,39%.

Bolaget har under 2005 överklagat taxeringsbesluten avseende flerfamiljhus för åren 2000-2003. Länsrätten har i december 2007 avslagit bolagets yrkande. Däremot har bolaget haft framgång med överklaganden som avser några särskilda boenden och härigenom återvunnit fastighetsskatt ända sedan 1996. Den i bolagets resultaträkning redovisade fastighetsskatten 2007 jämfört med föregående år innehåller således avdrag med hela det återvunna beloppet. Bolagets fastighetsskatt inkom för år 2007 uppgår till 3,1 Mkr vilket även det är en markant minskning från 2006 då denna post uppgick till 4,4 Mkr.

Totalkostnaderna för löpande och periodiskt underhåll uppgår till 32,0 Mkr. De totala underhållskostnaderna överstiger budget med 7,4 Mkr och beror på oplanerad kund Anpassning och större underhållsåtgärder på Björsagårdsvillan i Nödinge (2,3 Mkr) samt kostnadsföring av de delar av bergvärmeprojektet i Älvängen (1,3 Mkr) och pelletsprojektet i Alvhem (1,7 Mkr) som motsvaras av den alternativa kostnad ett utbyte av befintligt värmesystem skulle ha kostat. Det av styrelsen beslutade ”trygghetsprojektet” ligger utanför budget och svarar för 1,2 Mkr av budgetavvikelsen, huvudsakligen i form av belysning, markåtgärder och brandvarnare. Bland större underhållsinsatser under året märks målning och fasadreparationer Nödinge Kyrkby, upprustning av lekplatser, utbyte av vitvaror, påbörjande av ventilationsombyggnad mm på Vikadamm.

Utfallet av hyresförhandlingarna för år 2008 innebar att det genomsnittliga totaluttaget ökas med 1,79% inklusive en ökad avsättning till hyresgästernas egna lägenhetsfonder med 5 kr/kvm. Såvitt bolaget kan bedöma ligger Alebyggens hyresökning generellt sett lägre än övriga jämförbara bolag i regionen och riket.

Hyresbortfallet för bostäder, garage och bilplatser uppgick under året till 211 tkr (2006:223 tkr) vilken är den nivå som föranleds av normala rörelser på bostadsmarknaden och den vakanstid som ibland erfordras mellan av- och inflyttade hyresgäster.

Fastigheten Nol 2:228, Trastvägen 1 i Nol har förvärvats i slutet av året med tillträde 3 januari 2008. Fastigheten är bygd 1947 och innehåller ca 260 kvm bostads- lokal och garageyta.

Tillbyggnaden av Ale Torg, har färdigställts i början av året. Som följdfeffekt har även ombyggnader skett i tidigare

etapper av torget, vilka färdigställts först i oktober 2007. I takt med färdigställandet har dessa till- och ombyggnader överlätitts till köparen av Ale Torg.

Byggandet av 36 lägenheter med kooperativ hyresrätt i Älvängen, det s.k. ”Bankhusetprojektet”, har pågått under året. Vid årets slut har 32 lägenheter inflyttats i två nybyggnader. I början av 2008 färdigställs projektet genom inflyttning i det ursprungliga, då ombyggda, bankhuset.

Byggnation av 36 lägenheter med kooperativ hyresrätt i Nödinge har pågått under året. Projektet är ett s.k. ”Bo Klok”-projekt vilket är ett utvecklat samarbete mellan Skanska och IKEA i syfte att bygga lägenheter av god kvalitet till skäligt pris. Inflyttning sker under mars och april 2008.

Efterfrågan på bostäder är fortfarande mycket god. Det råder bostadsbrist i Ale. Någon nyproduktion av traditionella hyresrätter i bolagets regi de närmaste åren är, beroende på nuvarande regelverk, inte att förvänta och ej heller ytterligare kooperativ hyresrätt utöver de projekt som redan påbörjats.

Bolaget har vidtagit och bekostat geotekniska utredningar och installation av ett elektroniskt övervakningssystem då det framkommit att den kan finnas skredrisk i en bäckkravin i Alafors. Den primära skredrisken påverkar inte bostäderna i sig självt och ligger utanför Alebyggens fastighet, men sekundära skred kan innebära risker för bostadsområdet. På sikt kommer rent fysiska markanläggningsarbeten att behöva utföras för att undanröja skredrisken. Kostnaden för dessa går inte idag att ange då omfattningen ännu inte är klarlagd.

För kommande år är resultatprognoserna positiva, i storleksordningen 8,4-9,5 Mkr per år. Prognoserna utgår från en årlig kostnadsutveckling om 0 - 5% per år beroende på kostnadslag. Vidare ingår ökning av genomsnittsräntan med ca 0,65% under perioden och en begränsad ökning av hyresintäkterna. Prognosen tar inte hänsyn till förändringar av fastighetsbeståndet eller större renoveringar och ombyggnader. Osäkerheterna är naturligtvis stora i slutet av prognosperioden, särskilt vad avser räntan. Förväntningar om sänkta eller oförändrade hyror kan snabbt urholka bolagets ekonomi. Särskilt vid beaktande av att fastigheternas ålderssammansättning kommer att kräva ökade underhållsinsatser och förmodligen även ombyggnader de kommande åren. Av bolagets ca 2 200 lägenheter är över hälften 35 år eller äldre. Ett upprätthållande av resultatnivån är även nödvändig om bolaget skall klara av, om än en försiktig nybyggnation. Alla projekt bör idag finansieras med 20% eget kapital för att upprätthålla bolagets soliditet.

Ale Exploatering AB

AB Alebyggens intressebolag (50%) Ale Exploatering AB redovisar före bokslutsdispositioner och skatt ett positivt rörelseresultat om 17,9 Mkr. Efter avsättning till periodiseringsfond och skatter är årets redovisade resultat 9,7 Mkr. I den sammanställda redovisningen för kommunen och dess bolag ingår 6,4 Mkr, vilket är 50% av bolagets resultat och avsättningen till periodiseringsfond exklusive skatt.

Ale Utveckling AB

Bolaget har under året haft en omsättning på 2,4 Mkr varav 1,7 Mkr i driftbidrag från kommunen. Årets resultat efter skatt är 37 tkr.

Förutom uppdraget att stödja och utveckla näringslivet i kommunen har bolaget genom marknadsföring och åtgärder verkat för att göra Ale mer känt och öka dess attraktionskraft.

Kommunen och dess bolags förvaltningsberättelse

Årets resultat

Det sammanlagda resultatet för kommunen och dess bolag uppgår till 38,6 Mkr, vilket är 37,9 Mkr sämre än 2006. I den sammanställda redovisningen ingår; kommunens resultat 25,3 Mkr, AB Alebyggen 6,9 Mkr och Ale Exploatering 6,4 Mkr. I resultatet har då inräknats avsättning till periodiseringsfond exkl skatt.

Finansnetto

Det samlade negativa finansnettot uppgår till 23,3 Mkr. Kommunens och bolagens finansiella nettokostnader har sänkts med 7,8 Mkr jämfört med föregående år.

Likviditet

I likviditeten avläses den kortfristiga betalningsberedskapen. De kortfristiga skulderna uppgår till 241,0 Mkr, medan de likvida medlen tillsammans med kortfristiga fordringar uppgår till 224,7 Mkr. Detta är en likviditetsförsmring från 1,02 till 0,93. Kommunen disponerar via koncernkontot en checkkredit med en limit på 30 Mkr.

Eget kapital

Det egna kapitalet för kommunen och dess bolag uppgår nu till 643,4 Mkr

Soliditet/skuldsättning

Den långfristiga betalningsförmågan avläses i soliditeten, som visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Den sammanlagda soliditeten för kommunen och dess bolag uppgår till 35,4% vilket är en förbättring med 1,3 procentenheter jämfört med föregående år. Låneskulden har minskat med 45,9 Mkr och uppgår nu till 819,3 Mkr.

Framtid och risk

Kommunen och dess bolag har även i år uppvisat positiva resultat, det egna kapitalet har därmed ökat och de långa externa låneskulderna minskat. Kommunen är beroende av att AB Alebyggen har en god ekonomisk stabilitet. Förutom sitt ägarskap har kommunen också ett stort borgensengagemang. När kommunens kreditvärdighet bedöms avläses kommunens totala åtaganden. Kreditvärdigheten har betydelse för möjligheterna att ta upp nya lån samt dess villkor.

Redovisningsprinciper

Kommunens redovisning

Redovisningen är anpassad till bestämmelserna i lagen om kommunal redovisning (1997:614). Enligt den kommunala redovisningslagen skall kommunerna redovisa i enlighet med god redovisningssed. Kommunen tillämpar, med få undantag de rekommendationer som lämnats av rådet för kommunal redovisning.

Anläggningstillgångar och kapitalkostnader

Värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Anskaffningsvärdet innefattar investeringsutgiften minskat med eventuella investeringsbidrag.

Avskrivningarna beräknas på anskaffningsvärdet. Linjär avskrivning tillämpas och sker med utgångspunkt från beräknad ekonomisk livslängd enligt kommunförbundets rekommendationer. Ale kommun tillämpar en beloppsgräns på 50 kkr för aktivering av anläggningstillgångar.

50 år	Förvaltningsbyggnader.
33 år	Skolbyggnader, gymnastiklokaler, förskolor, vårdhemsbyggnader, brandstationer.
20 år	Fritidsanläggningar, provisoriska och temporära byggnader, förrådsbyggnader av enklare kvalitet. Parkeringsplatser och markarbeten.
10 år	Maskiner för storkök, kontorsmöbler och inredningsartiklar, ismaskiner, utrustning till lekplatser, brand- och räddningsfordon, större lastbilar och maskiner.
5 år	Skolmöbler, AV-utrustning, nätverks-utrustning, personbilar, mindre lastbilar och släpkärror.
3 år	Datorer och kringutrustning. Mark - ingen avskrivning.

Kapitalkostnader, dvs avskrivningar och internränta beräknas enligt nominell metod. Internräntan för 2007 uppgick till 4,5%.

Exploateringstillgångar

Redovisas som omsättningstillgångar. Årlig avskrivning sker inte och nedskrivning sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen.

Pensionsförmåner intjänade före år 1998, förutom garanti- och visstidspensioner, redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalning av dessa förmåner redovisas bland verksamhetens kostnader.

Nyintjänade pensionsförmåner fr o m räkenskapsåret 1998 redovisas dels som en kortfristig skuld (avgiftsbestämd ålderspension) och dels som en avsättning (förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner) i balansräkningen och ingår i verksamhetens kostnader i resultaträkningen. I såväl den kortfristiga skulden som avsättningsbeloppet ingår löneskatt. Räntan redovisas som en finansiell kostnad.

De årliga premier som inbetalas till SPP för de anställda som har en försäkringslösning för den kompletterande ålderspensionen ingår i verksamhetens kostnader. I och med denna premieinbetalning ingår inte dessa anställdas pensionsskuld för kompletterande ålderspension i skulden hos KPA utan är den anställdes relation till försäkringsbolaget. SPP har meddelat att överskottet från de anställdas försäkringar vid årsskiftet uppgick till 2,9 tkr. Beräkningar har gjorts enligt det nya avtalet KAP-KL och framräknade enligt den rekommenderade modellen RIPS07. SPP meddelar att fullständig samordning ännu inte skett men kan inte lämna uppgift om vad detta kommer att kosta.

Periodisering

Fördelningen av kostnader och intäkter på korrekt redovisningsperiod sker i allt väsentligt. Årets anslutningsavgifter VA har i sin helhet intäktsförts under 2007. Motsvarande kostnader har under 2007 varit driftsrelaterade varför detta följer matchningsprincipen. Behov av periodisering av intäkterna kommer att beaktas i samband med att den nya lagstiftningen gällande redovisning av affärsverksamhet träder i kraft samtidigt som investeringsbehovet aktualiseras.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av tre delar.

1. Preliminära månatliga skattebetalningar.
2. Prognos över redovisningsårets slutavräkning.
3. Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt för föregående redovisningsår.

Den preliminära slutavräkningen bygger på SKL:s prognos för bokslutsåret.

Leasingavtal

Ale kommun leasar personbilar vilka betraktas som operationella leasingavtal baserat på en avtalstid på 36 månader.

Kommunen och dess bolag

Omfattar kommunen som moderbolag och företag i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20%.

De bolag som inte i väsentlig omfattning påverkar den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning har inte konsoliderats.

Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Någon differens vid förvärvet har inte uppstått. Pro-

portionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterföretagens tillgångs- och skuldposter respektive kostnads- och intäktsposter har tagits med.

Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats. Redovisningsprinciperna är inte helt enhetliga mellan kommunen och dotterbolagen. I den mån det varit möjligt har kommunens principer styrts, någon anpassning av avskrivningsprinciper har t ex inte gjorts.

Ändrade redovisningsprinciper

Enligt ”Lagen om allmänna vattentjänster” som trädde ikraft 2007-01-01 skall den ekonomiska redovisningen för VA-verksamheten särredovisas. Syftet är att tillgodose behovet av information till VA-kollektivet att de avgifter som tas ut är riktiga.

Ale kommun redovisar därför separat resultat- och balansräkning för VA-verksamheten för 2007.

Affärsverksamheternas resultat redovisas som förutbetalda intäkter i kommunens balansräkning.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
		2006	2007	2006	2007
Verksamhetens intäkter	1	244,5	245,7	381,8	353,8
Verksamhetens kostnader	2	-1 191,5	-1263,1	-1 231,6	-1 306,4
Avskrivningar	3	-42,3	-51,3	-67,0	-76,3
Verksamhetens nettokostnader		-989,3	-1 068,7	-916,8	-1 028,9
Skatteintäkter	4	899,7	938,0	899,7	938,0
Generella statsbidr. och utjämn.bidr.	5	140,8	158,3	140,8	158,3
Finansiella intäkter	6	2,1	5,4	3,4	8,5
Finansiella kostnader	7	-8,3	-7,7	-34,5	-31,8
Avgår ack resultat f affärsverks.	8	-3,3	-	-3,3	-
Skattekostnad	9	-	-	-12,8	-5,5
Resultat före extraordinära poster		41,7	25,3	76,5	38,6
Extraordinära intäkter/kostnader		-	-	-	-
Årets resultat		41,7	25,3	76,5	38,6
Nettokostnadsandel inkl finansnetto,%		96,0	97,7		

Finansieringsanalys

Mkr	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	41,7	25,3	76,5	38,6
Justering för av- och nedskrivningar	42,3	51,3	67,0	76,3
Justering för gjorda avsättningar	9,6	12,5	12,0	13,5
Justering för reavinst/förluster	-1,2	-	-11,4	-0,1
Justering för övr ej likv påverkande poster	-	-	-0,3	-0,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	92,4	89,1	143,8	127,4
Ökning/minskning av kortfrist fordringar	-12,6	-13,5	-13,8	-32,4
Ökn/minskn förråd, varulager, påg.arbete	1,5	7,4	4,0	8,9
Ökning/minskning av kortfrist skulder	-3,3	42,8	4,2	37,1
Kassaflöde från den löpande verksamhet	78,0	125,8	138,2	141,0
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anlägg.tillgångar	-44,1	-63,3	-94,1	-112,6
Försäljning av materiella anlägg.tillgångar	1,0	0,2	130,3	1,1
Investering i finansiella anlägg.tillgångar	-	-	-1,4	-
Försäljning av finansiella anlägg.tillgångar	0,2	0,6	10,2	0,6
Kassaflöde från invest. verksamheten	-42,9	-62,5	45,0	-110,9
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	70,0	20,0	95,0	20,0
Amortering av skuld	-100,0	-60,0	-251,7	-77,5
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	-	-	-	11,6
Kassaflöde från finans. verksamheten	-30,0	-40,0	-156,7	-45,9
Årets kassaflöde	5,1	23,3	26,5	-15,8
Likvida medel vid årets början	60,3	65,4	119,2	145,7
Likvida medel vid årets slut	65,4	88,7	145,7	129,9
Förändring likvida medel	5,1	23,3	26,5	-15,8

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
		2006	2007	2006	2007
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
-Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	576,6	595,1	1 378,8	1 425,7
-Maskiner, fordon och inventarier	11	60,3	60,0	63,2	63,1
-Pågående ny- och ombyggnader		-	-	45,2	40,0
Finansiella anläggningstillgångar	12	24,0	24,0	13,5	13,6
Summa anläggningstillgångar		660,9	679,1	1 500,7	1 542,4
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	13	61,2	46,8	65,7	46,8
Pågående arbeten		-	-	0,3	3,3
Övriga kortfristiga fordringar	14	58,4	71,9	62,5	94,9
Likvida medel	15	65,4	88,7	145,7	129,9
Summa omsättningstillgångar		185,0	207,4	274,2	274,9
Summa tillgångar		845,9	886,5	1 774,9	1 817,3
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat		41,7	25,3	76,5	38,6
Balanserat eget kapital		401,9	443,6	529,2	604,8
Summa eget kapital	16	443,6	468,9	605,7	643,4
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	17	28,4	42,5	28,4	42,5
Avsättning semesterlöneskuld		54,9	51,5	56,0	52,6
Avsättning återställande av deponi		8,1	9,9	8,1	9,9
Uppskjuten skatt		-	-	7,6	8,6
Summa avsättningar		91,4	103,9	100,1	113,6
Skulder					
Långfristiga skulder	18	175,0	135,0	865,2	819,3
Kortfristiga skulder	19	135,9	178,7	203,9	241,0
Summa skulder		310,9	313,7	1 069,1	1 060,3
Summa eget kapital, avsättn och skulder		845,9	886,5	1 774,9	1 817,3
Ställda panter (fastighetsinteckningar)		-	-	11,5	11,5
Ansvars- och borgensförbindelser	20	698,7	691,1	66,7	85,0
Pensionsförmåner intjänade före 1998 (inkl löneskatt)	21	468,5	554,5	468,5	554,5
Soliditet,%		52,4	52,9	34,1	35,4

Notförteckning (Mkr)

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Not 1				
Verksamhetens intäkter	2006	2007	2006	2007
Försäljning av varor	13,7	15,6	13,4	15,5
Taxor, avgifter och ersättn.	92,7	94,1	86,0	87,7
Hyror och arrenden	20,8	22,3	137,1	127,6
Bidrag	82,6	80,4	82,9	80,6
Försäljn. av verksamheter och entreprenader	33,3	32,7	33,0	32,3
Vinst vid realisering expl	0,1	-	0,1	-
Försäljning av anlägg.n.tillg.	1,3	0,6	29,3	10,1
	244,5	245,7	381,8	353,8

Not 2

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Verksamhetens kostnader	2006	2007	2006	2007
Inköp anlägg.n.-/underhållsmat.	4,0	4,8	4,0	4,8
Inköp vatten/el för distribution	3,1	4,7	3,1	4,7
Bidrag och transfereringar	30,6	35,3	30,4	35,0
Köp av verksamhet o entrepr	205,8	230,2	204,0	228,5
Personalkostnader*	796,0	829,5	815,0	849,2
Lokal- och fastighetskostn.	59,7	64,6	24,8	30,2
Försäkringar, skatter och avg.	10,8	11,2	27,9	21,9
Övriga verksamhetskostnader	81,3	82,8	122,2	132,1
Förlust vid realisering expl	0,2	-	0,2	-
	1 191,5	1 263,1	1 231,6	1 306,4

* I beloppet för personalkostnader 2007 ingår en jämförelsestörande post på 2,9 Mkr inkl löneskatt avseende ändrad pensionsskuldberäkning enligt RIPS 07. Motsvarande post har bokförts i balansräkningen under avsättning pensioner.

Not 3

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Avskrivningar	2006	2007	2006	2007
Byggnader o tekniska anlägg.n.	27,8	29,0	51,5	52,9
Maskiner, fordon och inventarier	14,5	15,3	15,5	16,4
Nedskrivning av expl.fast.	-	7,0	-	7,0
	42,3	51,3	67,0	76,3

Not 4

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Skatteintäkter	2006	2007	2006	2007
Prel. skatteinbet. under året	888,5	925,9	888,5	925,9
Prognos slutavräkning	5,7	15,1	5,7	15,1
Differens slutlig taxering och redov				
skatteintäkt för föreg. inkomstår	5,5	-3,0	5,5	-3,0
	899,7	938,0	899,7	938,0

Kommunen Kommunens och dess bolag

Not 5

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Generella statsbidrag/ utjämningsbidrag	2006	2007	2006	2007
Inkomstutjämnning	154,3	166,5	154,3	166,5
Kostnadsutjämnning	-23,7	-21,8	-23,7	-21,8
Regleringsavgift	-0,5	24,4	-0,5	24,4
LSS-utjämningsavgift	-9,5	-10,8	-9,5	-10,8
Återbär. fiktiv mervärdeskatt*	6,6	-	6,6	-
Sysselsättningsstöd	13,6	-	13,6	-
	140,8	158,3	140,8	158,3

* Återbäring av fiktiv mervärdeskatt ingår i verksamheternas intäkter fr o m år 2007.

Not 6

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Finansiella intäkter	2006	2007	2006	2007
Ränteintäkter*	1,7	5,0	3,4	8,5
Utdelning	0,4	0,4	-	-
	2,1	5,4	3,4	8,5

* År 2007 ingår ränteintäkter från Vägverket med 2 Mkr, vilket avser ränta för innehållen ersättning för inlösen avseende vägprojektet.

Not 7

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Finansiella kostnader	2006	2007	2006	2007
Räntekostnader	-7,5	-6,4	-34,3	-31,0
Ränta på pensionsskuld	-0,8	-1,3	-0,8	-1,3
Räntebidrag	-	-	0,6	0,5
	-8,3	-7,7	-34,5	-31,8

Not 8

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Avgår ack resultat för affärsverksamhet*	2006	2007	2006	2007
Avgår ack resultat VA	-2,5	-	-2,5	-
Avgår ack resultat Renhållning	-0,8	-	-0,8	-
	-3,3	-	-3,3	-

* Avseende år 2007, se not 19.

Not 9

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2006	2007	2006	2007
Skattekostnad	2006	2007	2006	2007
Aktuell skatt	-	-	-9,7	-4,2
Uppskjuten skatt	-	-	-3,1	-1,3
	-	-	-12,8	-5,5

Not 10

Mark byggnader och tekniska anläggningar	Markreserv	Verksamhets fastigheter	Fastigheter för affärsverksamhet*	Publika fastigheter	Fastigheter för annan verksamhet	Summa mark byggnader och tekniska anläggningar	
						2007	2006
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing. ack. anskaffningsvärde	2,9	665,1	74,9	57,4	1,8	802,1	752,9
Årets investering	3,2	41,9	1,0	2,1	–	48,2	29,8
Fsg/utrangering	–	–0,7	–1,4	–	–	–2,1	–
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	6,1	706,3	74,5	59,5	1,8	848,2	782,7
Avskrivningar/nedskrivningar							
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	–	–166,2	–42,8	–16,2	–0,3	–225,5	–178,3
Årets avskrivningar/nedskrivn.	–	–23,1	–3,1	–2,7	–0,1	–29,0	–27,8
Fsg/utrangering	–	–	1,4	–	–	1,4	–
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	–	–189,3	–44,5	–18,9	–0,4	–253,1	–206,1
Ing. planenligt restvärde	2,9	498,9	32,1	41,2	1,5	576,6	574,6
Utg. planenligt restvärde	6,1	517,0	30,0	40,6	1,4	595,1	576,6
Kommunen och dess bolag							
Anskaffningsvärde							
Ing. ack. anskaffningsvärde	37,6	665,1	1 057,4	57,4	1,8	1 819,3	1 881,0
Årets investering	3,7	41,9	53,7	2,1	–	101,4	67,5
Fsg/utrangering	–0,2	–0,7	–2,4	–	–	–3,3	–129,2
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	41,1	706,3	1 108,7	59,5	1,8	1 917,4	1 819,3
Avskrivningar/nedskrivningar							
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	–	–166,2	–274,3	–16,2	–0,3	–457,0	–414,4
Årets avskrivn/nedskrivn.	–	–23,1	–23,7	–2,7	–0,1	–49,6	–48,2
Fsg/utrangering	–	–	1,7	–	–	1,7	5,6
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	–	–189,3	–296,3	–18,9	–0,4	–504,9	–457,0
Ingående restvärde	37,6	498,9	783,1	41,2	1,5	1 362,3	1 466,6
Utgående restvärde	41,1	517,0	812,4	40,6	1,4	1 412,5	1 362,3
Balanslånepost						13,2	16,5
Anl. tillg. inkl balanslånepost						1 425,7	1 378,8

Uppdelning av avskrivningar och nedskrivningar sker ej, då nedskrivningarna endast uppgår till smärre belopp.

* Ingående ack. anskaffningsvärden samt ingående ack. avskrivningar har justerats pga omläggning i inventarieregistret. Nettot är dock detsamma.

Not 11

Maskiner, fordon och inventarier	Maskiner*	Fordon	Inventarier byggn. inventarier	Summa maskiner, fordon och inventarier	
				2007	2006
Kommunen					
Anskaffningsvärde					
Ing. ack. anskaffningsvärde	1,6	27,4	154,5	183,5	169,6
Årets investering	–	3,2	11,9	15,1	14,3
Fsg/utrangering	–0,7	–1,1	–	–1,8	–0,7
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	0,9	29,5	166,4	196,8	183,2
Avskrivningar/nedskrivningar					
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	–1,4	–16,4	–105,4	–123,2	–109,0
Årets avskrivningar/nedskrivn.	–0,1	–2,9	–12,3	–15,3	–14,5
Fsg/utrangering	0,6	1,1	–	1,7	0,6
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	–0,9	–18,2	–117,7	–136,8	–122,9
Ing. planenligt restvärde	0,2	11,0	49,1	60,3	60,6
Utg. planenligt restvärde	0,0	11,3	48,7	60,0	60,3
Kommunen och dess bolag					
Anskaffningsvärde					
Ing. ack. anskaffningsvärde	1,6	27,4	164,1	193,1	178,6
Årets investering	–	3,2	13,2	16,4	16,5
Fsg/utrangering	–0,7	–1,1	–1,4	–3,2	–2,3
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	0,9	29,5	175,9	206,3	192,8
Avskrivningar/nedskrivningar					
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	–1,4	–16,4	–112,1	–129,9	–115,9
Årets avskrivn/nedskrivn.	–0,1	–2,9	–13,4	–16,4	–15,5
Fsg/utrangering	0,6	1,1	1,4	3,1	1,8
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	–0,9	–18,2	–124,1	–143,2	–129,6
Ingående restvärde	0,2	11,0	52,0	63,2	62,7
Utgående restvärde	0,0	11,3	51,8	63,1	63,2

Uppdelning av avskrivningar och nedskrivningar sker ej, då nedskrivningarna endast uppgår till smärre belopp.

* Ingående ack. anskaffningsvärden samt ingående ack. avskrivningar har justerats pga omläggning i inventarieregistret. Nettot är dock detsamma.

**Kommunen Kommunen
och dess bolag**

Not 12

Finansiella

anläggningstillgångar	2006	2007	2006	2007
Aktier	20,0	20,0	2,5	2,5
Andelar	2,3	2,3	4,0	4,0
Långfristiga fordringar	0,5	0,5	2,3	2,4
Bostadsrätter	1,2	1,2	4,7	4,7
	24,0	24,0	13,5	13,6

Not 13

Exploateringsfastigheter	2006	2007	2006	2007
Vägprojektet "Bana väg i väst"	30,3	33,3	30,3	33,3
Övriga exploateringsfastigheter	30,9	13,5	35,4	13,5
	61,2	46,8	65,7	46,8

Not 14

Övriga kortfristiga fordringar	2006	2007	2006	2007
Kundfordringar	25,5	*19,3	27,6	38,4
Övriga fordringar	-	0,1	0,3	3,5
Fordran statsbidrag	1,5	0,1	1,5	0,1
Fordran mervärdesskatt	4,8	7,9	5,3	7,9
Varulager	-	-	0,1	0,2
Upplupna skatteintäkter	2,3	17,9	2,3	17,9
Förutbetalda kostnader/ upplupna intäkter	24,3	26,6	25,4	26,9
	58,4	71,9	62,5	94,9

* 2007-12-31 uppgår kundfordringar äldre än 180 dagar till totalt 0,6 Mkr.

**Kommunen Kommunen
och dess bolag**

Not 15

Likvida medel	2006	2007	2006	2007
Postgiro	0,2	0,1	0,2	0,1
Bank*	65,2	88,6	145,5	129,8
	65,4	88,7	145,7	129,9
* varav förmedlade medel	0,4	0,2	0,4	0,2
banktillgodohavande				
spärrat konto bergstäkt	3,3	4,2	3,3	4,2

Beviljad checkkredit för koncernkontot är 30 Mkr.
Koncernkontots saldo uppgår den 31 december 2007 till 113,8 Mkr.
Kommunens behållning av koncernkontot är 84,2 Mkr.
AB Alebyggen har en behållning på 29,0 Mkr.
Ale Utveckling AB har en behållning på 0,6 Mkr.
Kreditinstitut är Swedbank AB.

Not 16

Eget kapital	2006	2007	2006	2007
Ingående balans	401,9	443,6	529,5	605,7
Utdelning till aktieägare	-	-	-0,3	-0,9
Årets resultat	*41,7	**25,3	76,5	38,6
	443,6	468,9	605,7	643,4

* varav 30 Mkr är reserverade för framtida pensionskostnader.
** varav 22,9 Mkr har budgeterats för framtida pensionskostnader.

Kommunen **Kommunen
och dess bolag**

Not 17

Avsättning för pensioner	2006	2007	2006	2007
Förmånsbestämd ålderspension	17,2	31,8	17,2	31,8
Löneskatt	4,2	7,7	4,2	7,7
Avsatt till visstidspensioner	5,6	2,4	5,6	2,4
Löneskatt	1,4	0,6	1,4	0,6
	28,4	42,5	28,4	42,5

Avser pensioner intjänade efter 1998 samt visstidspensioner. Pensionsavsättningen har beräknats exkl de personer som har sin förmånsbestämda ålderspension i SPP. Pensionskulden har beräknats enligt KAP-KL och RIPS 07. Aktualiseringsgraden är 92,2%, dvs av vilka alla pensionsgrundande tider är utredda. Medlen används i verksamheten, s k återlåning

Förmånsbestämd ålderspension	Belopp i tkr
Avsatt till pensioner per 2006-12-31	17 195
Ränteuppräknig (uppräknig med en real ränta)	735
Basbeloppsändring	258
Nya utbetalningar, intjänade fr o m 1998	-803
Grundändring (RIPS 07)	2 386
Intjänad PA-KL	827
Intjänad förmånsbestämd ålderspension (för lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp)	10 964
Nya efterlevandepensioner (pga dödsfall under året)	240
Avsatt till förmånsbestämd ålderspension per 2007-12-31	31 802

Fr o m 2003-04-01 har ca 100 anställda en försäkringslösning genom SPP. Kommunen betalar premier till SPP. Pensionsförpliktelsen ingår inte i ovan angivna skuld. SPP kan inte lämna uppgift om hur stor del av förpliktelsen som ingår i försäkringen. Överskottsmedel hos SPP är 2 919,43 kr den 31 december 2007.

Avsatt till visstidspensioner	Belopp i tkr
Avsatt till pensioner ÖK-SAP per 2006-12-31	1 716
Ant. pensionsskuld avgående kommunalråd per 2006-12-31	3 943
Ränteuppräknig (uppräknig med real ränta)	33
Basbeloppsändring	26
Utbetalning ÖK-SAP	-460
Grundändring (RIPS 07)	-44
Arbetstagare som pensionerats	542
Ändrad samordning	-1 354
Justering ant. pensionskuld avgående kommunalråd enl uppgift KPA 2007-12-31	-2 022
Avsatt till pensioner ÖK-SAP per 2007-12-31	2 380

Not 18

Långfristiga skulder

Kommunen

Låneportföljens sammansättning 2007-12-31

	Belopp	Återbetalningsdag	Ränta
	Mkr		%
Nordea Hypotek AB	20,0	tills vidare	rörlig
Kommuninvest i Sverige AB	40,0	2008-02-28	3 m stibor-0,07
Kommuninvest i Sverige AB	25,0	2009-01-12	4,68
Kommuninvest i Sverige AB	20,0	2009-05-28	4,42
Kommuninvest i Sverige AB	30,0	2010-03-17	3,22
Summa	135,0		

60 Mkr (44%) har rörlig ränta och 75 Mkr (56%) har bunden ränta. Genomsnittlig ränta under året har varit 3,76%

Återstående lånetid:	0-6 mån	40 Mkr	30%
	6-39 mån	95 Mkr	70%

Ale kommun tillämpar huvudmetoden vid redovisning av lånekostnader. AB Alebyggen aktiverar lånekostnader under byggtiden då extern upplåning skett. Under 2007 har lånekostnader på 1 278 tkr aktiverats.

Kommunens bolag	Mkr
AB Alebyggen har långfristiga skulder på	684,3
Låneportföljens sammansättning 2007-12-31	
Lån med rörl. ränta alt.	
återst. räntebindn.tid inom 1 år:	232,8
Lån med räntebindningstid inom 2 år:	153,4
Lån med räntebindningstid inom 3 år:	113,0
Lån med räntebindningstid med 4 år eller fler:	180,3
Räntefri skuld till ek. för. Kooperativ hyresrätt:	11,6

Amorteringar inom 1 år uppgår till 6,8 Mkr.

Kommunen **Kommunen
och dess bolag**

Not 19

Kortfristiga skulder	2006	2007	2006	2007
Leverantörsskulder	38,2	51,2	54,3	76,4
Avräkning mervärdesskatt	1,7	2,3	2,3	3,2
Personalens skatter, avg/avdr	14,0	14,5	14,3	14,9
Upplupna kostnader/ företbetalda intäkter	75,7	102,7	107,5	119,8
Företbetalda intäkter från affärsverksamheten, VA*	2,5	5,5	2,5	5,5
Företbetalda intäkter från affärsverksamheten, Renhålln*	0,8	0,9	0,8	0,9
Övriga kortfristiga skulder	3,0	1,6	22,2	20,3
	135,9	178,7	203,9	241,0

*2007 års resultat för affärsverksamheten har bokförts som en kortfristig skuld till taxekollektivet.

Not 20

Ansvars- och borgensförbindelser	2006	2007	2006	2007
AB Alebyggen	686,8	669,8	–	–
Renova AB	0,9	0,9	0,9	0,9
GRYAAB	1,1	0,8	1,1	0,8
Bostadslån	0,5	–	0,5	–
Föreningar med flera	5,7	17,5	5,7	17,5
Förlustansvar egna hem	3,7	2,1	3,7	2,1
FASTIGO	–	–	0,2	0,2
Lägenhetsunderhåll avtal HGF	–	–	54,6	63,5
Totalt borgensåtagande	698,7	691,1	66,7	85,0

Ale kommun har i oktober 1993, KfS179, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Detta borgensavtal är i ett underavtal begränsat till den låneskuld som kommunkoncernen har i Kommuninvest. Vid årsskiftet 2007 uppgick lånebeloppet till 577,9 Mkr.

Not 21

Ansvarsförbindelser, pensioner intjänade före 1998

	Belopp i tkr exkl löneskatt	Belopp i tkr inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse per 2006-12-31	377 057	468 531
Ränteuppräknings (uppräknings med en real ränta)	6 839	8 498
Basbeloppsuppräknings	8 595	10 680
Gamla utbetalningar, intjänade före 1998	–13 258	–16 474
Grundändring (RIPS 07)	65 763	81 717
Aktualisering	1 260	1 564
Ansvarsförbindelse per 2007-12-31	446 256	554 516

Utfall driftbudget

Resultatsammanställningen redovisar nämndernas nettokostnader för åren 2005-2007. För 2007 redovisas dessutom nämndernas bruttokostnader, intäkter och budgetavvikelse. Budget omfattar av fullmäktige antagen budget på 1 101 700 tkr -22 880 tkr (reserv framtida pensionskostnader) = 1 078 820 tkr

Tkr	Bokslut netto 2005	Bokslut netto 2006	Brutto- kostnader 2007	Intäkter 2007	Bokslut netto 2007	Budget- avvikelse 2007
Verksamhet						
Barn- och ungdomsnämnden	409 136	423 889	488 128	49 610	438 518	9
Vård- och omsorgsnämnden	284 243	303 187	413 069	89 629	323 440	-3 406
- institutionsplaceringar	18 526	26 763	19 797	836	18 961	-961
Utbildnings- och kulturnämnd.	146 244	158 133	202 585	34 473	168 112	-7 809
Kommunstyrelsen	58 705	52 596	114 968	47 275	67 693	5 455
Tekn. nämnd skatte- o internfin.	31 654	33 348	197 941	162 898	35 043	476
Tekniska nämnden affärsverksamhet	-	-404	62 054	62 054	-	-
Miljö- och byggnämnden	9 714	10 282	20 102	7 924	12 178	153
Överförmyndarnämnden	773	993	1 233	4	1 229	-291
Valnämnden	-	433	-	-	-	-
Revision	720	720	739	19	720	-
Arbetsmiljöinsatser	1 014	999	693	12	681	319
Förorenad mark	-	-	3 148	1 736	1 412	-412
Väg- och järnvägsprojekt	337	1 181	2 019	46	1 973	-773
Särskilda insatser	1 050	1 594	128	-	128	7 872
Borgensförbindelser, infriade/återbet	-69	-80	-	-	-	-
Övriga intäkter/kostnader 1)	-1 543	-1 544	5 415	1 933	3 482	-3 482
Pensionsutbetalningar mm 2)	6 174	2 290	8 266	-	8 266	-8 266
Färdtjänst	4 026	3 923	5 004	119	4 885	-485
Kollektivtrafik 3)	1 793	1 739	5 520	-	5 520	-1 820
Införandetillägg kollektivtrafik	-2 000	-	-	-	-	-
Totalt	970 497	1 020 042	1 550 809	458 568	1 092 241	-13 421
Avgår kapitalkostnader	73 564	72 976	74 855	-	74 855	-2 945
Tillkommer avskrivningar	44 009	42 272	51 260	-	51 260	-5 760
Verksamhetens nettokostnader	940 942	989 338	1 527 214	458 568	1 068 646	-22 126
Budgeterad reserv för pensionskostnader, ansvarsförb.	-	5 280	22 880	-	22 880	-

Noter

1. Kostnaderna avser bl a omräkning av förväntade kostnader för avslut av deponi samt förlust vid försäljning av fastighet. Intäkterna avser bl a ersättning för uttaget berg samt vinster vid försäljning av bostadsrätter.
2. För lågt uttag av personalomkostnadspåslag.
3. Prognos, då bokslutet för Västtrafik AB ej är klart.

Utfall investeringsbudget 2007

I budget ingår av Kommunfullmäktige antagen investeringsbudget, ombudgeteringar från 2006 samt under året beviljade tilläggsanslag. Inköp av markreserv Nödinge Stommen 1:124 ingår ej i budget men har beslutats separat av Kommunfullmäktige.

Tkr	Budget utgifter	Utgifter	Inkomster	Netto	Avvikelse
Datorer, inventarier o dyl					
IT-investeringar	3 150,0	2 751,4	-	2 751,4	398,6
Kommunstyrelsen	680,0	620,9	-	620,9	59,1
Miljö- och byggnämnden	1 647,0	942,7	-	942,7	704,3
Utbildnings- och kultur nämnden	3 635,0	2 873,3	-	2 873,3	761,7
Barn- och ungdomsnämnden	4 245,7	3 041,2	-	3 041,2	1 204,5
Vård- och omsorgsnämnden	2 987,1	1 175,8	-	1 175,8	1 811,3
Tekniska nämnden	358,1	314,6	-	314,6	43,5
Idrottsanläggningar					
Upprustning idrottsanläggningar	234,3	99,0	-	99,0	135,3
Idrottshall	839,2	60,6	-	60,6	778,6
Jennylands isbana	899,3	885,8	-	885,8	13,5
Park, gator och vägar					
Trafikinvesteringar	2 436,2	1 565,3	-	1 565,3	870,9
Utbyggnad av gång- och cykelbanor	2 082,6	805,9	-204,6	601,3	1 481,3
Skredförebyggande och stabilitetsåtgärder	773,8	-	-	-	773,8
Skolor och förskolor					
Utökning skol- och förskoleverks.	13 331,4	30 631,0	-	30 631,0	-17 299,6
Upprustning av skolgårdar	830,2	735,0	-	735,0	95,2
Tilläggsisolering av skolor, förskolor	500,0	492,2	-	492,2	7,8
Arbetsmiljöåtg. skolor, förskolor	275,0	191,1	-	191,1	83,9
Ale gymnasium	244,8	95,8	-	95,8	149,0
Mindre anpassningar skolor	390,9	389,8	-	389,8	1,1
Modernisering övervakningssystem	330,6	311,8	-	311,8	18,8
Utökad driftövervakning	276,9	246,3	-	246,3	30,6
Larm skolor och förskolor	24,9	11,5	-	11,5	13,4
VA och renhållning					
Återvinningsplatser	185,0	-	-	-	185,0
Sanering VA ledningar	1 372,7	1 006,7	-	1 006,7	366,0
Älvängens reningsverk ombyggnad	811,2	-	-	-	811,2
Kortsystem återvinningscentralen	600,0	-	-	-	600,0
Fordonsbyte renhållning	1 550,0	1 548,7	-	1 548,7	1,3
Fordonsbyte VA	660,0	557,5	-	557,5	102,5
Truck VA	180,0	175,0	-	175,0	5,0
Plotter Ledet	100,0	-	-	-	100,0
Markreserv					
Utby 2:199 (Älvängen)	800,0	921,6	-	921,6	-121,6
Nödinge Stommen 1:124	-	2 134,3	-	2 134,3	-2 134,3
Övriga	-	99,2	-	99,2	-99,2
Övriga investeringsobjekt					
Ombyggn brandstation Surte	996,1	148,4	-	148,4	847,7
Fordon och utrust räddn.tjänst	1 096,4	964,0	-	964,0	132,4
Ombyggnad förvaltningslokaler	229,2	180,0	-15,0	165,0	64,2
Vikingagård/AME, Hövdingahall	7 028,8	8 023,3	-601,7	7 421,6	-392,8
Utbyte utrustning centralkök	658,8	0,8	-	0,8	658,0
Värmepumppanl. Krokstorps gr.boende	43,4	15,0	-	15,0	28,4
SUMMA INVESTERINGAR	56 484,6	64 015,5	-821,3	63 194,2	-6 709,6

Ale kommuns personal

Personalförsörjningen och personalens kompetens är av avgörande betydelse för den service som kommunen kan erbjuda sina invånare. Inför budget 2007 fastställde Kommunstyrelsen "Handlingsplan för personal- och kompetensförsörjning 2007" med mål och insatser inom de fem områdena Hälsofrämjande arbetsmiljö, Mångfald och jämställdhet, Ledarskap, Personalförsörjning samt Kompetensutveckling, löner och belöning. Kommunen arbetar sedan flera år aktivt med att utveckla rollen som en god arbetsgivare där personalen trivs, har goda arbetsförutsättningar och en god arbetsmiljö. Med tanke på den framtida konkurrensen om arbetskraften, bl a beroende på de ökande pensionsavgångarna, är det än viktigare att vara en attraktiv arbetsgivare! En tydlig målsättning i arbetet har också varit olika insatser för att minska sjukfrånvaron.

Personalen i siffror

Anställda

Antalet tillsvidareanställda i kommunen uppgick 2007-12-31 till 1 967 personer. Detta är en minskning med 25 tillsvidareanställda sedan förra årsskiftet.

Vård- och omsorgsförvaltningen har ökat sin verksamhet med 25 tillsvidareanställda (varav 10 personer är tidigare vikarier som erhållit tillsvidareanställning som s.k. "tre-fem-mor"). Ökningen beror på starten av ett nytt boende för funktionshindrade, på utökningar inom hemtjänsten och personlig assistansområdet samt på anställningar till "Flex-poolen". Barn- och ungdomsförvaltningen har på grund av färre barn i skolan och omstrukturering av verksamheten minskat med 42 personer. Utbildning- och kulturförvaltningen har minskat verksamheten inom vuxenutbildningen och gymnasieskolan med 13 personer.

Antalet tidsbegränsat månadsanställda var vid årsskiftet 44 personer färre än vid förra årsskiftet 2006.

Minskningen av antalet tidsbegränsat månadsanställda beror på att friårsvikariatet upphört, på att antalet plusjobb-anställda minskat något under året samt på minskat behov av långtidsvikarier vid långa sjukskrivningar. Minskningarna förekommer inom Barn- och ungdomsförvaltningen, Vård- och omsorgsförvaltningen, Utbildning- och kulturförvaltningen samt inom Kommunstyrelsens förvaltning.

Personalförändringar under 2007

Nämnd	Tot antal t.v. anställda	Antal nyanst.	Antal pers. som slutat	Tot pers. förändring
Barn- och ungdom	906	38	80	-42
Vård- och omsorg	676	67	42	25
Utbildning- och kultur	184	3	16	-13
Kommunstyrelsen	81	12	9	3
Tekniska	97	9	7	2
Miljö och bygg	23	5	5	0
Totalt	1 967	134	159	-25

Verksamhetsmätt

	2005	2006	2007
Anställda			
Tillsvidareanst. tot	1 969	1 992	1 967
- varav kvinnor	83%	82%	82,4%
- varav män	17%	18%	17,6%
Tidsbegr. anst. resp år			
- mån. avlönade dec.	197	259*	215***
- timavlönad arb.tid helår (tim)	300 341	290 048	301 401
Årsarbetare			
- månadsavlönade	1 632	1 693**	1695****
- timavlönade	169	165	168
Totalt	1 801	1 858	1 863

*Här ingår 49 plusjobb-anställda och 21 friårsvikarier

**inkl plusjobb-anställda 26,2 år

***inkl 43 plusjobb-anställda

****inkl plusjobb-anställda 35,4 år

Årsarbetare

Antalet årsarbetare totalt 2007 uppgick till 1 863 åa. Detta är en ökning med 5 årsarbetare jämfört med 2006. Hela ökningen återfinns bland de plusjobb-anställda, som ökat med ca 9 årsarbetare jämfört med förra året.

Antalet månadsavlönade årsarbetare (arbetad tid) inklusive plusjobb-anställda har ökat med ca 2 årsarbetare jämfört med 2006.

Barn- och ungdomsförvaltningen har minskat kraftigt under året, med drygt 22 årsarbetare och Utbildning- och kulturförvaltningen med cirka 6 årsarbetare. Samtidigt har Vård- och omsorgsförvaltningen ökat med ca 32 årsarbetare, vilket som beskrivits ovan, bl a beror på att ett nytt boende för funktionshindrade startat samt på att förvaltningen fått ett antal mycket vårdkrävande ärenden inom både hemtjänst och personlig assistans.

Under 2007 uppgick antalet timavlönade årsarbetare till 167,7 åa. Detta utgör 9% av all arbetad tid. Under 2006 var motsvarande siffror 164,8 årsarbetare och 8,8% av all arbetad tid.

Vård- och omsorgsförvaltningen har ökat med 4 timavlönade årsarbetare. Ökningen sammanhänger med ett antal kortvariga men tunga och personalkrävande insatser inom hemtjänst och omsorgen om funktionshindrade. Ökningen kan framför allt ses inom gruppen personliga assistenter, där anställningar inledningsvis görs enligt avtalet PAN 07, vilket innebär timavlönade anställningar. När vårdtagarna godkännt den personliga assistenten kan en övergång till månadsavlönad anställning enligt AB 07 ske.

Kommunens kostnader för övertid och mertid ligger på samma nivå som föregående år.

Verksamhetsmätt

	2005	2006	2007
Sysselsättn.grad			
t.v.anst. O	93,0%	92,8%	93,4%
- andel heltid	74,7%	75,3%	76,0%
- andel deltid	25,2%	24,7%	24,0%
- enbart kvinnor	91,8%	92%	92,4%
- enbart män	98,7%	97,8%	98,4%

Åldersfördelning

Samtl. mån.anst. O	45,6	45,7	45,5
- enbart kvinnor O	45,5	45,6	45,6
- enbart män O	46,4	46,2	45,9
29 år och yngre	191	185	196
30-49 år	1 089	1 148	1 113
50 år och äldre	890	919	873

Personalomsättning

t.v.anst.

Externa pers. avg.	49	55	94
Pensionsavgång	31	49	65
Pensionsålder O	62,5	63,2	62,8
Externa rekryt.	36	38	46
Interna rekryt.	100	89	88
- varav sk 3-5 anställn.	32	21	17

Sjukfrånvaro i procent

Totalt t.v. anst.	8,9	8,6	8,0
- kvinnor	9,8	9,3	8,7
- män	3,8	5,4	4,9
Totalt samtl anst.	7,5	7,3	7,3
- kvinnor	8,6	8,0	8,0
- män	3,5	4,9	4,7
> 60 dgr i% av tot. sjukfr.	57,9	58,2	50,1
- kvinnor	59,3	58,1	50,2
- män	44,9	59,0	49,5
Första 14 dgr i% av sjukfr.	23,2	28,3	34,1
29 år och yngre	3,2	3,7	3,9
- kvinnor	3,7	4,5	4,3
- män	1,2	1,8	2,1
30-49 år	7,3	7,7	7,4
- kvinnor	8,3	8,5	8,1
- män	3,2	4,0	4,4
50 år och äldre	9,0	7,9	8,2
- kvinnor	10,2	8,4	8,8
- män	4,4	6,2	5,6

Θ = genomsnitt

Sysselsättningsgrad

Under året har olika insatser gjorts för att erbjuda deltidsanställda höjd sysselsättningsgrad.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda har fortsatt att öka och var vid årsskiftet 2007 93,4% jämfört med 92,8% år 2006. Sysselsättningsgraden har ökat både bland kvinnor och bland män.

Även andelen heltidsanställda bland de tillsvidareanställda har fortsatt att öka, från 75,3% till 76%.

Av samtliga anställda (plusjobbansställda exkluderade) utgjorde de tillsvidareanställda ca 92% jämfört med 90,4% år 2006.

Kön- och åldersfördelning

Andelen män bland kommunens tillsvidareanställda har minskat marginellt. Av kommunens anställda var vid årsskiftet 82,4% kvinnor och 17,6% män.

Den genomsnittliga åldern för kommunens anställda har minskat obetydligt sedan år 2006 och var vid årsskiftet 45,5 år. Andelen anställda under 30 år har ökat något och utgjorde 8,9% av de anställda. 40% var äldre än 50 år, vilket är en minskning med en knapp% -enhet sedan 2006.

Fler än 600 personer beräknas gå i pension de närmaste tio åren. Under 2007 gick 65 personer i pension. Detta är 16 fler än under föregående år. Den genomsnittliga pensionsåldern var 62,8 år, vilket är något lägre än föregående år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland de tillsvidareanställda har fortsatt att minska och var under 2007 totalt 8%, vilket är den lägsta sjukfrånvaronivå som kommunen haft något år. Sjukfrånvaron har minskat både bland kvinnor och bland män.

Vård- och omsorgsförvaltningen har minskat med 1% -enhet och barn- och ungdomsförvaltningen med 0,4% -enhet, kommunstyrelsens förvaltning med 4% -enhet och miljö- och byggförvaltningen med drygt 1% -enhet.

Den totala sjukfrånvaron för samtliga anställda har för första gången på flera år inte fortsatt att minska utan ligger kvar på samma nivå som 2006 dvs. 7,3%. Männens sjukfrånvaro har minskat marginellt, medan kvinnorna har oförändrad sjukfrånvaro jämfört med föregående år.

Vid en analys framkommer att sjukfrånvaron bland de tidsbegränsat anställda har ökat från 2,4% förra året till 4,5% år 2007. Sjukfrånvaron har varit högre bland de plusjobbansställda än vad som varit vanligt bland vikarier och övriga tidsbegränsat anställda. Denna ökning har medfört att den totala sjukfrånvaronivån inom kommunen är oförändrad trots att sjukfrånvaron bland de tillsvidareanställda minskat.

Sjukfrånvaro över 60 dagar har minskat både för kvinnor och män samt totalt.

Sjukfrånvaro kortare än 14 dagar har samtidigt ökat. Åldersgruppen 30 – 49 år har minskad frånvaro, medan såväl anställda som är yngre än 30 år som anställda äldre än 50 år har ökat frånvaro.

Personalkostnader

Personalkostnaderna totalt har under året ökat med 4,2% i förhållande till 2006 års kostnader. I denna ökning ingår en volymökning med drygt 0,3% inklusive de plusjobbans ställda.

Personalkostnader 2007 Mkr

Nämnd	Personal kostnader	Total kostnader	Procentandel
Barn- och ungdom	343,3	488,1	70%
Vård- och omsorg	280,7	432,9	65%
Utbildning- och kultur	87,9	202,6	43%
Kommunstyrelsen	54,5	115,0	47%
Tekniska*	47,9	105,7	45%
Miljö och bygg	13,8	20,1	69%
Totalt	828,1	1 364,4	61%

*Totala kostnader är minskade med interna kostnader enligt samma princip som tidigare år.

Årets verksamhet

Hälsofrämjande arbetsmiljö

Det kommunövergripande arbetsmiljöarbetets syfte är att bidra till att skapa arbetsplatser och en arbetsorganisation som stödjer en god hälsa.

Företagshälsovården har varit en viktig aktör när det gäller arbetet med den förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljön. Olika insatser som t ex organisationsutveckling, arbetsmiljökartläggningar, grupp- och chefshandledning samt tidiga individuella stödsamtal för att motverka sjukskrivning har genomförts. Stödsamtalen har ökat i jämförelse med 2006, då tyngdpunkten låg på rehabiliteringsinsatser och andra individinsatser.

Rehabstödgruppen har fortsatt att vara ett viktigt stöd till cheferna i deras arbete kring rehabilitering och sjukfrånvaro.

Hälsoträffar har under året genomförts på förvaltningsarnas olika arbetsplatser.

Samtliga anställda har erbjudits friskvårdsbidrag under året, vilket 603 personer tagit del av. Stegtävlingen "Livslunken", med 1 183 deltagare, som inleddes 2006 har avslutats. Dessutom har "Cykelutmaningen" med 65 deltagare pågått under maj till september.

Personalvårdsprogrammet har använts något mindre under året jämfört med 2006. Detta bedöms hänga samman med att informationen kring personalvårdsprogrammet varit otillräcklig, vilket kommer att förbättras inför 2008. Kontakter kring arbetsrelaterade problem har minskat medan juridiska problem samt familje- och relationsproblem ökat.

Översynen av rutiner och riktlinjer har fortsatt; nya bestämmelser för trafiksäkerhet samt en ny policy och riktlinjer

för alkohol och droger har tagits fram. Utbildning kring alkohol och droger har genomförts med kommunens chefer och huvudskyddsombud.

Grundutbildningen i arbetsmiljö samt fördjupningsutbildning i den psykosociala arbetsmiljön har genomförts med chefer och skyddsombud.

Medarbetarenkäten

Kommunens medarbetarenkät genomfördes i mitten av april. Resultatet beskrivs i ett s.k. SKAPA-diagram under rubrikerna "Röd, gul och grön signal".

Grön signal omfattar faktorer som ska underhållas och där en majoritet av medarbetarna är nöjda. Här har resultatet ökat från nio till tio faktorer sedan 2005.

Gul signal omfattar faktorer som kommunen måste bevaka; där nöjdheten är mindre utbredd och där det finns potential att lyfta medarbetarna till "grön signal". År 2005 återfanns elva faktorer här och i år 18 faktorer.

Under röd signal finns klara riskfaktorer och färre nöjda medarbetare. Här finns områden som kommunen måste åtgärda. Vid förra mätningen fanns här 14 faktorer och vid årets mätning hade dessa minskat till endast sex faktorer. Man kan alltså konstatera att många av de faktorer som vid förra undersökningen befann sig i det röda riskområdet nu har flyttats till det gula bevakningsområdet, vilket är mycket positivt.

Av resultatet kan utläsas att det finns bra grundförutsättningar för medarbetarna i kommunen. Medarbetarna (80% eller fler) känner sig kompetenta, trivs med arbetet och arbetskamrater, vet vad som förväntas, har tydliga mål och kan styra över hur arbetet ska genomföras. Arbetsplatserna är likvärdigt anpassade för kvinnor och män. Svaren på frågor kring medarbetarsamtal och den egna utvecklingen har förändrats i en positiv riktning; 73% av de anställda är nöjda med sina medarbetarsamtal. Dock finns områden som behöver utvecklas; t ex tidsåtgången för att utföra sitt arbete, vissa områden kring jämställdhet och mångfald, chefernas förmåga att få grupper att arbeta mot gemensamma mål samt i vissa fall behov av mer utbildning för aktuella arbetsuppgifter. Stressnivån är över lag relativt hög bland de anställda och det finns anställda som upplever hot och våld på sina arbetsplatser, vilket alltid är oacceptabelt och måste motarbetas. Chefernas upplevelse av sina förutsättningar för att utföra ett gott ledarskap har minskat med 4% -enheter sedan mätningen 2005 och var nu 84%, vilket måste uppmärksammas.

Mångfald och jämställdhet

Olika insatser i enlighet med kommunens jämställdhetsplan och plan för etnisk mångfald har genomförts under året; arbetsplatsmaterialet kring mångfaldsfrågor har använts på många arbetsplatser och filmen "Blåögd" har visats och diskuterats i flera ledningsgrupper och arbetsgrupper. Rekryteringsfrågan har aktualiserats genom ledningsgrupperna där mångfaldsperspektivet utgjort en viktig del.

Arbetsvärderingar, lönekartläggningar och löneanalyser

har genomförts och resulterat i den handlingsplan för jämställda löner, som fastställdes förra året. Särskilda satsningar har gjorts under 2005 och 2006 utifrån tidigare handlingsplan. Vid den löneanalys som gjordes inför 2007 konstaterades att löneskillnaderna minskat med mellan 0 och 3% i de aktuella befattningsgrupperna. Under 2007 har särskilda satsningar gjorts på kommunens förskollärare och på ett antal personalgrupper inom vård och omsorg.

Personalförsörjning

Kommunen står inför omfattande rekryteringar de kommande åren. Varje rekrytering innebär en stor kostnad och en uppgift är då att förbättra kvaliteten i rekryteringsarbetet. Utbildning i rekrytering har genomförts i flera av kommunens ledningsgrupper. Stödet från personalavdelningen har också ökat, framför allt vid chefsrekryteringar. Kommunens uppdrag till ”Offentliga jobb” har utökats med bland annat mer administrativt stöd i rekryteringsarbetet.

Såväl barn- och ungdomsförvaltningen som utbildnings- och kulturförvaltningen har pågående verksamhetsförändringar som innebär personalminskningar. Omställningsprocesserna har inneburit mycket arbete med anpassning av personalvolymen till de förändrade förutsättningarna.

Hanteringsordningen vid arbetsbrist och övertalighet har setts över och utbildning i gällande regler och den praktiska hanteringen har genomförts. Hjälpmedel i processen, en ”verktygslåda” har tagits fram. I slutet av året bildades också en partsgemensam grupp för att utveckla och hantera olika omställningsfrågor.

Arbetet med att ta fram en konkret personalförsörjningsplan har påbörjats såväl inom kommunen som i samarbete med GR.

Ledarskap

Kommunens arbete kring ledarutvecklingsfrågorna som inleddes förra året har fortsatt och resulterat i ett antal olika aktiviteter och beslut under året;

Inom området **ledarvillkor** fortsätter förankringen av ”Ledarskapets värdegrund”. Bl.a. har ett komplett koncept kring implementeringen av värdegrunden tagits fram och förankrats vid en chefsträff.

Inom området **ledarförsörjning** har ett introduktionsprogram för nya ledare tagits fram och en utbildningsplan för nya chefer har utarbetats. Dessutom har ett arbete kring olika urvalsformer vid rekrytering av ledare påbörjats.

Inom **ledarutvecklingsområdet** finns nu innehållet i ett konkret ledarutvecklingsprogram klart. Detta baseras på ”Ledarskapets värdegrund” och ligger som grund i pågående upphandling av ett ledarutvecklingsprogram som omfattar alla kommunens chefer.

Ledarutvecklingsprogrammet ”Creativity and Change management” som genomförs tillsammans med Oxford Brookes University Business School startade under våren med 17 deltagare. Programmet som hålls på engelska består av fyra delmoment; att skapa en innovativ kultur, att leda förändringar, det egna ledarskapet samt framgångsrik kom-

munikation och innovativ kultur.

Frukosträffar och utvecklingsdagar för kommunens chefer har ägt rum under året. Träffarna har haft olika tema, t ex ledarskapets värdegrund, medarbetarenkäten, den strategiska planen, personal- och budgetfrågor, personalförsörjning samt det egna ledarskapet.

Kompetensutveckling, löner och belöning

Utbildning för förtroendevalda genomfördes i början av året. Här ingick ett avsnitt om de förtroendevaldas arbetsgi- varansvar för kommunens personal. Information gavs också om bl.a. sjukfrånvaro och personalförsörjningsläget.

Kommunens chefer har deltagit i olika internt arrangerade utbildningar med fokus på chefsrollen och arbetsgi- varansvaret; grundutbildning och fördjupningsutbildning i arbetsmiljö, utbildning i alkohol- och drogrelaterade frågor, rehabiliteringsutbildning, arbetsrättsutbildning med fokus på disciplinfrågor, utbildning kring rekrytering samt kring övertalighet och arbetsbrist.

Inom vård- och omsorgsförvaltningen har utvecklingsinsatserna inom ”Kompetensstegen” fortsatt. Likaså har barn- och ungdomsförvaltningen fortsatt det GR-gemensamma utvecklingsprojektet som påbörjades förra året.

Flera av förvaltningarna har i samband med medarbetar- samtalen också tagit fram individuella kompetensutveck- lingsplaner.

En partsgemensam utvecklingsinsats kring kommunens lönepolicy och bedömningsnycklar har genomförts med chefer och arbetsplatsombud vid vård- och omsorgsförvalt- ningen samt vid tekniska förvaltningen. Resultatet av denna har sedan använts i årets lönerörelse.

Attraktiv arbetsgivare - en framtidsfråga

Personalförsörjningen, sjukfrånvaron samt de framtida pensionsavgångarna och pensionskostnaderna är viktiga områden som kommer att ha betydelse för den service kommunen kommer att kunna ge sina invånare. Kommunen måste fortsätta utvecklingsarbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Konkurrensen om arbetskraften ökar och många medar- betare kommer att gå i pension de kommande åren. Detta ställer stora krav på kommunen när det gäller att rekrytera nya medarbetare. Här är både goda anställningsvillkor och konkurrenskraftiga löner avgörande. Det är också nödvän- digt att fortsätta det pågående arbetet för att minska sjuk- frånvaron genom att förebygga ohälsa och genom att finna nya vägar för rehabilitering. De ökande pensionsavgångarna medför stora kostnader som kommunen måste förbereda sig för på ett sådant sätt att de inte påverkar kommunens verksamhet.

Uppföljning av personalpolitiska mål för god ekonomisk hushållning

• Under planperioden 2005 – 2007 skall sjuktalen minska med 2% -enheter

För helåret 2005 var sjukfrånvaron 7,5% för samtliga anställda. 2006 var motsvarande siffra 7,3% och år 2007 var sjukfrånvaron kvar på samma nivå, 7,3%.

Vid analys av sjukfrånvaron konstateras att sjukfrånvaron bland de tillsvidareanställda minskat från 8,9% år 2005, till 8,6% år 2006 och till 8,0% år 2007. Detta är den lägsta sjukfrånvaro som Ale kommun haft bland de tillsvidareanställda.

Sjukfrånvaron bland de visstidsanställda har däremot ökat, från 2,6% förra året till 4,5% för 2007, bl a har sjukfrånvaron bland de plusjobbsanställda varit högre än vad som varit vanligt bland kommunens vikarier. Denna ökning påverkar den totala sjukfrånvaron negativt.

Målet är inte nått.

• Sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ska öka samtidigt som andelen visstidsanställda (såväl månads- som timavlönade minskar)

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda har fortsatt att öka och var vid årsskiftet 2007 93,4%. Motsvarande siffra var 92,8% år 2006. Sysselsättningsgraden har ökat både bland kvinnor och bland män.

Även andelen heltidsanställda bland de tillsvidareanställda har fortsatt att öka, från 75,3% till 76,0%.

Av samtliga anställda (plusjobbsanställda exkluderade) utgjorde de tillsvidareanställda ca 92% jämfört med 90,4% år 2006.

Under 2007 uppgick antalet årsarbetare som varit timavlönade till 167,71 åa. Detta utgör 9,0% av all arbetad tid. Under 2006 var motsvarande siffror 164,8 årsarbetare totalt och 8,8% av all arbetad tid.

Ökningen återfinns till största delen inom gruppen per-

sonliga assistenter, vilka har ökat markant i samband med att antalet mycket vårdkrävande patienter ökat. Anställningar görs inledningsvis enligt avtalet PAN 07, vilket innebär timavlönade anställningar. När vårdtagarna godkännt den personliga assistenten kan en övergång till månadsavlönad anställning enligt AB 07 ske.

Målet är nått.

• Löneskillnaderna mellan män och kvinnor som utför lika eller likvärdiga arbeten ska minska

Särskilda satsningar har gjorts på jämställda löner åren 2005 och 2006. Vid löneanalysen inför 2007 konstaterades att löneskillnaderna minskat med mellan 0 och 3% -enheter i de aktuella befattningsgrupperna. Under 2007 har särskilda satsningar gjorts på gruppen förskollärare och på vissa personalgrupper inom vård- och omsorg.

Målet är nått.

• Minst 90% av cheferna ska uppleva att de har goda förutsättningar att utföra ett gott ledarskap

I medarbetarenkäten 2007 framgår att 84% av cheferna anser att de har de förutsättningar som krävs för att bedriva ett gott ledarskap. Detta är en minskning med 4% -enheter sedan föregående medarbetarenkät 2005.

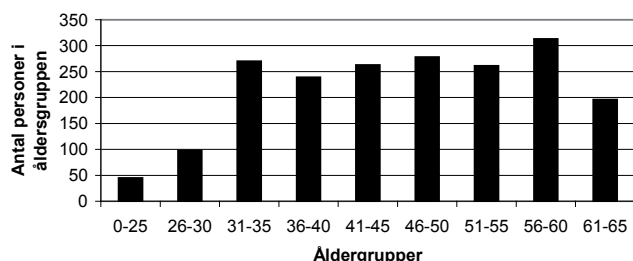
Målet är inte nått.

• Minst 80% av de anställda ska uppleva att de är nöjda med sitt medarbetarsamtal

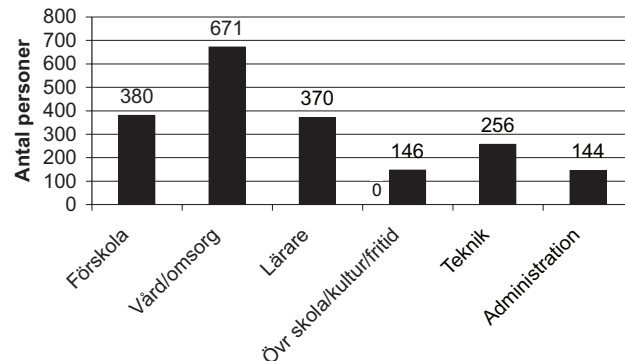
I årets medarbetarenkät framgår att 73% av samtliga anställda är nöjda med sitt medarbetarsamtal. Motsvarande fråga ställdes inte i medarbetarenkäten 2005, varför en direkt jämförelse inte kan göras. Däremot konstateras att svaren på frågor kring medarbetarsamtal och den egna utvecklingen har förändrats i en positiv riktning.

Målet är inte nått.

Åldersfördelning tillsvidareanställda 2007/12/31

Tillsvidareanställda per yrkeskategori

Förklaringar för grupperna är följande (enligt kommunförbundets bsk-koder)

- Förskola: förskollärare, dagbarnvårdare, barnskötare, förskolechefer.
- Vård/omsorg: Vårdbiträde, sjuksköterska, undersköterska, vårdare, skötare, habiliter. pers, psykologer, kurator, socialekr. mm.
- Lärare: Gymnasielärare, grundskollärare, annan lärare.
- Övrig utbildning/kultur/fritid/ :skolledare, elevassistent, syo konsulenter, bibliotekarie, turistassistent, annan kulturpersonal.
- Teknik: Måltidspersonal, städpersonal, park-renhållnings-personal, ingenjörer, vaktmästare, annan teknisk personal.
- Administration: Chefer (ej avdelningschefer) handläggare, kontorspersonal (assisterent, administratörer)

Barn- och ungdomsnämnden

Barn och ungdomsnämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola, skolbarnsomsorg, föreningsstöd och kommunal fritidsverksamhet. Skolverksamheten ska erbjuda lärande och omsorg för barn och ungdomar i ett helhetsperspektiv 1-16 år, där alla uppnår målen och känner fortsatt lust att lära genom livet. Fritidsverksamheten ska erbjuda stöd och förutsättningar för ett aktivt och berikande fritidsliv för kommunens invånare och vara ett forum där ungdomars intresse för demokrati och samhällsfrågor kan väckas och stimuleras.

Ordförande:
Eje Engstrand (s)
Förvaltningschef:
Annika Sjöberg
Antal anställda: 906
Årets resultat: 0 Mkr
Nettokostnad: 438,5 Mkr

Årets verksamhet – måluppfyllelse

Omställning till förändringar i barn- och elevtal har präglat 2007 års verksamhet med en minskning av antalet elever och ökning av barn i förskolan. Trycket mot förskolan har varit stort och under en period var det svårigheter med att erbjuda önskad plats inom fyra månader. Två skolor har omvandlats till förskola, en skola har lagts ner och en förskola har övergått till enskild verksamhet. Älvskolans verksamhet har förändrats genom att eleverna integrerats i befintliga skolor.

Betygsresultatet för skolår 06/07 visar att fler elever är behöriga till gymnasiet, från 86,9 till 89,6%. Andelen med betyg i alla ämnen har ökat från 71 till 76,2%. Det genomsnittliga meritvärdet har minskat från 204 till 198. Mot bakgrund av tidigare års betygsresultat har förvaltningen och skolorna vidtagit olika åtgärder för att förbättra resultatet. Bl a för att uppmärksamma barn som behöver extra stöd redan i förskolan samt åtgärder för att öka kunskaperna om betyg och bedömning. Skolan har blivit allt bättre på att upptäcka och att utarbeta åtgärdsprogram för elever som riskerar att inte klar målen. Matematik och språkutveckling har varit prioriterade områden. Personalen har varit väl förtrogen med de prioriterade områdena, något som också visade sig i ansökningarna till innovationspotten där de flesta handlande om just matematik, språkutveckling och rörelse.

Ale Fritid har intensifierat sitt arbete med att engagera ungdomarna inför olika arrangemang och aktiviteter. Med detta försöker fritidsgårdarna möta trenden med ett hårdnande klimat där såväl stöder som bråk är vanliga.

Ekonomisk analys

Förvaltningen startade året med ett ansträngt ekonomiskt läge. 2006 års underskott orsakades bl a av att de stora omställningsprocesser som pågick. Det blev därför viktigt att lägga mycket kraft på effektiviseringar och organisationsförändringar inom de flesta verksamheterna för att klara de förändrade behov som ständigt uppstår.

Budget 2007 innebar stor restriktivitet och ställde höga krav på våra ledare. Under året har dessutom antalet barn inom barnomsorgen ökat mer än beräknat och kostnaderna för interkommunala ersättningar har också ökat mer än prognostiserat. Delar av detta vägdes upp av den förändrade semesterlöneskulden som gjorde att budgeten höll.

Effekterna av det ansträngda budgetläget har påverkat kvaliteten och personaltätheten har minskat något vilket är olyckligt med tanke på de behov som finns.

Verksamhetsmått

	2006	2007	Budget
Skolor, förskolor (Antal barn/elever)			
Enskild			
verksamhet	77	104	93
Familjedaghem	82	91	85
varav "3-timmarsvistelse"	15	8	15
Förskola 1-5 år	1 263	1 317	1 297
varav "3-timmarsvistelse"	231	190	234
Fritidshem	1 180	1 216	1 220
Förskoleklass	331	301	322
Grundskola år 1-6			
	2 077	1 957	1 942
Grundskola år 7-9			
	1 231	1 179	1 176
Förberedelseklass	36	31	35
Obligatorisk särskola	50	46	50
Integrerade särskolebarn i grundskola	7	9	6
Modersmålsundervisn.			
- berättigade	398	408	420
Modersmålsundervisn.			
- deltagande	188	193	190
Köpta platser			
Förskola 1-5 år	1	2	1
Fritidshem	43	92	91
Förskoleklass	3	11	11
Grundskola	172	287	295
Obligatorisk särskola	2	2	2
Sålda platser			
Förskola 1-5 år	2	1	2
Fritidshem	10	17	10
Förskoleklass	1	3	1
Grundskola	28	24	22
Obligatorisk särskola	3	2	2
Fritid			
Antal besök i simhall	47 500	50 215	59 000

Verksamhetsmått

Tendensen att antalet köpta platser ökar år för år är tydlig. Det gäller grundskoleplatser och fritidshem. Elevtalen i kommunens grundskolor sjunker medan antalet förskolebarn ökar både i kommunens verksamheter och i enskilda verksamheter inom kommunen. Fler av särskolans elever är integrerade i grundskolorna.

Investeringar

Stor del av investeringarna har genomförts för att på ett kostnadseffektivt sätt anpassa befintliga lokaler till förändringar i barn- och elevtalsstrukturen. Under året har också Bohusskolan fått ny byggnad och förskolan Storgården har påbörjats i Nödinge.

Personal

Omställningsprocesserna som en följd av färre elever i skolan och fler barn i förskolan har fortsatt under hela 2007 och inneburit mycket arbete med anpassning av personalvolymen till de förändrade förutsättningarna. Genom naturliga avgångar, pensionsavgångar och genom att utnyttja uppkomna vikariat till de personer vars tjänster försvunnit, har arbetet kunnat genomföras utan uppsägningar. Behovet av externrekryteringar har varit litet och möjligheterna att målinriktat satsa på att öka andelen med annan etnisk bakgrund har därför varit små. Av samma anledning har inte heller några insatser för att öka sysselsättningsgraderna kunnat göras.

Antalet anställda minskade med 22,20 årsarbetare eller med 42 tillsvidareanställda. Antalet tidsbegränsade anställda minskade med 17 personer, medan antalet arbetade timmar för timanställda ökade med 3,7%. Totalt slutade 80 personer genom s.k. naturlig avgång och pension medan 37 rekryterades. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ökade marginellt och är nu 94,5. Kostnaden för övertid och mertid ligger på samma nivå som 2006.

Sjuktalen för barn- och ungdomsförvaltningen beräknat

på helår var 7,6 procent, en minskning med en procentenhet sedan 2005. Förvaltningen har under året arbetat målmedvetet och strukturerat med rehabilitering och har avsatt resurser för förvaltningsövergripande rehabiliteringsstöd för cheferna. Samverkan med Humanhälsan har fungerat mycket bra både i rehabiliteringsarbetet och i det förebyggande arbetet. Bland de förebyggande insatser som gjorts finns till exempel arbetsmiljökartläggning och förebyggande insatser för kökspersonalen i förskolorna. I några skolområden har sköterska och ergonom funnits på plats för individuell rådgivning.

90 procent av cheferna i förvaltningen har i medarbetarundersökningen 2007 angett att de har de förutsättningar som behövs för att bedriva ett gott ledarskap. Detta är en liten förbättring jämfört med undersökningen 2005. Det har framkommit vid diskussioner och samtal i förvaltningen att de chefer som inte instämmer i påståendet i huvudsak hänvisar till förvaltningens budgetsituation. Enligt medarbetarundersökningen anser 75 procent av medarbetarna att de är nöjda med sitt medarbetarsamtal.

Framtid

Utbyggnadsbehovet av barnomsorgsplatser kommer att vara stort fram till 2020 eftersom antalet barn 1-5 år kommer att fortsatt öka. Antalet elever minskar mest i de högre åldrarna. Behovet av fler mötesplatser är stort och trycket kommer att öka både på anläggningar och på föreningarna. Ale kommun har som mål att ligga i framkant i utvecklingen av framtidens skola där det entreprenöriella lärandet är en möjlighet för eleverna att rustas för ett modernt framtida samhälle. Arbetet med att vidareutveckla vardagsinflytandet i skolan och på fritiden ska fortsätta.

I dagens föränderliga samhälle krävs nya former av mötesplatser där berörda, föräldrar, frivilligkrafter, föreningar, kommunala förvaltningar, m fl gemensamt hjälps åt att driva dessa.

Ekonomisk översikt				Barn- och ungdomsnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2006			Bokslut 2007		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Ale södra skolområde	156 243	17 969	138 274	157 355	15 330	142 025
Ale centrala skolområde	96 031	11 935	84 096	93 418	10 475	82 943
Ale norra skolområde	135 175	18 126	117 049	135 191	14 589	120 602
Ale resursenheten	24 597	1 038	23 559	23 491	972	22 519
Pedagogisk resurs gem.	6 623	780	5 843	4 522	625	3 897
Skolskjutsar	7 711	942	6 769	6 554	1 062	5 492
Interkommunala kostnader	18 494	2 849	15 645	31 100	4 537	26 563
Barnomsorg och skola	444 874	53 639	391 235	451 631	47 590	404 041
Fritid	26 511	2 421	24 090	28 233	1 995	26 238
Nämnd och administration	8 571	7	8 564	8 264	25	8 239
Summa	479 956	56 067	423 889	488 128	49 610	438 518
Kommunbidrag			417 542			438 527
Resultat			-6 347			9

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden ansvarar för äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ- och familjeomsorg med flyktmottagande samt kommunal hälso- och sjukvård. När det gäller rehabiliteringsverksamheten omfattar den förutom det kommunala ansvaret också regionens, eftersom regionen upphandlat denna tjänst av nämnden. Vård- och omsorgsnämnden har också ansvar för det regionala samarbetet inom sitt ansvarsområde.

Ordförande:
Eva Eriksson (s)
Förvaltningschef:
Sven-Olof Frisk
Antal anställda: 676
Årets resultat: -4,4 Mkr
Nettokostnad: 342,4 Mkr

Årets verksamhet

Inom äldreomsorgen har vård- och omsorgsnämnden erbjudit boendeplatser inom den tid som Länsstyrelsen anser skäligen, det vill säga tre månader. Efterfrågade behov av hemtjänst och hemsjukvård har också i de allra flesta fall blivit tillgodosedda.

Länsstyrelsen genomförde en kommunövergripande tillsyn av äldreomsorgen 2006. Vård- och omsorgsnämnden har vidtagit åtgärder utifrån Länsstyrelsens krav och ärendet är nu avslutat.

Inom äldreomsorgen har det genomförts förenklad biståndsbedömning för insatserna matdistribution, trygghetslarm och servicetjänster inom hemtjänsten. Detta gör det enklare för den enskilde att söka hjälp samt minskar administrationen kring biståndsbedömningen.

Under året har vård- och omsorgsnämnden genom två utredningar redovisat förslag till framtida behov av boenden för äldre och funktionshindrade. Kommunfullmäktige beslutade i september att utredningarna får utgöra underlag för kommande års budgetarbeten. Genomförs förslagen innebär det att Ale kommun bedöms kunna tillgodose behoven av boenden för de aktuella målgrupperna.

Även inom funktionshinderområdet har i de allra flesta fall efterfrågade behov kunnat tillgodoses. De finns dock några beslut om kontaktpersoner där verksamheten inte levt upp till lagens krav. Inför årsskiftet är dock alla beslut om insatser verkställda.

I september togs ett nytt serviceboende för funktionshindrade i bruk i Nödinge.

Individ- och familjeomsorgen fortsätter fokusera på att stärka barnperspektivet, tydliggöra verksamhetens uppdrag, andra aktörers ansvar, stärka samverkan och gör medvetna satsningar på att lära känna och utveckla evidensbaserade metoder.

Kvinnofridsärenden har haft en hög prioritet i syfte att skapa bättre förutsättningar att möta barn som bevittnat våld och kvinnor som utsätts för våld. Samarbete med Kvinnojouren i Kungälv har stärkts. Arbetet med att starta en krismottagning för män har påbörjats, också det i samverkan med Kungälv. En viktig del i att stärka barnperspektivet är att kvalitetssäkra utredningsarbetet som gäller barn och unga.

Antalet anmälningar som gäller barn och unga fortsätter att öka kraftigt. Den största ökningen gäller fortfarande barn under 12 år.

Kostnaderna för försörjningsstöd har ökat. Det är främst de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna som påverkat att

kostnaderna ökat. Fler har längre bidragsperioder och fler blir kvar i systemet då de är långt från arbetsmarknaden.

Under de senaste åren har det successivt skett en förstärkning av hemmaplansinsatserna inom individ- och familjeomsorgen. Detta bedöms ha bidragit till att kostnaderna för institutionsplaceringar har minskat med 7,8 Mkr eller nästan 30% 2007 jämfört med 2006.

Inom ramen för kompetensstegen och de särskilda statliga utvecklingsmedlen riktade till äldreomsorgen har personalen fått utbildning inom många olika områden bl a metoder för processkartläggningar, ökad kunskap kring nutritionsfrågor och arbetet med att utveckla den sociala dokumentationen. Inom Individ- och familjeomsorgen har personal utbildats i utredningsmetodiken BBIC (Barns behov i centrum).

Personalen inom funktionshinderområdet har fått individuellt riktade fortbildningsinsatser utifrån den kartläggning av behoven som framkommit i medarbetarsamtalen.

Ekonomisk analys

Vård- och omsorgsnämnden har 2007 haft en nettobudget på 338,0 Mkr. Årets resultat är ett underskott på 4,4 Mkr. Nämndverksamheten har ett underskott på 3,4 Mkr och det bundna kontona för institutionsvård går med ett underskott på 1,0 Mkr.

Äldreomsorgen har ett underskott på 2,8 Mkr. Underskottet beror framför allt på att behovet av insatser inom hemtjänst och boendestöd ökat kraftigt under året. Dessutom bidrog anpassningen till den nya arbetstidslagen till ökade kostnader i början på året.

Funktionshinderenheten har ett överskott på knappt 0,7 Mkr. Kostnaderna på boendena och inom personlig assistans har underskott men balanseras på ett positivt sätt av ökade retroaktiva intäkter från Försäkringskassan.

Totalt visar individ- och familjeomsorgen ett underskott på 2,6 Mkr inklusive flyktmottagandet och det bundna kontot. Underskottet på det bundna kontot är 1,0 Mkr och individ- och familjeomsorgens övriga verksamheter gör ett underskott på 1,6 Mkr.

Försörjningsstödet och köpta boenden för vuxna är de verksamheter som har störst avvikelser gentemot budget.

Nämnd och administration har ett överskott på 0,3 Mkr.

Verksamhetsmått

Efterfrågan på boendeplatser inom äldreomsorgen har ökat något jämfört med 2006. Det är framför allt på somatiksidan som trycket varit hårt medan det funnits lediga platser på demensboendena.

Verksamhetsmått

	2006	2007	Budget
Äldreomsorg			
Särskilt boende (antal platser)			
- demensinriktn	95	95	97
- somatisk inriktn	69	70	70
Ej verkställda beslut	7	5	0
Korttidsplatser	25	24	25
<i>Hemtjänst (beviljad tid plus kringtid i timmar)</i>	144 028	177 339	143 000
Personer över 65 år	349	333	324
Personer under 65 år	78	49	49
Utskrivningsklara patienter	78 dgr	91 dgr	70
Funktionshinder			
Bostad med särskild service			
-antal platser	52	57	57
Boende psykiskt funktionshindrade	7	10	7
Daglig verksamhet funktionshindrade	62	74	74
Dagverksamhet psyk. funktionshindr.	17	17	17
Utskrivningklara pat.	0 dgr	0 dgr	0 dgr
Korttidsvistelse dygn/år	1 903	2 020	2 000
Personlig assistans (enL LSS)	8 pers	10 pers	7 pers
Personlig assistans (enL LASS)	20 pers	25 pers	20 pers
Personlig assistans (enL SoL)	1 pers	1 pers	1 pers
Individ- och familjeomsorg			
Hushåll med för- sörjningsstöd	438	441	440
<i>Barn och ungdom</i>			
- köpta årsplatser inst.	18	13	11
- köpt öppenvård, årspl.		8	9
- egen inst. årsplatser	6	4	6
- antal kontaktfamiljer	-	26	25
<i>Missbruksvård för vuxna</i>			
- köpta årsplatser inst.	7	8	5
- köpt boende, årspl.	11	15	6
<i>Familjerätt, familjerådgivning</i>			
- familjehem	39 st	30 st	32 st
- samtal familjerådg.	260	283	250

Hemtjänsttimmarerna har ökat kraftigt under året från 144 000 timmar till 177 300 timmar. Det har varit både en generell ökning och några enskilda ärenden med omfattande behov som föranlett ökningen.

Kostnaderna för utskrivningsklara patienter, både inom äldre- och funktionshinderområdet, har genom god planering och utnyttjande av platserna på korttidsboendet kunnat hållas på en fortsatt låg nivå.

Inom området personlig assistans har det tillkommit 8 nya ärenden under året vilket är en utökning med drygt 25%.

2007 köptes cirka 13 årsplatser på HVB-hem, institution och familjehem som drivs som HVB. Det innebär två fler än budgeterade elva årsplaceringar men ändå en avsevärd sänkning jämfört med 2006.

För de vuxna har placeringarna på institution varit åtta stycken jämfört med budgeterade fem. Det har dessutom köpts flera platser på boenden, 15 stycken jämfört med budgeterade sex stycken.

Investeringar

Nämndens budget för investeringar har uppgått till 5,1 Mkr varav 2,1 Mkr är kostnader för leasingbilar. Under året har 3,3 Mkr förbrukats. Överflyttning av 1,3 Mkr har begärts till 2008. Anledningen till att alla medel inte ianspråktagits är att det nya boendet för funktionshindrade startade sent under året och leverantören av ny programvara för uppgradering av förvaltningens verksamhetssystem inte kunnat hålla planerad tidplan.

Personal

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 25 personer jämfört med 2006. Utökningen beror på att det startats ett nytt boende för funktionshindrade under året, att Flexpoolen ökat antalet tillsvidareanställningar och utökningar inom hemtjänsten och personlig assistansområdet.

Under 2007 har den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökat med 0,6 procentenheter och är nu 90,3% för all tillsvidareanställd personal. Kvinnornas sysselsättningsgrad är 90,0% och männens 95,0%. Antalet heltidsanställda kvinnor har ökat från 350 till 364 och för männen har ökningen gått från 37 till 39. Antalet deltidsanställningar har också ökat bland kvinnorna – från 253 till 263, medan det för männen skett en liten minskning – från 11 till 10.

Trots ökningen av sysselsättningsgraden och att det anställts fler tillsvidareanställda har ändå antalet timanställda ökat. Det beror på att behovet av insatser i några omfattande ärenden bedömts vara av tillfällig karaktär, varför tillsvidareanställningar inte varit aktuella.

Den genomsnittliga åldern på de anställda har sänkts med 0,6 procentenheter och ligger nu på 44,3 år.

När det gäller sjukfrånvaron har den sänkts med en procentenhet bland tillsvidareanställd personal. Det innebär att den nu ligger på 10%.

Personalomsättningen är fortfarande låg. 24 personer lämnade förvaltningen för att gå till extern arbetsgivare och 18 personer slutade genom pensionsavgång. Fortfarande är antalet externa rekryteringar lågt. Av det totala rekryte-

ringsbehovet på 67 personer har 13 rekryterats externt och 54 kommuninternt varav 10 stycken genom så kallad 3-5 anställning.

Framtid

Analys av framtida boendestrukturer och behov av övriga vårdinsatser inom äldre- och funktionshinderområdet utgör grunden för kommande ekonomiska planering och verksamhetsutveckling. För att underlätta äldre och funktionshindrades dagliga liv och tillgodose deras behov av att leva normalt krävs att ökad vikt läggs vid planeringen av samhället i stort och särskilt av bostads- och fritidsområden. Målet för kommunens omsorg om äldre och funktionshindrade är att ge dessa personer möjlighet att leva ett normalt och självständigt liv. Det innebär att de så långt det är möjligt skall kunna bo kvar i den egna bostaden. Därför är det viktigt att vid utbyggnaden av bostadsbeståndet och vid renovering av befintliga bostäder beakta att bostäderna får en bra tillgänglighet. Bostäder där äldre kan bo kvar längre behövs i olika upplåtelseformer. Det är viktigt att vård- och omsorgsförvaltningen har en bra framförhållning när det gäller planering av särskilda boendeformer för de äldre och funktionshindrade.

Vård- och omsorgssektorn står inför stora förändringar och utmaningar i framtiden. Till dessa hör en åldrande befolkning, medicinsk och teknisk utveckling samt ökande och mer individuella förväntningar. Detta ställer högre krav på ett effektivt resursutnyttjande, en hög professionalitet bland de anställda och en förändrad baskompetens.

Samverkan mellan olika verksamheter inom förvaltningen, med andra förvaltningar och huvudmän måste också utvecklas för att på bästa sätt kunna möta kommuninvånarnas behov.

På senare tid har informationsteknologins betydelse ökat stadigt inom vård och omsorg inte minst när det gäller nya krav på kommunikation och samordning mellan till exempel landsting och kommuner. Teknikutvecklingen lär inte stanna av och informationsteknologin kommer att förenkla och effektivisera fler administrativa rutiner och kommer att öka rörelsefriheten och tillgängligheten för medarbetare, brukare och deras anhöriga. En ökad datoranvändning i verksamheten kräver fler datorarbetsplatser och omfattande utbildningsinsatser. IT-utvecklingsarbetet bör integreras i verksamheternas övriga verksamhetsutveckling för att bli framgångsrikt.

Vård- och omsorgsförvaltningens omvärldsrelationer på regional, nationell och internationell nivå skall baseras på värdet av att lära av andra och se möjligheter till effektiviseringar och alternativa lösningar. Utvecklingsarbete kan med fördel ske i samarbete med organisationer i våra vänorter eller i andra städer i Europa.

Arbetet med att sänka sjuktalen i organisationen skall fortsätta och utvecklas ytterligare under perioden 2008 - 2010. Detta innebär fokus på hälsobefrämjande arbete. I en organisation med god arbetsmiljö och arbetsvillkor som präglas av jämställdhet och mångfald, ett modernt och kreativt ledarskap där alla medarbetare blir synliga och kommer till tals, där kommer också ohälsotalet att sjunka.

Ekonomisk översikt				Vård- och omsorgsnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2006			Bokslut 2007		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Äldreomsorg	191 316	38 340	152 976	205 779	44 681	161 098
Funktionshinder	108 185	28 117	80 068	122 541	34 955	87 586
Individ- och familjeomsorg	71 428	8 947	62 481	77 012	9 330	67 682
Institutionsplaceringar	27 490	727	26 763	19 797	836	18 961
Nämnd och administration	7 735	73	7 662	7 737	663	7 074
Summa	406 154	76 204	329 950	432 866	90 465	342 401
Kommunbidrag			333 387			338 034
Resultat			3 437			-4 367

Utbildnings- och kulturnämnden

Nämndens uppdrag är att erbjuda ungdomar och vuxna utbildning av god kvalitet. Nämnden skall också erbjuda medborgarna ett brett utbud av kulturverksamheter samt ansvara för kommunens turistinformation. Nämnden har ansvar för gymnasieutbildning, kommunal vuxenutbildning, särskoleverksamhet för gymnasieelever och vuxna, svenska för invandrare samt kulturverksamhet med bibliotek, musikskola, museer, konst, kulturminnesvård och arrangemang, samt turism. Nämnden ansvarar också för fastighetsservice, vaktmästeri, städ och teknisk support till förvaltningens verksamheter.

Ordförande:
Monica Samuelsson (s)
Förvaltningschef:
Carina Abréu
Antal anställda: 184
Årets resultat: -7,8 Mkr
Nettokostnad: 168,1 Mkr

Årets verksamhet

Ale gymnasium genomgår ett viktigt förändringsarbete för att möta konkurrenssituationen i regionen, ny gymnasieform samt minskande elevkullar. Detta arbete, som påverkar både organisation och programutbud, har ägnats mycken tid under 2007 och kommer att intensifieras under 2008.

Under året har också en anpassning och förändring inom Lärcentrum Komvuxs verksamheten skett föranlett av ändrade ekonomiska förutsättningar. Detta har lett till en övertalighet som åtgärdas genom delvis överflyttning av personal till gymnasieskolan och en omfattande omställningsprocess som fortsätter under 2008.

Serviceavdelningen, vilken haft till uppgift att svara för fastighetsservice, vaktmästeri, städ samt teknisk support för Utbildnings- och kulturnämndens lokaler, samt elevrestaurang och caféverksamhet, har under året styrts mot ett positivt ekonomiskt resultat. Uthyrningsverksamhet har bedrivits vid Ale gymnasium samt Surte kulturhus och riktats till föreningslivet, organisationer, studieförbund, företag och allmänhet inom främst Ale kommun. Avdelningen har också medverkat och planerat olika grader av lokalförändringar, ombyggnader, arbetsmiljöåtgärder och evenemang. Serviceavdelningen har också under året fortsatt arbetet med både energibesparande åtgärder och förebyggande säkerhetsarbete. Serviceavdelningen har handhaft bidrag till olika delar av föreningslivet i Ale kommun.

Olika marknadsföringsaktiviteter har gjorts i samarbete och samverkan med kommunen och regionens övriga aktörer inom turismen.

Allmänskulturen har bidragit till att ett brett, mångsidigt och högklassigt kulturutbud, spritt över hela kommunen har erbjudits. Detta har skett i nära samverkan med föreningar, studieförbund och andra aktörer inom kulturområdet. Inom grundskolan har alla elever getts möjlighet till minst en kulturupplevelse per läsår i enlighet med det barn- och ungdomskulturprogram som utarbetats gemensamt av utbildnings- och kulturförvaltningen och barn- och ungdomsförvaltningen.

Musikskolan har under året ökat elevantalet med drygt 10% som ett resultat av övergången mot större andel grupp-baserad undervisning. Samtidigt har musikskolans kö i stort sett eliminerats.

Museiverksamheten har under året bedrivit en aktiv utställnings- och programverksamhet på respektive ort. Därigenom har museerna bidragit till ökad förståelse för sambanden mellan lokalt och globalt.

Bibliotekens medieutbud har riktats till alla åldersgrup-

per och alla studienivåer från grundskola till högskola. Ett nytt samarbete med kommuner i regionen om inköp och fjärrlån som påbörjats 2007 har varit lyckat och framför allt inneburit en tillgång för vuxenstudierande. Skolbiblioteksverksamheten har verkat som ett stöd för lärare, elever och studerande på alla nivåer. I uppdraget ingår lässtimulerande insatser för alla åldersgrupper. För grupper med läs- och skrivhandikapp har biblioteken erbjudit medier anpassade till individens funktionshinder. Individer med annat modersmål än svenska har givits möjlighet att läsa böcker och tidningar på olika språk.

Ekonomisk analys

Utbildnings- och kulturförvaltningen har under ett antal år gått med underskott i förhållande till kommunbidraget. Årets ekonomiska resultat speglar det stora omställnings- och anpassningsarbete som pågår. Under 2007 uppstod också omstruktureringskostnader som består av ekonomiska beslut i enskilda individärenden. Dessa beslut har konsekvenser som sträcker sig över flera budgetår men själva kostnaden belastar beslutsåret. Under 2007 har orsakerna till nämndens underskott gentemot budget åtgärdats i form av ett ändrat budgetarbete för 2008. Dock kvarstår en alltför stor verksamhet inom samtliga områden. Budgeten 2008 innehåller en buffert för förändringar i de interkommunala ersättningarna. De förändringar som kan förutses skall mötas med en omedelbar anpassning innan en obalans uppstår.

Verksamhetsmätt

Ale gymnasium nådde under höstterminen 2007 upp till 877 elever varav 627 var från Ale kommun. Fler elever än vad som beräknats för 2007 studerade på andra gymnasieskolor utanför kommunen. Detta ledde till ökade kostnader inom de interkommunala ersättningarna.

Lärcentrum Komvux har nått 830 elever med någon form av utbildning.

Utlåningen av böcker på huvudbiblioteket under 2007 var 96 553 och hos filialerna 109 523, en mindre ökning i förhållande till 2006. Antalet besökare på huvudbiblioteket och andelen aktiva låntagare i Ale kommun har sjunkit något.

Musikskolans elevantal har ökat till följd av ökad gruppundervisning under hösten 2007.

Antalet besökare på de av allmänskulturen genomförda arrangemangen samt Glasbruksmuseet är något lägre än tidigare. Repslagarmuseet har i stort sett oförändrade besöksstal.

Verksamhetsmätt

	2006	2007	Budget
Gymnasieelever, antal			
Ale gymnasium, tot \ominus	929	903	950
- fr annan kommun	287	268	295
- fr Ale	642	635	655
- fr Ale i annan skola	646	717	686
- elever fr Ale tot.	1 287	1 352	1 341
Kommunal vuxenutbildning			
Elever, vt och ht	1 082	830	950
Bibliotek			
<i>Utlåning</i>			
- huvudbiblioteket	96 758	96 553	100 000
- filialbibliotek	102 998	109 523	110 000
Totalt	199 756	206 076	210 000
Besök huvudbibl.	140 000	127 400	160 000
Aktiva låntagare	8 219	8 170	8 450
Allmänskultur			
Elever i musikskola	487	529	550
Genomförda kulturevenemang	93	107	100
Publik vid scenfram- trädanden	10 340	7 613	10 000
Museer			
<i>Besök</i>			
- Glasbruksmuseet	10 635	9 069	10 000
- Repslagarmuseet	9 081	9 268	10 000

\ominus =genomsnitt vt/ht

Investeringar

Investeringarna har under året följt planeringen och hållits inom den tilldelade budgeten.

Personal

Nämnden möter ofta krav på förändringar i sina verksamheter. Detta är ett skäl till att all personal har erbjudits kompetensutveckling under året. Allt fler medarbetare deltar också i nätverk inom GR och VGR, dessa nätverk innebär en kompetensutveckling för vissa specifika arbetsområden.

Nämndens ekonomiska omställnings- och anpassningsarbete har varit tungt inom vissa personalområden under året. Ekonomiska förutsättningar, uppföljningssystem och styrning har gjorts mer kända och därmed har acceptansen ökat bland medarbetarna. Ansvariga chefer har i sin medarbetardialog beretts möjlighet att bjuda in till en större delaktighet i förändringsarbetet.

Utvecklingen av sjuktalen mot fler långtidssjukskrivningar har bromsats upp. Nämnden fortsätter sitt arbete med att minska sjuktalen genom att uppmärksamma medarbetarnas hälsotillstånd via medarbetarsamtal och medarbetarenkäter. Medarbetare som är långtidssjukskrivna erbjuds en lämplig dialog för att underlätta återgång.

Nämnden utför ett regelbundet och tydligt arbetsmiljöarbete i syfte att förebygga ohälsa och att tidigt upptäcka och åtgärda risker i arbetsmiljön.

Alla chefer och medarbetare har fått kompetensutveckling i ledarskapets värdegrund. Honnørsorden i värdegrunden ligger till grund för all dialog med medarbetarna.

Förvaltningen hade under 2007 en övertalighetsproblematik att hantera. Detta pågår också under 2008. I detta sammanhang läggs stor vikt vid att individen skall känna trygghet i en respektfull dialog och i att lagar och regler följs till fördel för individen.

Under 2007 hade nämnden 178,3 årsarbetare varav 5 plusjobbare vilket innebär en minskning med 5,7 årsarbetare jämfört med föregående år.

Framtid

En satsning på att i högre grad förändra och utveckla undervisningen i Musikskolan mot gruppverksamhet i syfte att öka antalet elever per undervisningstimme har inletts. Möjligheter att tillföra flera kultur- och konstformer skall undersökas genom utvecklandet av en Kulturskola.

Verksamheterna inom utbildning och kultur befinner sig i ständig utveckling och förändring. Utifrån inriktningar och mål från Strategisk plan 2008-2010 samt kommunbidraget 2008-2010 gör nämnden följande prioriteringar.

- Förändring av program och programinriktningar inom gymnasieskolan.
- Ledningsstrukturen inom gymnasieskolan skall följas upp.
- Fortsätta utvecklingen av uppföljningsarbete och resultatanalys – ekonomistyrning inom samtliga verksamheter.
- I högre grad utveckla verksamheterna efter Alebornas och omvärldens efterfrågan på service och utbud.
- Anpassning och förändring av service och utbud inom Lärcentrum Komvux.
- Satsning på kompetensutveckling och ledarutveckling för verksamhetscheferna.
- Öka internationaliseringen genom partnerskap i EU-finansierade utvecklingsprojekt.
- Öka möjligheterna till mobilitet och utbyte med kollegor, studerande och partners i Europa.

- Arbetsmiljöåtgärder inom samtliga verksamheter, som bygger på flexibilitet i ett kortsiktigt perspektiv och prioriteringar i ett längre perspektiv.
- Fortsatt arbete med översyn av kostnader, tillgång och behov av lokaler och hyreskontrakt.
- Motverka antalet långtidssjukskrivningar.
- Utveckla Musikskolan till en stark och attraktiv Kulturskola.
- Kulturverksamheterna skall samlokaliseras där det bedöms som möjligt.
- Utveckla intern kontroll, synpunktshandtering och service-deklarationer i alla verksamheter, i enlighet med den framtagna modellen – förbättringshjulet.

Ekonomisk översikt				Utbildnings- och kulturnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2006			Bokslut 2007		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Gymnasieskola	138 264	27 808	110 456	145 388	26 272	119 116
Lärcentrum komvux	21 245	6 965	14 280	16 310	2 941	13 369
Kulturverksamhet	21 212	2 509	18 703	21 150	2 567	18 583
Övrig verksamhet	9 961	1 816	8 145	9 678	2 042	7 636
Administration	6 037	653	5 384	5 464	449	5 015
Oförutsett	1 165		1 165	4 595	202	4 393
Summa	197 884	39 751	158 133	202 585	34 473	168 112
Kommunbidrag			150 985			160 303
Resultat			-7 148			-7 809

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan, med det övergripande ansvaret för kommunens och dess företags utveckling och kommunens ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt ansvarar för samordningen inom koncernen. Kommunstyrelsen har uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet.

Ordförande: Jarl Karlsson (s) Förvaltningschef: Stig Fredriksson Antal anställda: 81 Årets resultat: 10,2 Mkr Nettokostnad: 82,3 Mkr
--

Årets verksamhet

En ny strategisk plan med en tydlig vision 2020 och en ny struktur med två generella perspektiv, fem byggstenar och två verksamhetsperspektiv har arbetats fram och antogs i september av kommunfullmäktige. Den kommunövergripande översiktsplanen Ale ÖP 07 har färdigställts och antagits av kommunfullmäktige. Ett förslag till bostadsförsörjningsprogram har tagits fram för beslut under våren 2008. Förslaget utgångspunkt är det nya målet om en genomsnittlig befolkningstillväxt på 2 procent per år som finns i strategisk plan. Arbetet med utbyggnaden av E45 och NorgeVänerbanan genom Ale kommun har inletts med etappen Nödinge-Nol. En utredning (K2020 lokal) om den lokala kollektivtrafikens framtida funktion har genomförts som grund för den fortsatta planeringen. För att bevara och informera allmänheten om Ale kommuns rika naturliv har en naturvårdsplan utarbetats och antagits. Det har även startat en arbetsgrupp med syftet att studera tillgängligheten och användningen av Göta älvs strandområde. Arbetet med saneringen av kommunens förorenade områden har inletts med omfattande utredningar och medel har beviljats av staten för att inleda saneringar.

Antalet företag i Ale kommun har ökat med 5,7 procent. För att främja företagsamheten i Ale kommunen finns i Ale ÖP 07 totalt ca 70 hektar ny verksamhetsmark. Arbetet med planläggning av nya verksamhetsområden har inletts och även markägardiskussioner för vissa områden. Avtal har träffats och planläggningen har inletts för utbyggnad av Svenstorps handelsområde i norra Älvängen. Arbetet med en strukturstudie för Älvängens centrum har pågått i nära dialog med olika intressenter.

Arbetslösheten har det senaste året minskat från 4,2 procent till 3,2 procent. 601 personer har deltagit inom Arbetsmarknadsenhetens aktiviteter. Av dessa har 100 personer börjat att arbeta och 216 personer (195 var feriearbetande-ungdomar) har börjat eller fortsatt att studera.

Arbetet med att skapa förutsättningar för kommunen att ta emot elektroniska fakturor direkt från kommunens leverantörer har färdigställts. Arbetet med att utveckla en tvåårsbudget för åren 2009-2010 har påbörjats.

Det långsiktiga arbetet med demokratiutvecklingen har fortsatt. Delar i detta arbete har bland annat varit att starten för ett nytt merborgarkontor, att arrangera ortsutvecklingsmöten och arbetet med ungdomsfullmäktige. Hösten 2007 genomfördes för första gången en medborgarundersökning för att mäta Alebornas syn på kommunens som bostadsort men även synen på kommunens olika tjänster. Under året

har en ny e-tjänst "Barnomsorgsansökan" införts. Det har även införts en säkerhetsplattform som innebär att kommuninvånarna kan komma åt kommande e-tjänster via ett e-ID.

Trots ett omfattande arbete med förebyggande insatser som trygghetsvandringar, föräldravandringar samt start av grannsamverkan har antalet anmälda brott, enligt brottstatistik från polisen, ökat. Arbetet med att minska ungdomars alkohol- och drogkonsumtion pågår ständigt i kommunens verksamheter, framförallt genom "VAKNA - Tillsammans mot droger!". Inom FRISKA TAG har man fortsatt att bedriva ett offensivt arbete för att nå ut till kommunens invånare med hälsofrämjande dialoger, information och aktiviteter.

Ale Vikingagård har tagit det nya entréhuset samt café/butik i bruk. Samtidigt har det planerats för byggstart av en hövdingahall under 2008. Vikingagården har dessutom kunat erbjuda guidning, gillen, gästabad, vikingatida marknad, skolverksamhet samt teatersällskapet Åskas prövning.

Tillsammans med Vänersborg, Trollhättan och Lilla Edet har Ale kommun påbörjat arbetet med att bilda ett Leader+ område. Under året har flera projekt genomförts i samverkan med Ales vänorter Kaufungen och Bertinoro.

Kommunens virtuella lärplattform Aleporten har utvecklats, vilket innebär att fler föräldrar kan logga in och följa sitt barns skolarbete via Internet. Datasalar har ersatts med bärbara datorer och trådlösa nätverk. Ytterligare fem telestationer i glesbyggd har anpassats för DSL-tjänster. Utbyggnaden har gjorts med statliga stödpengar för IT-infrastruktur i eftersatta områden.

Kommunledningen har under året flyttat till lokaler i Nödinge och därmed frigjort lokaler i kommunhuset för behov hos miljö- och byggförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Ekonomisk analys

Verksamheterna under kommunstyrelsen exkl specialdestinerade anslag redovisar för år 2007 ett resultat om 5,5 Mkr. Det positiva resultatet förklaras dels av centrala reserver för löneavtal, facklig tid mm och dels av vakanser och allmän återhållsamhet på kostnadssidan med anledning av att kommunens ekonomiska situation under året har varit ansträngd. Arbetsmarknadsenheten redovisar ett negativt resultat om totalt -0,7 Mkr. Det negativa resultatet kan förklaras av de förändringar som under året har genomförts inom arbetsmarknadspolitiken. Dessa förändringar har medfört att Arbetsmarknadsenheten erhållit mindre ersättningar än bud-

geterat. Förtroendemannaverksamheten redovisar ett resultat om -0,3 Mkr. som till viss del är en följd av ökade aktiviteter såsom sammanträden, konferenser och kurser. Vikingagården redovisar ett mindre underskott som beror framförallt på färre beställningar under hösten/vintern 2007.

Medlen för särskilda insatser har fått utgöra en buffert för de ekonomiska problem som aviserats från nämnderna och har därför i stort sett inte ianspråktagits.

Med undantag av att avsätta medel för arbetsmiljön ej helt förbrukats, 0,3 Mkr redovisar övriga specialdestinerade anslag i år underskott:

- BanaVäg i Väst projektet redovisar ett resultat om -0,8 Mkr. Resultatet förklaras av att stora kostnader i samband med väg- och järnvägsbygget uppstått tidigare än planerat.
- Kollektivtrafiken redovisar ett negativt resultat om -1,8 Mkr. Resultatet beror uteslutande på att ägaresättningen till Västtrafik höjts 2,4 Mkr. Den anropsstyrda trafiken (färdtjänsten) redovisar ett negativt resultat om -0,5 Mkr. framför allt beroende på en ökad mängd arbetsresor.
- Förorenad mark redovisar ett negativt resultat om -0,4 Mkr. Resultatet förklaras av att kommunen har debiterat "projektet" för den nerlagda arbetskostnaden.

De 22,9 Mkr som avsattes i budgeten för att möta framtida pensionskostnader har, enligt gängse redovisningsnormer, resultatförts.

Verksamhetsmått

Genom det extra tilläggsanslaget ifrån särskilda insatser om 0,1 Mkr har verksamheten för feriarbetande ungdomar kunnat erbjuda fler feriarbeten än vad som ursprungligen var budgeterat. Under det gångna året har det skett förändringar inom arbetsmarknadspolitiken. Dessa förändringar har bland annat inneburit att färre personer har blivit hänvisade till Arbetsmarknadsenheten. Därav avviker vissa verksamhetsmått från de budgeterade värdena. Antalet plusjobbansställda i kommunen uppgick vid årets slut till 44 personer. Vikingagården har haft 7 900 besökare. Västtrafik räknar med att under 2007 har Aleborna gjort 112 resor/invänanare med kollektivtrafiken. Färdtjänsten har nyttjats för drygt 21 400 resor under året.

Investeringar

Av totalt anslaget investeringsmedel om knappt 6 Mkr för 2007 är drygt 5,6 Mkr förbrukade vid årets slut. Arbetsmarknadsenheten har inhandlat en minibuss, personalavdelningen har påbörjat investeringen om en ny webbapplikation för lönesystemet och ekonomiavdelningen har infört möjligheten att ta emot elektroniska fakturor direkt ifrån leverantörerna. IT-avdelningen har fortsatt utbyggnaden av kommunens tele- och datanät samt ökat möjligheten att lagra större mängder data. Man har även fortsatt investera i tunna klienter samt multimedia projekt. Vikingagården har gått vidare i byggandet av en vikingaby, bland annat har projekteringen av hövdingahallen avslutats. Avsätta medel till diverse reinvesteringar inom kommunstyrelsens förvaltning samt avsätta medel till utrustning till sammanträdesrum har använts för att iordningställa det nya medborgarkontoret och kommunledningens lokaler i Nödinge.

Verksamhetsmått

	2006	2007	Budget
Arbetsmarknadspolitiska program			
(antal platser per månad \ominus)			
Jobb och utvecklingsgaranti **		16	125
Aktivitetsgaranti	75	66	95
Arbetsträning	45	47	40
Lönebidrag t. fören.	31	32	30
Feriearbete < 3 v.	210	195	180
Museer			
(antal besökare)			
Vikingagården*	8 600	7 900	8 700
Kollektivtrafik			
Resor per invånare \ominus		112	85
Färdtjänst			
Resor totalt	19 969	21 422	23 600
\ominus = genomsnitt			
*Besökare på Vikingagården under icke bemannad tid är inte inräknat = kvällar och helger			
**Ny åtgärd från och med 1/7-07			

Personal

Vid utgången av 2007 hade kommunstyrelsens förvaltning 81 tillsvidareanställda, vilket är en ökning med tre personer jämfört med 2006. Förvaltningen hade vid årsskiftet 16 tidsbegränsat anställda. Detta är 11 personer färre än vid förra årsskiftet. Antalet årsarbetare (arbetad tid) totalt under 2007 uppgår till 98,8 årsarbetare. Detta är en ökning med 3,1 årsarbetare jämfört med 2006. Ökningen sammanhänger med personalökningen ovan samt med en minskad sjukfrånvaro. Genomsnittsåldern för förvaltningens månadsanställda var vid årsskiftet 48 år, vilket är något högre än i kommunen totalt, där den genomsnittliga åldern är 45,5 år. Endast 7 av de anställda var under 30 år. Sjukfrånvaron för helåret 2007 uppgick till 3,3 procent för förvaltningens tillsvidareanställda, motsvarande nivå var föregående år 7,3 procent. Målet om att sänka sjukfrånvaron under 2007 med två procent har därmed blivit uppnått.

Framtid

Den nya strategiska planen innebär en tydlig satsning på tillväxt och utveckling. Samtidigt innebär den även tydliga ambitionshöjningar för verksamheterna och därmed ökande krav på den kommunala organisationen på många olika sätt. Kommunstyrelsen har en nyckelroll i att driva utveckling i samspel med det omgivande samhället både lokalt och regionalt. Kommunstyrelsen har också en nyckelroll i att driva på, följa upp och stödja utvecklingsarbetet i nämnder och förvaltningar.

Under 2007 påbörjades utbyggnaden av väg och järnväg och kommunen antog den nya översiktsplanen mm. Grun-

den är därmed lagd för fortsatt arbete med fokus på tillväxt och den strategiska planen är tydlig när det gäller kommunens roll som initiativtagare och pådrivare i planerings- och utvecklingsprocesser. Uppdraget kan formuleras som att driva tillväxt utan att det uppstår växtvärk. Under 2008 kommer det första bostadsförsörjningsprogrammet att antas som ett av flera viktiga styrdokument som anger hur kommunen vill arbeta för tillväxt. Även strukturstudier för Älvängen och Nödinge som färdigställs under 2008 och ett stort antal formella planer formulerar förutsättningar och utgångspunkter. En mycket aktiv dialog och samspel med bostadsmarknadens aktörer och en ny och mera aktiv markpolitik är sedan en förutsättning för att planerna ska bli verklighet.

Ale går under 2008 in i en ny form av budgetprocess där uppdraget är att ta fram en tvåårsbudget för 2009-2010. Den strategiska planen ligger som utgångspunkt vilket innebär att ett tydligt fokus nu kan läggas på att utveckla modeller för resursfördelning, tydligare målformuleringar och utveckling av uppföljningen. Helhetssyn och samverkan över nämnds- och förvaltningsgränser, ökad fokusering på att utveckla effektiviteten och fortsatt utveckling av kommunens arbetsgivarroll är strategiska områden. Fortsatt arbete för att sänka sjukskrivningar, förebyggande insatser, ledarutveckling, medarbetarskap och personalförsörjning är särskilt viktiga områden inom personalpolitiken. Under 2008 kommer arbetet med systematisk verksamhetsutveckling med kontinuerliga förbättringar in i en ny fas. Ett gemensamt ramverk kommer att lanseras och ett långsiktigt arbete inleds utifrån en handlingsplan för verksamhetsutveckling fastställd av kommunstyrelsen.

Samhällsförändringarna med bland annat ny statlig politik inom ett antal områden, nya krav från invånarna, Ales

tillväxt mm ställer stora krav på nytänkande och omställningsförmåga i organisationen. Den strategiska planen lyfter tydligt fram kraven på en flexibel och lyhörd organisation. Detta betyder krav på bra omvärldsanalyser, snabba och effektiva processer, tydliga målformuleringar och prioriteringar och en engagerad organisation med stor frihet att söka olika vägar att nå målen. Samtidigt måste kommunstyrelsen utveckla sin roll att vara det ledande politiska förvaltningsorganet och därmed driva utveckling parallellt med uppföljningar, utvärderingar och styrning av organisationen.

I den strategiska planen finns ett flertal uppdrag, bland annat översyn av de kommunala bolagen, som ska ses som delar av en sammanhållen utvecklingsstrategi. Ett annat område som måste prioriteras är information, dialog och service till invånare och brukare. Medborgarkrav på nya e-tjänster, utveckling av medborgarkontoret, satsning på hemsidan men också fortsatt utveckling av demokratin genom användning av nya metoder och kontaktvägar är prioriterade områden. Begreppet hållbar utveckling utifrån de tre dimensionerna ekologi, ekonomi och social dimension måste i enlighet med strategisk plan vara vägledande för allt arbete och alla utvecklingsprocesser i Ale kommun och att implementera detta i hela organisationen är ett stort, långsiktigt och viktigt arbete. Visionens tre grundord nära, nytänkande och naturligt är ramverket för alla aktiviteter. Kommunstyrelsen har ett viktigt uppdrag att både göra visionen känd och att följa upp hur och i vilken takt alla verksamheter i kommunen bidrar till att Ale klarar den utmaning som i strategiska planen formulerats på följande sätt: "Ales utmaning är att verka i en ny tid utan att tappa den egna identiteten eller de kvaliteter i form av småskalighet, närhet och natur som är Ales styrkor idag."

Ekonomisk översikt				Kommunstyrelsen		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2006			Bokslut 2007		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Kommunledningsadministr.	59 569	22 406	37 163	76 660	28 220	48 440
Arbetsmarknadsenheten	22 427	18 038	4 389	24 485	17 493	6 992
Förtroendemannaverksamh.	5 860	146	5 714	6 298	171	6 127
Vikingagården	2 830	1 352	1 478	3 554	1 391	2 163
Övrig verksamhet	7 177	3 325	3 852	3 971		3 971
Summa	97 863	45 267	52 596	114 968	47 275	67 693
Kommunbidrag	-	-	55 202			73 148
Resultat	-		2 606			5 455
Specialdestinerade anslag						
Arbetsmiljöinsatser	999	-	999	693	12	681
Väg- och järnvägsutbyggnad	1 181	-	1 181	2 019	46	1 973
Särskilda insatser	1 594	-	1 594	128	-	128
Förorenad mark				3 148	1 736	1 412
Kollektivtrafik	1 974	235	1 739	5 520		5 520
Färdtjänst	4 016	93	3 923	5 004	119	4 885
Summa totalt	107 627	45 595	62 032	131 480	49 188	82 292
Totalt kommunbidrag			75 882			92 448
Resultat totalt			13 850			10 156

Tekniska nämnden

Nämnden är ansvarig för kommunens totala gatu/park-verksamhet, markskötsel, skogsförvaltning, räddningstjänst och upphandling. Dessa verksamheter finansieras med skattemedel. Dessutom ingår fastighetsförvaltning- och skötsel, måltidproduktion och bilpool vilka finansieras via interdebitering på brukare. Inom nämndens ansvarsområde finns även affärsverksamhet med VA-teknisk försörjning och avfallshantering. Dessa verksamheter finansieras via avgiftsuttag från anslutna abonnenter.

Ordförande:
Willy Kölborg (s)
Förvaltningschef:
Nils Birgander
Antal anställda: 97
Årets resultat: 0,5 Mkr
Nettokostnad: 35,0 Mkr

Årets verksamhet - måluppfyllelse

Verksamheten i nämndens olika avdelningar och enheter har under året starkt präglats av starten av de första etapperna i BanaVäg i Väst-projektet samt av kommunens starka tillväxttakt. För VA-enheten har BanaVäg i Väst-projektet medfört omfattande insatser för att få till de bästa lösningarna för Ale kommun och för att ställa tillräcka oförutsedda händelser liksom att säkerställa en acceptabel VA-drift. VA-enheten har inte hunnit med utbytet av ledningsnät i den takt som varit önskvärd. Högtrycket på entreprenadmarknaden liksom den höga kostnadsnivån har reducerat utbytestakten.

Renhållningsverksamheten har på grund av befolkningstillväxten fått resursförstärkning under året. Även denna enhet har på grund av BanaVäg i Väst-projektet fått utökad uppdrag genom mottagandet av rena och kontaminerade massor från entreprenadarbetena till Sörmossen.

Parkenheten har under året tillförts en ökad ekonomisk ram genom att internhyran för fastighets- och tomtskötsel höjts. Härigenom har eftersläpande arbeten på kommunens tomter kunnat bearbetas såsom staketarbeten, planteringar, brunnar, belysning mm.

Även fastighetsavdelningen har genom högre internhyra kunnat öka det planerade underhållet. Dock har den heta byggmarknaden motverkat resurstillskottet genom att priserna för arbete och tjänster stigit betydligt mer än normalt.

Två stora byggprojekt har bedrivits under året; Storgårdens nya förskola i Nödinge och utbyggnaden av personal- och hantverkslokaler liksom reception, café och butik vid Vikingaby.

Kostenheten har under året genomlysts via extern konsult. Rapporten visar på möjligheten att bedriva en effektivare verksamhet efter genomförandet av en rad åtgärder. Dessa studeras och planeras för närvarande inför slutliga ställningstaganden.

Upphandlingsenheten har ytterligare närmat sig Göteborgs Upphandlings AB och nyttjar fler av dem träffade ramavtal. Enheten har vidare slutit ramavtal på egna områden samt lett upphandlingen av några enskilt stora konsultinsatser.

Räddningstjänsten har under året fått några av sina fordon utbytta och arbetat med förprojektering av förändringarna för brandstationen i Surte. Enheten har under hösten bearbetat en orimligt stor kostnadsökning och detta arbete kommer att fortsätta in i 2008.

Under året drabbades enheten av ett tragiskt dödsfall då en deltidbrandman avled i sviterna av de skador han ådrog sig vid en ordinarie övning.

Ekonomisk analys

Den skattefinansierade verksamheten redovisar, jämfört med budget, ett överskott på 135 tkr.

Den internfinansierade delen med fastighetsförvaltning och kostenhet redovisar ett överskott på sammanlagt 340 tkr. Av överskottet härrör 234 tkr från fastighetsförvaltningen medan kostenheten visar ett överskott på 180 tkr. Bilpoolen redovisar för 2007 ett underskott på 58 tkr. Nämndens nettokostnad för del av tomställda lokaler uppgår för året till 17 tkr.

Affärsverksamheten, VA och renhållning, visar ett ekonomiskt överskott på 3 149 tkr som balanseras över till kommande år.

VA-verksamhetens överskott är 3 073 tkr. och avfallshandlingens 77 tkr. Överskottet för VA-verksamheten beror nästan uteslutande på intäkter från anslutningsavgifter. Avfallshandlingen har belastats med betydligt högre kostnader än budgeterat för återvinningscentralen. Tack vare utökade intäkter på Sörmossen för massor från väg- och järnvägsprojektet har budgeten ändå kunnat hållas.

Verksamhetsmått

Nyckeltalen för gata/park följer i stort den utveckling som förväntats.

För räddningstjänsten var antalet larm högre än föregående år på grund av fler automatlarm samt fler trafikolyckor. Branden på Rödjans väg i slutet av året var långvarig men för övrigt få långvariga insatser under året. Räddningstjänstkostnaden per invånare och år har ökat kraftigt men förväntas kunna sänkas under 2008 genom fortsatta besparingsåtgärder.

Drifts- och underhållskostnaderna för fastigheter blev lägre än budget beroende på planerad återhållsamhet på grund av höga marknadspriser. Nyckeltalet för energiåtgång har korrigerats för att stämma överens med definitionen. Budgetvärdet för 2007 har beräknats på andra grunder. För kostenheten har antalet tillagade portioner per dag minskat jämfört med 2006. Huvudsaklig orsak till nedgången är att friskolan hämtar mat från annat håll.

Inom VA har mängden spillvatten minskat efter tätning av stora inläckage av dagvatten i Surte och Bohus.

Återvinningsmängden av tidningar, reklam, glas, papper,

Verksamhetsmått

	2006	2007	Budget
Gata och Park			
Driftskostnader gata/park per invånare och år	450 kr	472 kr	492 kr
Kommunal gång- o cykelväg per invånare	0,7 m	0,7 m	0,6 m
Räddningstjänsten			
Insatsstimmar per larm	8,90	9,4	9,3
Utryckningar per dygn	0,8	0,8	0,9
Räddningstjänstkostnad per invånare och år	548 kr	616 kr	539 kr
Fastighet			
Bruksyta per invånare och år (BRA)	5,1 m ³	5,0 m ³	5,1 m ³
Drift- och underhållskostn per m ³ och år	115,8	115 kr	132 kr
Energiåtgång per m ³ och år	165 kwh	157 kwh	177 kwh
Kostenhet			
Pris per port. i skolan	20,90 kr	20,90 kr	20,90 kr
Pris per port. i äldre- vården, kyld mat	40,00 kr	41,00 kr	41,00 kr
Pris per port. i äldre- vården, varm mat	33,25 kr	33,40 kr	33,40 kr
Antal tillagade port. per dag	3 297	3 001	3272
VA			
Renvattenförlost i% av inköpt mängd	18,0	20	18
Spillvatten per ansl. invånare och år	159,8 m ³	146 m ³	168 m ³
Deb. renvatten per ansl. invånare och år	73,9 m ³	74 m ³	75 m ³
Avfallshantering			
Återvinning			
Återvinningsmängd per invånare och år	0,08 kg	0,08 kg	0,09 kg
Avfall till förbränning			
Förbränningsmängd per invånare och år	0,24 kg	0,26 kg	0,26 kg
Kompostering			
Andel hushåll som komposterar	25%	25%	29%
Komprimatorbilarnas genomsnittliga bränsleförbrukning i liter diesel per mil			
	5,1%	5,0%	5,1%

plast och metallförpackningar per invånare och år ligger kvar på föregående års nivå och är därmed lägre än förväntat i budgeten. Avfallsvolymen som går till förbränning följer i stort budget. Andelen hushåll som komposterar är oförändrad från föregående år vilket innebär att den förväntade ökningen uteblev.

Investeringar

För år 2007 hade Tekniska nämnden en total volym på 38,0 Mkr. Utfallet för året är 47,3 Mkr som en följd av tidigare-lagda investeringsutgifter på 17,8 Mkr för skol- och förskole-verksamheten samt Vikingagården/AME vilka är de största investeringsprojekten som handlagts av fastighetsavdelning-
en under året.

Totalt önskar Tekniska nämnden att investeringsmedel avseende ej färdigställda och ännu ej påbörjade arbeten för 8,3 Mkr skall överföras till nästa år. De största beloppen avser GC-väg Vimmersjön, ombyggnad brandstation Surte, ombyggnad Älvängens reningsverk, förprojektering idrotts-hall, utbyte utrustning C-kök och kortsystem återvinnings-centralen.

Personal

Antalet månadsanställda i förvaltningen i december 2007 var 106 personer att jämföras med 101 personer samma tid 2006. Ökningen är spridd inom fastighetsavdelningen, parkenheten, administrationen, renhållningen och kostenheten. Några av dem är temporära.

Antalet årsarbetare uppgick under 2007 till 91,8 vilket var lägre än 2006 som hade 94,4.

Sysselsättningsgraden uppgick under 2007 till 96,8% medan motsvarande siffra 2006 var 96,6%.

Av personalstyrkan är 35% kvinnor och 65% män. De allra flesta, eller 90%, arbetar heltid.

Sjukfrånvaron 2007 uppgick till 6,9% att jämföras med 5,7% för 2006. Förvaltningen har tyvärr drabbats av flera långtidssjukskrivningar under 2007.

7 personer valde att sluta sin anställning 2007 varav 2 genom pensionsavgång. 9 personer har rekryterats varav 2 internt.

Framtid

Inom Tekniska nämndens diversifierade verksamhet finns flera frågor som på sikt behöver utvecklas/ändras för att bättre svara mot ett samhälle i tillväxt och utveckling.

- I gränssnittet mellan Ale kommun och projektorganisationen för BanaVäg i Väst uppstår ibland friktion som tar kraft från organisationen. Projektet skall pågå i ytterligare fem år.
- Inför nästa internhyresperiods start, 2010, bör en översyn av Internhyresdokumentet göras. Dokumentet är sedan 1998, flera delar är omoderna och nya behov arbetas in.
- 2009 startar sluttäckningen av deponin på Sörmossen.
- Långsiktigt handlingsprogram m a p slutsatserna som dragits i Klimat- och Sårbarhetsutredningen. Arbetet bör i stora delar ske tillsammans med andra kommuner längs Göta älv.
- Arbeta fram en långsiktig organisationsform för Räddningstjänsten i syfte att bromsa kostnadsutvecklingen.
- Optimera energiförbrukningen i kommunens lokaler genom offensiva investeringar och brukarhandhavande.
- Ändrad ägandeform för kommunens gatu- och vägbelysning.
- Fastställa framtida driftsformer för måltidsproduktionen.
- Ny organisationsform för Räddningstjänsten (Situationen för brandstation i Surte).
- Se över bemanningen på flera positioner med tanke på kommunens tillväxt.

Taxefinansierad verksamhet

I enlighet med ”lagen om allmänna vattentjänster” som trädde ikraft 2007-01-01 lämnas en separat redovisning för VA-verksamheten för 2007.

Ekonomisk översikt				Tekniska nämnden		
	Bokslut 2006			Bokslut 2007		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Verksamhet, tkr						
Skattefinansierad verksamhet	38 394	5 951	32 443	43 642	7 759	35 883
Internfinansierad verksamhet	148 519	147 614	905	154 299	155 139	-840
Summa	186 913	153 565	33 348	197 941	162 898	35 043
Kommunbidrag			32 715			35 519
Resultat skatte- och internfinansierad verksamhet			-633			476
Taxefinansierad verksamhet	58 291	58 695	-404	62 054	62 054	0
Budget			2 891			0
Resultat taxefinansierad verksamhet			3 295			0

Miljö- och byggnämnden

Nämndens ansvarsområde innefattar myndighetsansvar med uppdrag att lämna information/rådgivning, utöva tillsyn och handlägga ärende med stöd av främst Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Livsmedelslagen, Djurskyddslagen, Trafikförordningen, Förordningen om bostadsanpassningsbidrag och Lagen om skydd mot olyckor. Utöver detta ansvarar Miljö- och byggnämnden även för stöd och utveckling av kommunens GIS- verksamhet, trafiksäkerhetsarbetet, tillgänglighetsfrågor, naturvårdsarbete, miljöövervakning, kalkningsverksamhet, mättningsverksamhet och kartproduktion samt för adressättning av fastigheter.

Ordförande:
Rolf Gustavsson (s)
Förvaltningschef:
Ann-Britt Svedberg
Antal anställda: 23
Årets resultat: 0,2 Mkr
Nettokostnad: 12,2 Mkr

Årets verksamhet

Förvaltningens höga personalomsättning har detta år varit den största bidragande faktorn till att nämndplanen inte kunnat genomföras i den omfattning som planerades. Förvaltningen har även arbetat med några frågor av större omfattning som inte funnits med i nämndplanen, t ex sotning och brandskyddskontroll, där en revision har genomförts under året.

Under 2007 har projektet BanaVäg i Väst tagit fart på allvar vilket inneburit mycket arbete för i stort sett samtliga funktioner på förvaltningen. Behovsutredning och tillsynsplan för miljöenheten och förebyggande räddningstjänst har upprättats. Förvaltningen har arbetat fram riktlinjer för byggnation på landsbygden. Arbetet med åtgärder med anledning av genomlysning av bygglovprocessen har fortgått. Förvaltningen har svarat för projektledningen av en strukturstudie för Älvängen, utställning och slutrapport kvarstår att genomföra. En inventering av tillgängligheten för funktionshindrade till kollektivtrafiken har genomförts. Då det är många nya ledamöter i miljö- och byggnämnden har ca 30 timmars utbildning hållits.

Flera aktiviteter i nämndplanen är påbörjade men har ej slutförts såsom, handlingsplan för kvalitetsarbetet och revidering/framtagande av nya verksamhetsmätt och nyckeltal. Även riktlinjer för P-platser, GIS-strategi och revidering av gamla detaljplaner har påbörjats, men inte slutförts.

Ekonomisk analys

Miljö- och byggnämndens totala nettobudget omfattade inklusive kompensation för löneökningar totalt 12 331 tkr för 2007. Nämnden redovisar ett överskott om 153 tkr för året. Nämnden redovisar totalt något lägre kostnader än budgeterat för året. Samtliga verksamheter förutom bostadsanpassningen redovisar knappt lägre kostnader än budgeterat. Ett antal större beslut om bostadsanpassningsbidrag har beviljats i slutet på året vilket påverkat budgeten negativt. Under året har förvaltningen haft en hög personalomsättning vilket bidragit till att personalkostnaderna är något lägre än beräknat. Totalt var nämndens kostnader 350 tkr lägre än budgeterat för 2007.

På intäktssidan redovisar samtliga verksamheter förutom bygglov lägre intäkter än budgeterat för 2007. Jämfört med 2006 har intäkterna varit lägre inom främst verksamheterna bygglov, mät samt trafik. Verksamheterna detaljplan, trafik, miljö- och hälsa samt IT redovisar lägre intäkter för året än budgeterat. Totalt redovisar nämnden 200 tkr lägre intäkter än budgeterat för året. Jämför med 2006 är intäkterna 300 tkr lägre.

Verksamhetsmätt

Förvaltningen har haft många ärenden även under 2007 inom bygglov, mät samt detaljplaneverksamheten. Dessa avviker knappt från budgeterat antal inför 2007. Bygglov samt mätuppdragen har dock varit färre än under 2006. Antalet detaljplaner har dock ökat.

När det gäller beslutade bostadsanpassningar är antalet lägre än beräknat men kostnaderna överstiger budget då flera stora anpassningar genomförts under året. Beslutade ärenden inom parkering, trafiktillstånd, dispenser är lägre än beräknat men högre än 2006. Detta gäller även beslutade trafikplaneringsärenden. På miljösidan är antalet ärenden inom livsmedelstillsynen betydligt fler än beräknat. Förändrad lagstiftning har gjort det svårt att bedöma antalet ärenden. Inom hälsoskydd är det färre ärenden än beräknat för avlopp och värmepumpar.

Verksamhetsmätt

	2006	2007	Budget
Ärenden			
Bygglov	491	410	400
Tillsyn oblig. vent.kontr.	50	60	150
Tillsyn portar, hissar	0	0	150
Skyddsrumbesiktn.	15	0	0
Bostadsanpassningar	162	145	180
Pågående detaljplan.			
31/10 resp år	22	26	22
Mättningsuppdrag/ grundkarta	335	327	330
Parkerings- o trafik- tillstånd o dispens	125	133	170
Trafikplaneringsärend.	55	90	100
Miljöskydd	75	122	130
Livsmedel	92	237	150
Hälsoskydd	244	144	240
Djurskydd	38	59	40
Renhållning	45	50	20
Naturvård	45	28	40
Allmänt miljö- och hälsoskydd	66	94	70

Investeringar

Miljö- och byggnadsnämndens investeringsbudget under 2007 omfattade 1,6 Mkr.

Den största investeringsposten var för produktion av primärkarta om 1,0 Mkr.

Övriga investeringsmedel för 2007 har använts för utveckling av kommunens geografiska informationssystem (GIS), digitalisering av arkiv samt inköp av kontorsmöbler, ny plotter samt programvara för inventering i fält vid framtagning av projekteringshandlingar och lokala trafikföreskrifter. Totalt förbrukades investeringsmedel för 0,9 Mkr. Miljö- och byggnämnden begär att få budgetera om 0,5 Mkr gällande produktion av primärkarta till 2008.

Personal

Förvaltningens personalstyrka består av totalt 30 personer. Antal årsarbetare på förvaltningen motsvarar 23,7. Det är en ökning med 0,6 årsarbetare i jämförelse med 2006.

Personalsituation på förvaltningen har under 2007 varit mycket turbulent. Ett antal rekryteringar har genomförts då personal har slutat, tagit tjänstledigt eller gått i pension. Totalt har förvaltningen rekryterat 9 (10) st tjänster under 2007 vilket är 1/3 del av personalstyrkan. Därutöver har personal som rekryterades i slutet av 2006 påbörjat sin anställning 2007, varför ca hälften av personalen på förvaltningen under året är nyanställda.

Personalförsörjning och omsättning av personal är förvaltningens mest strategiska fråga.

En utredning kommer att genomföras under 2008 om orsakerna till personalomsättningen under åren 2006-2007.

Den totala sjukfrånvaron på förvaltningen visar en knapp ökning från 2006.

Den medarbetarenkät som genomfördes 2007 visar på en förbättrad situation jämfört med 2005, men missnöje med lokaler och allt för hög stress i arbetet. De åtgärder som nämnden vidtagit genom att stärka personalresurserna och organisationsstrukturen samt ökad lokalyta är några steg på vägen mot minskad sjukfrånvaro och ökad arbetstrivsel på förvaltningen.

En ergonomisk undersökning med åtgärder genomfördes under 2007.

Ansvar avilar såväl förvaltningens ledning som miljö- och byggnämndens ledamöter.

Beslutad organisationsförändring med ny ledningsstruktur trädde i kraft 2007 och har givit positivt resultat. Den medarbetarenkät som genomfördes 2007 visar ett förbättrat resultat i de frågeställningar som är att hänföra till ledarskap, jämfört med 2005. I nämndplanen för 2008-2010 som arbetats fram 2007 säger nämnden att samtliga förvaltningens chefer skall genomgå Ale kommuns ledarskapsprogram de kommande åren.

Samtliga medarbetare har genomgått medarbetarsamtal och lönesamtal 2007.

Förvaltningen genomför kontinuerlig kompetensutveckling av sin personal och har rutiner för att delge hela förvaltningen den kompetensutveckling som sker.

Nämndens målsättning om att all personal skall ha en egen kompetensutvecklingsplan har tyvärr inte kunnat genomföras som planerat.

Framtid

Framtida utvecklingsarbete

- Kvalitetssäkra och effektivisera samtliga ärendeprocesser.
- Systematisera och modernisera arkiv och metoder för lagring av handlingar.
- Arbeta fram nyckeltal för att bättra belysa kvalitativa aspekter.
- Utveckla ett tydligare kundfokus.
- Utveckla taxor för att bättre belysa sambanden mellan behov, resurser, intäkter och kostnadstäckningsgrad.
- Utveckla samarbetet mellan nämnden, kommunstyrelsen och tekniska nämnden.
- Utveckla nämndens strategiska arbete med mål, utvärdering och uppföljning.

Framtida förändringsarbete

- Om tillsynen skall vara en fortsatt kommunal uppgift eller övergå i statlig regi.
- Revidering av Plan- och bygglagen, kan komma att få betydelse för nämndens framtida arbetssätt.
- Revidering av Miljöbalken, kan komma att få betydelse för nämndens framtida arbetssätt.
- EU:s vattendirektiv kommer att få betydelse för Ale kommun.
- Ansvar för handläggning och tillsyn av explosiva varor kommer fr o m 2009 att överföras från polismyndigheten till miljö- och byggnämnden.

Framtida behov

- BanaVäg i Väst, fortsatta resurser om 1,0 tjänst för arbetet.
- Naturvård, resurser för att genomföra åtgärderna i Naturvårdsplanen.
- Avlopp, genomförande av handlingsplanen för att åtgärda bristfälliga avlopp.
- Hälsoskydd, nämnde brister idag i resurserna för tillsynen, om ca 0,5 tjänst.
- Förebyggande räddningstjänst, den tjänst om 1,0 resurs som regleras i avtalet mellan Kungälv och Ale kommuner, täcker inte behovet. Behovet är ca 1,5 tjänst.
- Administration, i takt med att arbetsuppgifter, personal och kvaliteten ökar krävs ett ökat administrativt stöd.

Ekonomisk översikt
Miljö- och byggnämnden

Verksamhet, tkr	Bokslut 2006			Bokslut 2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto- kostnad	Kostnader	Intäkter	Netto- kostnad
Miljö och Hälsa	4 180	1 995	2 185	4 090	1 932	2 158
Bygglov-/plan-/mät-/trafik- verksamhet	6 459	5 348	1 111	7 653	4 966	2 687
Kalkning	869	860	9	955	1 012	-57
Nämnd och administration	5 029	16	5 013	5 406	14	5 392
Bostadsanpassningsbidrag	1 964	-	1 964	1 998	-	1 998
Summa	18 501	8 219	10 282	20 102	7 924	12 178
Kommunbidrag			11 031			12 331
Resultat			749			153

Överförmyndarnämnden

Nämnden/överförmyndarna har en rättslig särställning enligt föräldrabalken (FB). Verksamheten bedrivs enligt av kommunfullmäktige fastställt reglemente med en långtgående delegation. Nämndens personal består av två förtroendevalda ledamöter, tillika överförmyndare. Dessa har ett administrativt och juridiskt verksamhetsansvar för sitt beslutfattande enligt i huvudsak föräldrabalken.

Ordförande:
Ingela Stéen (s)
Antal anställda: 2
Årets resultat: -0,3 Mkr
Nettokostnad: 1,2 Mkr

Årets verksamhet - målpuppfyllelse

Nämnden har sammanträtt vid sju tillfällen under året, vid verksamhetsuppföljningar samt vid fastighetsärenden, vilka inte får delegeras.

Överförmyndarna har på sedvanligt sätt genomfört tillsyn, kontroll och granskning av års- och sluträkningar från förmyndare, gode män och förvaltare samt beslutat om arvode/ersättning till uppdragstagarna. Såsom tidigare har en särskild prioritering gjorts på den sociala delen av uppdraget.

Skattereglerna förändrades år 2001 för huvudmännen, dessa skulle bli "arbetsgivare", men kommunen har åtagit sig detta administrativa uppdrag och sköter all redovisning till myndigheten och uppdragstagaren samt ersätts via faktura av huvudmannen för den faktiska kostnaden.

Ungefär 2/3 av uppdragstagare har arvode/ersättning för sitt uppdrag, övriga är oftast anhöriga som hjälper till utan krav på ersättning. 71 st arvodesbeslut är nollarvoden, huvudmannen betalar 50 st och kommunen 63 st.

Vidare ges en omfattande rådgivning per telefon kring föräldrabalkens olika bestämmelser,

Dessutom utfärdas förvaltarfrihetsbevis för trafiktillstånd och ansvarig utgivare för tidsskrifter och vissa andra yrkesgrupper. Vägverket aviserar om att underårig registrerats som ägare till fordon i vägtrafikregistret.

Kronofogdemyndigheten informerar också om underåriga har betalningsförelägganden.

I syfte att öka kunskapen om verksamheten har överförmyndarna presenterat verksamheten för personal inom funktionshinderområdet. Dessutom har det arrangerats träff med gode män, förvaltare och förmyndare med fokus på uppdragstagarnas redovisning och information om Föräldrabalkens regler

Ekonomisk analys

Nämndens budget uppgår till 938 tkr. Nämnden visar ett negativt resultat på 291 tkr. Underskottet har uppkommit på

grund av att kommunen fått betala mer arvoden/ersättningar än beräknat till uppdragstagarna. Underskottet förklaras även av att IT-kostnaderna har överstigit budget på grund av att det under året var inbrott i överförmyndarexpeditionen, då båda datorerna stals, vilket resulterade i att nya fick införskaffas.

Det skedde också ett byte på ett av överförmyndaruppdragen vilket medförde extra utbildningskostnader för nämnden 2007.

Huvudmän med inkomster över 2,5 basbelopp, betalar själva arvode/ersättningar till sin uppdragstagare (god man/förvaltare), vilket uppgår år 2007 till nästan 377 000 kronor.

Verksamhetsmått

Vid årsskiftet fanns 184 aktiva ärenden registrerade med god man, förvaltare eller förmyndare. Under året har 24 st nya ärenden tillkommit, och 23 st ärende är avslutade. Det stora antalet nya uppdragstagare har klarats, dels genom att oftast utses en "närstående" som uppdragstagare och dels överförmyndarnas kontaktnät i förenings och organisationslivet. Dessutom tillkommer det 63 förmyndarskapsärenden, varav 23 st redovisar till överförmyndarnämnden. 4 st ärende för ensamkommande asylsökande barn finns registrerade.

Framtid

För att möta det ökade behovet av uppdragstagare, behövs en aktiv marknadsföring av verksamheten och särskilt söka de som är beredda att arbeta med människor med ett brett spektrum av funktionshinder. En särskild utredare har lämnat förslag till regeringen om förändringar i verksamheten (utökade verksamhetskrav), förslaget bereds på justitiedepartementet inför riksdagsbehandlingen. Tidigast torde ett nytt regelverk kunna träda i kraft 2008/2009. En diskussion och utredning pågår om kostnadsersättning till uppdragstagarna. Ale Kommun har beslutat att erbjuda 5 ensamkommande flyktingbarn plats, vilket kommer att påverka överförmyndarnas arbete.

Ekonomisk översikt				Överförmyndarnämnden		
	Bokslut 2006			Bokslut 2007		
Verksamhet, kkr	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Överförmyndarverksamhet	993	-	993	1 233	4	1 229
Kommunbidrag			938			938
Resultat			-55			-291

Valnämnden

Valnämnden är den lokala valmyndigheten med ansvar för genomförande av val till Riksdag, Landsting/Region och Kommunfullmäktige, folkomröstningar samt val till Europaparlamentet.

Ordförande: Björn Nilsson (s) Årets resultat: 0 Mkr Nettokostnad: 0 Mkr
--

Årets verksamhet

Under 2007 har inte något val genomförts.

Ekonomiskt resultat

Nämnden har inte haft någon budget 2007.

Framtid

Under 2009 kommer val till Europaparlamentet att genomföras. Utvärdering av valdistriktens storlek kommer att ske med början under 2007.

Kommunens bolag

AB Alebyggen, allmännyttigt bostadsföretag

Ordförande: Stina-Kajsa Melin (s)
Vice ordförande: Bengt Englund (c)/Kerstin Grund (s)
VD: Lars-Ove Hellman
Antal anställda: 32 st
Aktiekapital: 17,4 Mkr
Omsättning: 155,9 Mkr
Balansomslutning: 932,3 Mkr
Kommunal ägarandel: 100%

Ale Utveckling AB, näringsbolag

Ordförande: Jarl Karlsson (s)
Vice ordförande: Jan Skog (m)
VD: Jerry Brattåsen
Antal anställda: 2
Aktiekapital: 0,1 Mkr
Omsättning: 2,4 Mkr
Balansomslutning: 0,8 Mkr
Kommunal ägarandel: 100%

AB Alebyggen

Bolagets verksamhet, enligt bolagsordning och ägardirektiv, omfattar:

- Att uppföra och förvalta bostadshus och bedriva bostadsanknuten offentlig eller kommersiell verksamhet.
- Att själv eller i samverkan med annan bedriva exploateringsverksamhet samt uppföra och förvalta fastigheter för kontor, handel, industri eller annan kommersiell verksamhet.
- Att uppföra och försälja småhus.

Bolagets kärnverksamhet är bostadsförvaltningen. Denna ska bestå av ett utbud som är attraktivt och varierat och ska tillsammans med verksamheten i övrigt bidra till en sådan positiv utveckling att kommunens totala attraktionskraft ökar. Bolaget ska härvid engagera sig i kommunens näringslivsutveckling och kan i detta avseende också nyttjas som redskap åt kommunen.

Följande bolag utgör intressebolag:

Ale Exploatering AB

Ägs med 50% vardera av AB Alebyggen och PEAB. Bolaget bildades för Backabyggnationen och centrumprojektet i Nödinge.

Ale Utveckling AB

Bolaget har till uppgift att svara för den kommunala näringslivsservicen samt genom aktiviteter och strategiska åtgärder medverka till en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt samt därigenom skapa fler arbetstillfällen. Dessutom har bolaget ansvaret för att genom marknadsföring göra Ale mer känt, att "sätta Ale på kartan".

Näringslivssamarbetet inom Göteborgsregionen (Business Region Göteborg) ökar i omfattning och betydelse såväl för Ale kommun som för näringslivet i stort. Ale Utveckling är och ska vara en aktiv part i det regionala utvecklingsarbetet. Genom aktivt arbete i nätverk, projekt och marknadsföring bidrar bolaget till stärkt konkurrenskraft för regionen.

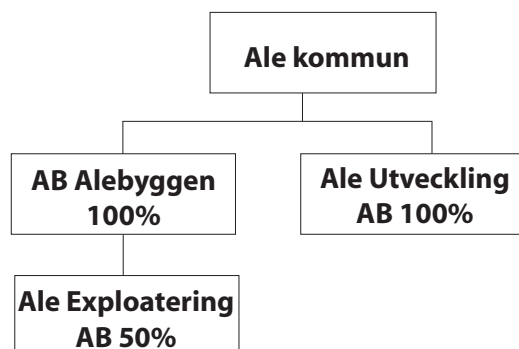
Kommunen lämnar ett årligt driftbidrag.

Övriga

Kommunen har aktier i Renova AB, GRYAAB, GREFAB, Västtrafik AB, Ale Energi AB samt en smärre aktiepost i Kommentusgruppen AB.

Kommunen och AB Alebyggen äger andelar i Ale El-förening till ett bokfört värde av 2,8 Mkr.

Kommunen innehar andelar i Kommuninvest i Sverige AB.

Miljöredovisning

Det övergripande gemensamma mål som kommunens verksamheter strävar mot är att åstadkomma en hållbar samhällsutveckling i Ale. Denna inriktning fastslås bl a i kommunens miljöpolicy. Miljöprogrammet, energiplanen och översiktsplanen är exempel på åtgärdsprogram som bidrar till att genomföra detta övergripande mål.

Årets verksamhet

Under året har alla verksamheter på ett mycket ambitiöst sätt genom olika åtgärder bidragit till att kommunens miljö-mål skulle uppnås. Det är bl a mycket glädjande att

- inköpen av ekologiska livsmedel numera är så högt prioriterade hos alla förvaltningar
- förbrukningen av energi för uppvärmning samt övrig el återigen minskar i verksamheterna

Ale kommun är bäst i Sverige på att servera ekologisk mat

Under 2006 antogs nya miljömål av kommunfullmäktige. De nya miljömålen är 4-åriga och gäller 2007 – 2010. I årets uppföljning har de nya miljömålen följts upp för första gången.

Det mest glädjande i den uppföljningen är att den kraftiga ökningen under 2006 av användningen av ekologiska livsmedel ligger fast. Under 2007 har drygt 19% av totala livsmedelsinköp i kommunen varit ekologiska, vilket är mycket bra.

Ale kommun är med sina knappa 20% den bästa kommunen i Sverige vad beträffar att köpa ekologisk mat.

Den 6 december 2007 presenterade Ecocentrum – Informationscentrum för Ekologiska produkter – årets nationella vinnare av Ekomatsligan. Vinnare 2007 är Ale kommun! Ekomatsligan är resultatet av en årlig enkätundersökning, som genomförs av Ecocentrum i Sigtuna. Alla kommuner, stadsdelar och landsting har fått redovisa andelen ekologiskt livsmedelsinköp av totalt livsmedelsinköp. 2007 års undersökning baserades på 2006 års siffror.

Följande livsmedel serveras enbart ekologiska i Ale: Mjöl, filmjöl, rågsikt, kaffe, gula ärtor, grahamsmjöl, matolja, äppelmos, blomkål, djupfrysade gröna ärtor, bitsocker, smörgåstårter, inlagda rödbetor med mera.

En utförlig redovisning av miljöstatistik i form av diagram och nyckeltal återfinns i Miljöstatistik för Ale 2007. Där finns även en uppföljning av miljömålen för Energiplanen respektive Handlingsplanen för förorenad mark.

Förvaltningarnas måluppfyllelse

Barn- och ungdomsförvaltningen

Miljöarbetet bedrivs målmedvetet till exempel genom samtal om miljöfrågor i undervisningen, vid gemensamma måltider, i hemkunskapsundervisningen eller att vuxna är goda föredömen. Skogen är ett lysande exempel på en miljö där

man konkret kan tala med barnen om vad som händer i naturen och hur det påverkar miljön. I förskolor och skolor satsning på friskvård och rörelse sker en tydlig koppling till miljöfrågorna vare sig det handlar om äventyrspedagogik, utepedagogik eller i arbetet om hembygden.

Verksamheterna arbetar med kretsloppstänkande, återvinning, pappersåtervinning, medvetna matinköp utifrån miljöperspektivet, ökad medvetenhet runt elförbrukning m m. Dessutom pågår arbetet med att engagera eleverna i arbetsmiljöarbetet, i miljöråd och i projektet Energikicken. Medverkan i Energikicken har ökat medvetenheten och medfört att lampor, datorer och kopieringsmaskiner stängs av när lokalerna lämnas. Miljöråd finns på alla skolor.

Tre skolor och en förskola är med i Grön Flagg, vilket innebär att man i den dagliga verksamheten prioriterar ett handlingsinriktat miljöarbete, där demokrati och delaktighet är två av nyckelorden.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Under året har två möten med förvaltningens agendaansvariga hållits. På förvaltningen finns 45 ansvariga och två ombud. Ett av ombuden är nyrekryterad 2007.

Vårsmötet var ett startmöte till en studiecirkelserie med öppna föreläsningar om hållbar samhällsutveckling. 25 medarbetare med agendaansvar deltog uppdelade i tre studiegrupper. Föreläsningarna har haft följande tema - att vara ung eller gammal på äldre dar, vattnets betydelse, hållbar samhällsutveckling och utbrändhet.

Höstens möte handlade om energisparfrågor. Mycket uppmärksamhet ägnades åt frågor om lågenergilampor.

På kontoret på Vikadamm har en speciell satsning på energisparåtgärder skett. Några av åtgärderna är reglerad inomhustemperatur, inköpta termometrar, lampor med rörelsedetektorer i vissa allmänna utrymmen, byte till lågenergilampor.

De första miljöbilarna är beställda till IFO-kontoret i Nödinge.

Inom funktionshinderområdet har några enheter gjort besök på Ecocentrum i Göteborg. Syftet var att väcka engagemang för miljöfrågorna samt få nya kunskaper.

Nämndens prioriterade miljömål för 2007 är delvis uppfyllda. Under året har en uppföljning av enheternas källsortering genomförts. Resultatet visar att papper återvinns i mycket hög utsträckning. Kopiering sker ofta dubbelsidigt. Förpackningar återvinns till 85%, varav glas till 97%. Mångsysslarnas ”agenda-tur”, då de samlar upp farligt avfall

mm.från olika verksamheter i kommunen har utökats med hämtningar på fler enheter. Detta bidrar till att enheterna får en bra service och att det underlättar all återvinning. Kompostering sker hos 50% av verksamheterna.

Målen med minst 10% i inköpt kravmärkt mat, och att enbart miljömärkta kem- tekniska medel används/ köps in är uppfyllda. Kring energi användning finns mer att göra, fortsatt uppmärksamhet krävs på värme och el-förbrukning.

Utbildnings- och kulturförvaltningen

Nämnden har under 2007 arbetat efter kommunens fastställda miljömål. Detta har inneburit en starkare fokusering på verksamheternas kostnader för energi och uppvärmning. Insatser har gjorts för en bättre styrning av belysning och annan energiförbrukning, och personal har informerats om vikten av att alla bidrar till sänkta förbrukningskostnader. Genom att sätta ett sparbehov för Ale Gymnasiums el- och värmekostnader under 2007, lyckades gymnasiet spara 230 000 kr eller ca 250 000 kWh.

Då tillgång till en miljöbilpool inte finns för utbildnings- och kulturförvaltningen används fortfarande privatbilar för alla tjänsteresor.

Endast miljömärkta kemisk-tekniska produkter används i förvaltningens verksamheter. Källsortering sker av avfall i enlighet med kommunens miljömål. Arbete pågår med att öka andelen KRAV-märkta livsmedel i verksamheten. Miljöanpassade alternativ väljs vid upphandling.

Tekniska förvaltningen

Tekniska nämndens miljöarbete sträcker sig på grund av den mångfacetterade verksamheten över flera områden.

Renhållningsenheten hade under året en revision på sin Miljödiplomering och blev fortsatt godkänd. Under året har enheten även starkt bidragit till en effektiv start av BanaVäg i Väst-projektet genom att ta emot och lägga upp både rena och kontaminerade massor på Sörmossen.

Kostverksamheten erhöll under året en utmärkelse för att under 2006 ha varit den kommun i Sverige som köpt störst andel ekologiska livsmedel, drygt 19%. Enheten arbetar också energiskt med att reducera mängden förpackningsmaterial och plåtförpackningar i synnerhet.

Fastighetsavdelningen har under året konverterat uppvärmningssystemen på två enheter, Krokstorp och Kilanda skola, med mycket gott resultat. Därigenom minskar vårt el- och oljeberoende.

Den energibesparingskampanj – Energikicken - som startades under 2006 har under 2007 gett synbarlig effekt, elförbrukningen i fastigheter minskade 2007 mot 2006 med 5,5% och mot 2005 med 9,3%. Likaså har värmeenergiförbrukningen för motsvarande perioder minskat med 3,9% respektive 7,8%.

Upphandlingsenheten skärper miljövillkoren vid varje nytt avtalstecknande inom ramen för vad som är möjligt inom Lagen om offentlig upphandling LOU.

En ny upphandling på miljömärkta kemisk/tekniska produkter har gjorts 2007. Avtalen börjar att gälla fr o m

2008-01-01.

Avtal tecknades under 2007 på vitvaror där bästa energiklass väljs. Det är därför viktigt att avropare ute på förvaltningarna väljer dessa produkter.

Svårigheter finns dock med att köpa in närproducerade livsmedel. Upphandling måste ske enligt LOU.

Miljö- och byggförvaltningen

Miljö- och byggförvaltningen fortsatte att källsortera och kompostera under 2007.

Dubbelsidig kopiering och dubbelsidig utskrift används fortfarande inte i full utsträckning. Färgskrivaren, kopian och plottern används även av andra förvaltningar, vilket gör det omöjligt att beräkna enbart miljö- och byggförvaltningens pappersförbrukning.

Vid de flesta resor i tjänsten används miljöbilpoolen. Några av förvaltningens medarbetare deltog även detta år i Cykelutmaningen och minskade på så vis sin miljöbelastning genom mindre bilåkande till, från och i tjänsten.

Kaffet i kaffeautomaten är KRAV- och rättvisemärkt och mjölken som används på förvaltningen är ekologisk.

Kommunstyrelsens förvaltning

Inom kommunstyrelsens förvaltning beaktas miljön i det vardagliga arbetet.

Papper sorteras ut ifrån övrigt avfall, kopiering och utskifter sker, om möjlighet finns, i dubbelsidigt format.

Vid tjänsteresor används miljöpoolbilarna, om dessa är tillgängliga. Tåg väljs alltid som ett alternativ före flyg, eftersom de genererar mindre växthusgaser.

Vid arbetsdagens slut stängs datorer samt skärmar av och lampor släcks, på så vis sparas energi samtidigt som en kostnadsbesparing sker.

I kommunhuset finns det en vattenautomat där personalen kan hämta såväl kolsyrat vatten som vanligt kranvatten. Denna möjlighet medför att personalen i kommunhuset inte behöver köpa buteljerat vatten, därmed påverkas utsläppet av koldioxid i positiv bemärkelse.

Cafeteriaverksamheten i kommunhuset källsorterar sitt avfall.

Sammanlagt har cafeteriaverksamheten köpt in Kravmärkta livsmedel för drygt 6% av totalt livsmedelsinköp under 2007, och det fattas tyvärr en bra bit till gällande miljömål i miljöprogrammet.

Exempel på övriga större projekt

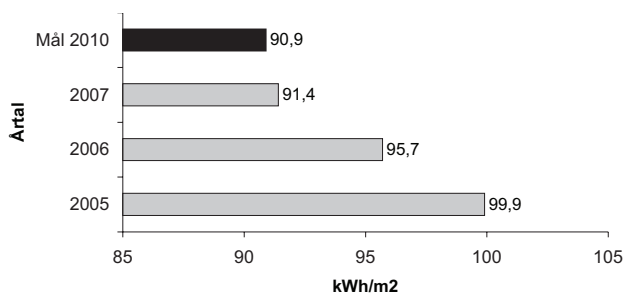
Energikicken

I mars 2006 startade energisparprojektet ”Energikicken” som syftar till att spara energi i kommunens vardagliga verksamheter. Under 2007 har kommunens driftingenjör besökt skolor, förskolor och idrottshallar för att tillsammans med personalen diskutera olika möjligheter till energibesparingar för den specifika verksamheten. På mötet har energistatistik, drifttider på ventilationsaggregaten, belysningsstyrning, vad brukarna kan göra själva mm gått igenom.

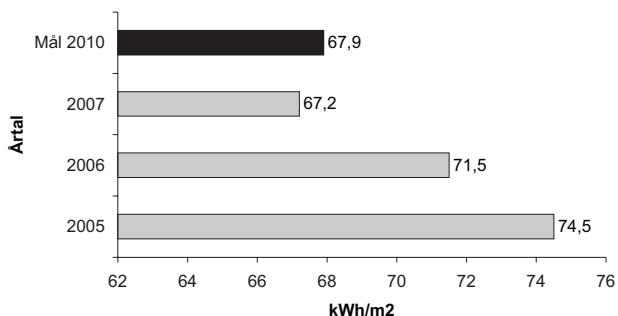
Figur 1 och 2 visar att Energikicken har haft avsedd effekt genom att både kommunens el- respektive energiförbrukning har minskat jämfört med 2005.

Mer statistik beträffande el- och energiförbrukning inom de kommunala verksamheterna återfinns i rapporten Miljöstatistik 2007. Där finns även aktuell statistik över Ale kommuns totala utsläpp av växthusgasen koldioxid.

Använd mängd energi/m² för uppvärmning i kommunägda lokaler exkl. föreningslokaler samt reningsverket

Använd mängd el/m² i kommunägda lokaler exkl. föreningslokaler samt reningsverket

Förorenad mark

Ale kommun har under 2007 övertagit hela projektledningen, från Bana Väg i Väst, av saneringen av Bohus varvområdet, Surte Glasbruksområdet och kommande sanering av Tidermanns utfyllnadsområde.

Bohus varv

Inom Bohusvarvsområdet finns ca 85 000 m³ förorenade fyllnadsmassor, som huvudsakligen härrör från varvsverksamheten i Göteborg. Tidigare utredningar har visat att massorna bl a innehåller ca 600 ton bly, 350 ton zink, 300 ton koppar, 9 ton kvicksilver och 9 ton arsenik.

Kommunen har 2006 enligt beslut från Naturvårdsverket fått löfte om sammanlagt 70 Mkr för saneringen av Bohus varv.

Under 2007 har två pilotprojekt utförts inom Bohus varvsområdet. Sammanfattningsvis visar dessa utredningar att saneringsarbetet kommer att bli mer komplicerat, och därmed dyrare, än vad man tidigare beräknat. Bland annat är den geotekniska stabiliteten dålig utefter hela strandlinjen, och strandlinjen måste därför säkras mot skred innan sanering kan påbörjas. Saneringskostnaderna kommer att bli högre än man tidigare räknat med, och en ansökan från kommunen om tilläggsanslag bereds för närvarande hos Naturvårdsverket.

Saneringsarbetet beräknas kunna påbörjas i slutet av 2008.

Surte Glasbruk

Surte Glasbruksområdet i Surte är förorenat av den tidigare glasbruksverksamheten. Utredningar har visat att föroreningarna ligger fast bundna i partiklar – glaskross mm – och urlakas ej. Marken innehåller ca 1 ton arsenik, och även en del bly, zink och vanadin. Det är vidare mycket dålig geoteknisk stabilitet längs hela strandremsan och risken för skred är stor.

Under 2007 har kommunen fått sammanlagt ca 16 Mkr i statligt bidrag av Naturvårdsverket respektive Räddningsverket för efterbehandling av Surte Glasbruksområdet. Efterbehandlingsåtgärden blir att säkra upp området geotekniskt, så att ingen fara föreligger för att de förorenade massorna ska skreda ut i Göta älv och därmed förorena vattentäkten.

Projekteringen har påbörjats, och arbetet beräknas kunna genomföras vintern 2008/2009.

Uppföljning av kommunens miljömål i bokslut 2007

Allmänt

Miljöprogrammet för Ale kommun 2007 – 2010 anger ramarna och övergripande mål för miljöarbetet och de fastställda miljömålen är styrande för alla verksamheter. Detta framgår i år även av Budget 2007 med Strategisk plan 2007 – 2009. För två av miljömålen – nr 4 och nr 7 – framträder redan i dagsläget farhågor att målen inte kommer att uppnås inom tidsperioden.

1. Allmänt, miljövänliga produkter

Målet bedöms uppnås

2. Minska elförbrukning för uppvärmning i kommunägda lokaler med 5% till år 2010

Målet bedöms uppnås

3. Minska energiförbrukning för uppvärmning i kommunägda lokaler med 5% till år 2010

Målet bedöms uppnås

4. Förstahandsvalet är bilpool, kollektivtrafik

Målet bedöms i dagsläget ha svårigheter att uppnås

5. Vid nytecknande av ramavtal på personbilar skall miljöfordon väljas

Målet bedöms uppnås

6. Upphandlingspolicy med miljökrav för fordon, arbetsmaskiner och entreprenadmaskiner

Målet bedöms uppnås

7. Utredning klar 070331 av ekonomi och miljömässiga vinster avseende kommunens fordon

Målet ej uppnått

8. Kalkning av sjöar och vatten

Målet bedöms uppnås

9. Endast miljömärkta kemiskt/tekniska produkter skall användas i kommunens verksamhet

Tveksamt om målet uppnås inom tidsperioden

10. Bästa energiklass vid köp av vitvaror

Målet bedöms uppnås

11. Kommunens avfall skall källsorteras

Tveksamt om målet uppnås inom tidsperioden

12. Inköp av KRAV-märkta livsmedel skall öka med minst 1% per år

Målet bedöms uppnås

13. Åtgärdsprogram mot övergödning av sjöar och vattendrag ska vara klart senast 2008

Målet bedöms uppnås

14. Miljökrav på all kommunal jordbruksmark senast 2014

Målet bedöms uppnås

Kommentarer

Mål nr 4: För närvarande har endast Kommunhuset i Alafors och kommunledningen i Nödinge tillgång till en bokningsbar bilpool.

Mål nr 7: Utredningen har ännu inte påbörjats.

Mål nr 9: De kemisk/tekniska produkter, som inhandlas enligt av kommunen tecknade ramavtal, är miljömärkta. Tyvärr så köper en del verksamheter själva (utanför ramavtalen) in produkter, som inte är miljömärkta.

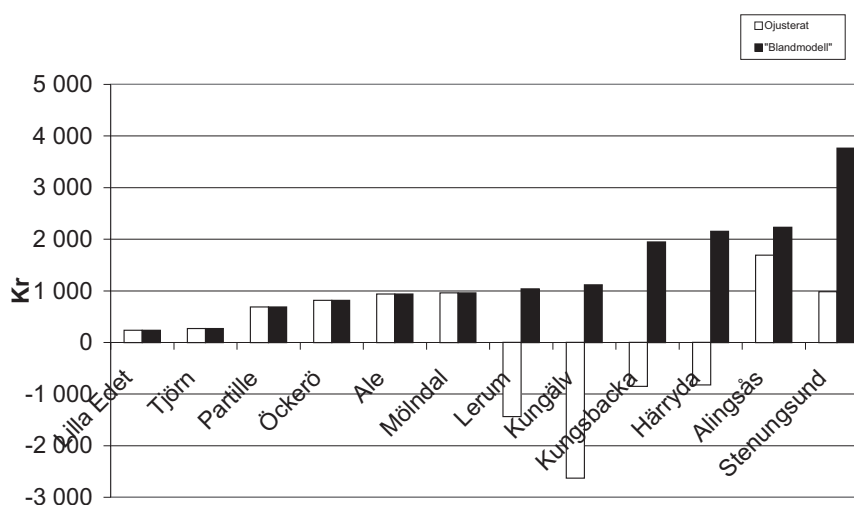
Mål nr 11: Verksamheterna källsorterar avfallet i de fraktioner, som miljömålet anger, förutom det komposterbara, som flera verksamheter ej sorterar ut.

Jämförelser mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner

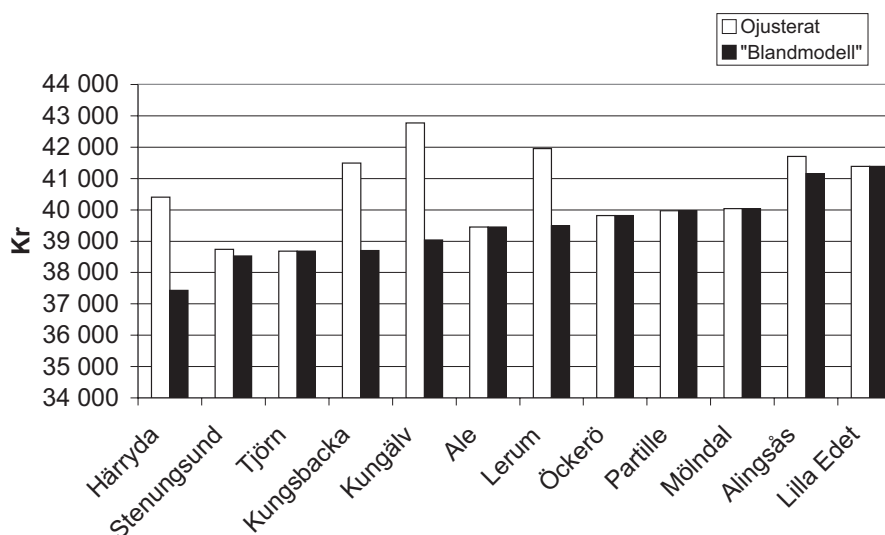
Resultat och nettokostnad per invånare 2007

Samtliga kommuner inom GR visar ett positivt resultat 2007 om redovisningen sker enligt blandmodellen. Hanteringen av ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 skiljer sig kraftigt mellan kommunerna. Nedanstående tabell visar resultatet per invånare med respektive utan korrigering av bokförda kostnader för ansvarsförbindelsen. Undre tabellen visar på motsvarande sätt respektive kommuns nettokostnad per invånare i bokslut 2007.

Resultat per invånare 2007

Nettokostnad per invånare bokslut 2007

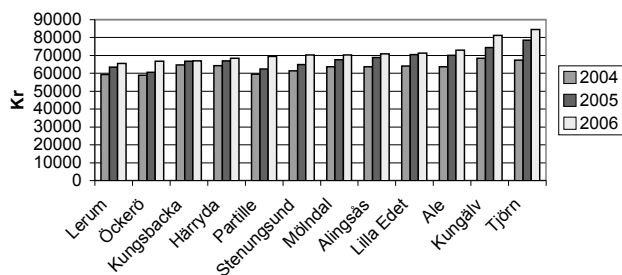
Ekonomiska jämförelser av verksamhetens kostnader mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner 2004 - 2006

Nedanstående diagram kan ge en vägledning till hur Ale kommuns nettokostnader för några verksamheter ser ut. Uppgifterna är hämtade från de årliga publikationerna "Vad kostar verksamheten i din kommun?" från SCB och "Jämförelsetal för barnomsorg och skola" från Skolverket.

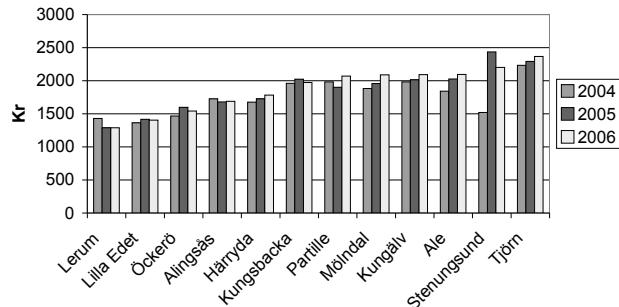
För Ales del kan konstateras att kostnaderna per elev i grundskola ligger över regionmitten och gymnasieskolans

kostnad per elev ligger näst högst i regionen. Ales kostnad per heltidsbarn inom förskola och skolbarnsomsorg ligger på regionmitten. Äldreomsorgens kostnader per invånare 65 år och äldre ligger under genomsnittet medan kostnaderna per invånare för fritid och kultur ligger bland de högsta i regionen. Individ- och familjeomsorgens kostnad per invånare ligger över regionmitten medan kostnaderna per invånare för infrastruktur ligger lågt.

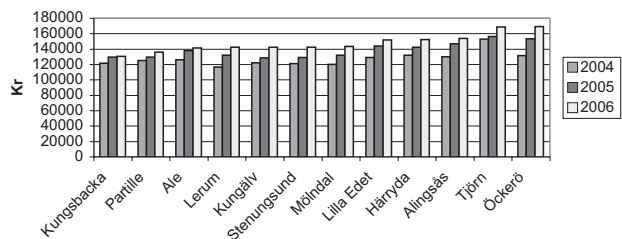
Grundskola Kr/elev

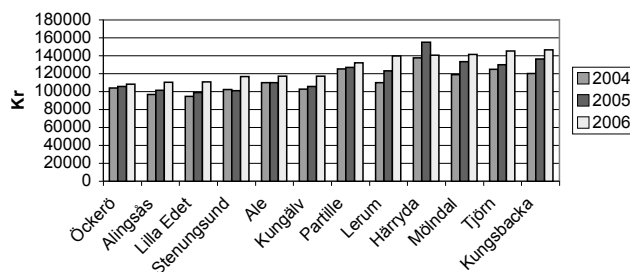
Fritid och kultur Kr/inv

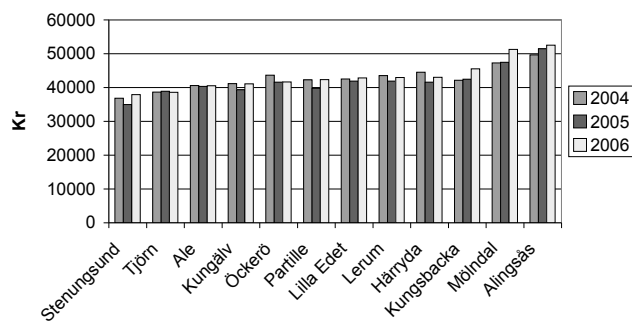
Förskola Kr/heltidsbarn

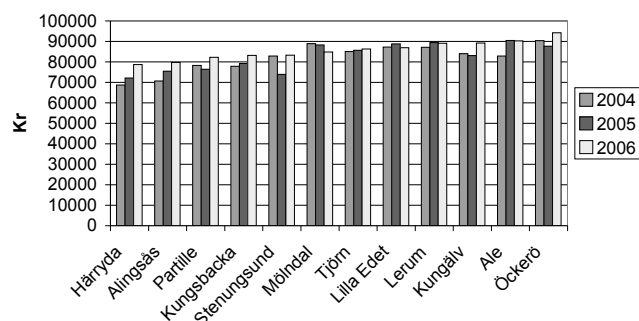
Familjedaghem Kr/heltidsbarn

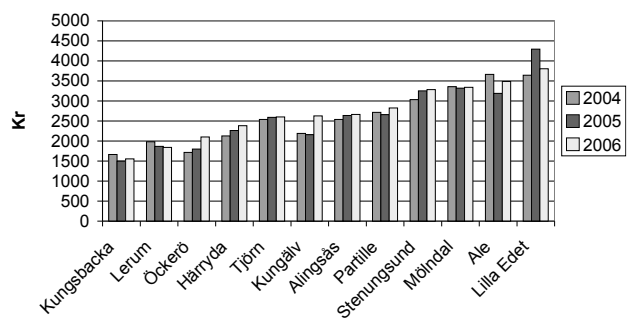
Äldreomsorg Kr/inv 65 -w år

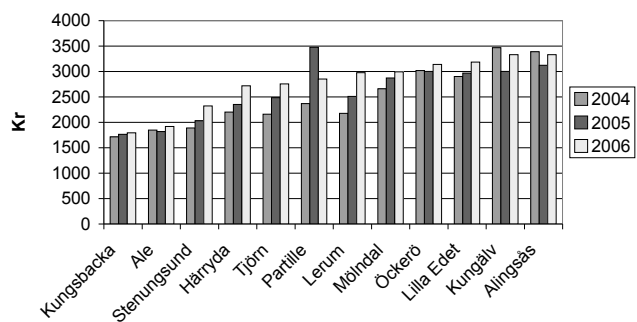
Gymnasieskola Kr/elev

Individ och familjeomsorg Kr/inv

Infrastruktur Kr/inv

Ord och begrepp

Anläggningskapital

Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder, dvs eget kapital placerat i anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar

Tillgång som avses att stadigvarande innehas, dvs flera år.

Avskrivningar

Fördelning av anskaffningskostnaderna för en anläggningstillgång på flera år.

Balansräkning

Visar kommunens ekonomiska ställning vid bokslutstillfället. Visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats med egna medel och lån.

Eget kapital

Kommunens totala kapital bestående av anläggningskapital och rörelsekapital. Utgörs i balansräkningen av skillnaden mellan tillgångar och skulder. Förändringen av eget kapital redovisas i resultaträkningen samt i balansräkningen genom att jämföra årets och föregående års bokslut.

Finansieringsanalys

Visar hur kommunens investeringar och löpande verksamhet har finansierats och hur det har inverkat på kommunens likvida ställning.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella kostnader och finansiella intäkter, d v s i huvudsak räntekostnader minus ränteintäkter.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag utgår med ett bestämt belopp per invånare. Utjämningen består av inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Kapitalkostnader

Är en intern kostnad mellan kommunens finansförvaltning och övriga förvaltningar. Kapitalkostnaderna består av avskrivningar och intern ränta på gjorda investeringar.

Kortfristiga

Fordringar eller skulder med en förfallotid om ett år eller mindre.

Likvida medel

Kontanter eller andra tillgångar, som snabbt kan omsättas till pengar t ex medel på bank.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga

Fordringar eller skulder överstigande ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter minus investeringsbidrag.

Nettokostnader

Driftkostnader, efter avdrag för driftbidrag (riktade stats- och landstingsbidrag), avgifter och ersättningar. Verksamhetens nettokostnader (exkl kapitalkostnader) återfinns i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Likvida medel plus kortfristiga fordringar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Personalomkostnader

Arbetsgivaravgifter, pensionskostnader m m. Belastar verksamheterna med procentuella påslag på utbetald lön.

Resultaträkning

Visar kostnader och intäkter under året och hur dessa påverkat eget kapital.

Rörelsekapital

Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Självfinansieringsgrad

Visar hur mycket av årets investeringar som finansierats av egna medel.

Skuldsättningsgrad

Relationen mellan skulder och eget kapital, d.v.s. hur stor del av tillgångarna som har lånefinansierats.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, d v s hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas

Utfall driftbudget

Visar de olika verksamheternas budgeterade respektive redovisade resultat.

Utfall investeringsbudget

Visar de olika verksamheternas budgeterade respektive redovisade nettoinvesteringar

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2007

Vi har granskat verksamheten och räkenskaperna för år 2007. I bilaga lämnar vi en kort redogörelse för resultatet av vår granskning.

Vi har inte funnit skäl till anmärkning.

Vi anser att kommunens ekonomiska situation och utveckling i flera perspektiv är positiv. Balanskravet och samtliga finansiella mål har i allt väsentligt uppfyllts. Men kommunen når inte den budgeterade resultatnivån, eftersom det fortfarande finns stora problem med omställning och anpassning av flera verksamheters kostnader till de av fullmäktige beslutade ekonomiska ramarna samt att pensionskostnaderna ökar kraftigt. Nettokostnadsökningen på 8 % är mycket stor och en varningssignal och hot mot framtida utveckling.

Vi anser att redovisningen är rättvisande och tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ.

Lennarth Nilsson

Iréne Hellekant

Christer Damm

Kjell Stensson

Birgit Hansson

Marianne Olsson

Gert Karlsson

Daniel Höglund

Victoria Vega

Robert Hurtig